

SUOMEN PANKKI

1957

VUOSIKIRJA

LAATINUT
SUOMEN PANKIN
TALOUSTIETEELLINEN TUTKIMUSLAITOS

38. VUOSIKERTA

HELSINKI 1958

HELSINKI 1958
VALTIOEUVESTON KIRJAPAINO

Käsillä oleva Suomen Pankin kolmaskymmeneskahdeksas vuosikirja on laadittu pääasiallisesti samojen periaatteiden mukaan kuin edeltäjänsäkin. Johdantona on katsaus Suomen taloudelliseen kehitykseen vuonna 1957. Kirjan pääosan muodostaa selvitys Suomen Pankin toiminnasta viime vuonna. Uutena lukuna on kirjaan liitetty selvitys Suomen suhteista kansainvälisiin rahalaitoksiin. Vuosikirjan lopussa on taulusto, jossa on esitetty yksityiskohtaisia tietoja taseista ja eri pankkitoimista vuonna 1957 sekä vastaavia tietoja aikaisemmilta vuosilta.

Vuosikirja julkaistaan kolmena painoksena, suomen-, ruotsin- ja englanninkielellä. Kirja on laadittu Suomen Pankin taloustieteellisessä tutkimuslaitoksessa ja vastaa siitä lähinnä allekirjoittanut tutkimuslaitoksen johtaja.

Helsingissä 2. päivänä kesäkuuta 1958.

HEIKKI VALVANNE

SISÄLLYSLUETTELO

Sivu

I. Katsaus Suomen taloudellisiin oloihin vuonna 1957

Yleiskatsaus	7
Maataloustuotanto	9
Metsätyöt	10
Teollisuus	11
Rakennustoiminta	14
Työmarkkinat	15
Ulkomaankauppa	17
Kotimaankauppa	21
Liikenne	22
Rahamarkkinat	23
Maksutase	30
Valtiontalous	31
Hinnat	32
Palkat ja työehtosopimukset	34

II. Suomen Pankki vuonna 1957

1. Omaisuustase	35
Ensisijainen setelinkate	35
Toissijainen setelinkate	37
Muut varat	39
Liikkeessä olevat setelit	41
Lyhytaikaiset velat	41
Pitkäaikaiset velat	42
Arvonjärjestelytilit ja oma pääoma	44
2. Omaisuustase nettoryhmittäin	44
Kotimainen luotonanto	44
Ulkomainen nettosaatava	47
Nettotase	47
3. Setelinantotase	48
4. Setelit ja kova raha	49
Kultaraha	49
Setelit	49
Kova raha	51
5. Tulostase	52
6. Kassavarat ja kassavaihto	52
7. Suomen Pankin hallinto	53

III. Suomen suhteet kansainvälisiin rahalaitoksiin

Kansainvälinen Valuuttarahasto	54
Kansainvälinen Jälleenrakennuspankki	56
Kansainvälinen Rahoitusyhtiö	58
Kansainvälinen Järjestelypankki	58

Taulukot: Suomen Pankin toiminta

1. Omaisuustase vuosina 1950—1957	2
2. Kotimainen luotonanto vuosina 1950—1957	10
3. Nettotase kunkin vuoden ja kuukauden lopussa vuosina 1950—1957	14
4. Tulostase vuosina 1952—1957	15
5. Liikkeessä oleva setelistö keskim. kunkin kuukautena vuosina 1950—1957	15
6. Setelinanto vuosina 1950—1957	16
7. Liikkeessä oleva setelistö kunkin kuukauden lopussa vuosina 1953—1957	20
8. Liikkeessä olevat 5—500 markan metallirahat kunkin kuukauden lopussa vuosina 1950—1957	20
9. Liikkeessä olevat setelit ja metallirahat vuosien 1950—1957 lopussa	21
10. Setelinvalmistus ja setelinpoltto vuosina 1953—1956	22
11. Setelit ja metallirahat vuonna 1957	22
12. Valuuttavaranto kunkin vuoden ja neljänneksen lopussa vuosina 1950—1957	23
13. Vaihto eri tileillä vuonna 1957	23
14. Omat varat vuosien 1926—1957 lopussa	24
15. Voittovarojen käyttö vuosina 1926—1957	25
16. Kotimainen clearing-liike: vaihdettujen postivekselien ja shekkien sekä tili-siirtojen lukumäärä ja arvo vuosina 1954—1957	26
17. Alin diskonttokorko vuosina 1867—1957	27
18. Parikurssit ja avista-myyntikurssit vuonna 1957	28
19. Avista-myyntikurssit kunkin kuukauden lopussa vuosina 1955—1957 ..	36
20. Avista-myyntikurssit vuosina 1926—1957	38
—————	
Eduskunnan Pankkivaltuusmiehet ja Suomen Pankin Johtokunta vuoden 1957 lopussa	42
Suomen Pankin osastopäälliköt vuoden 1957 lopussa	43

I. KATSAUS SUOMEN TALOUDELLISIIN OLOIHIN VUONNA 1957

Yleiskatsaus. Vuoden 1957 alkaessa varjostivat Suomen taloudellisen kehityksen näköaloja monet vaikeudet. Talvityöttömyys oli muodostunut huomattavasti kausiluontoista suuremmaksi, mikä merkitsi lisämenoja valtiontaloudelle. Kun toisaalta valtiontaloutta rasittivat eräät uudet menot, mm. vuoden alussa voimaan astunut kansaneläkkeiden korotus, näytti välttämättömältä saneerata valtiontaloutta. Työmarkkinoilla olivat useimmat työehtosopimukset auki, koska työnantajat eivät olleet suostuneet palkansaajain vaatimukseen saada täysi kompensaatio elinkustannusindeksissä vuoden 1956 maaliskuun yleislakon jälkeen tapahtuneesta noususta.

Erityisen vaikeaksi näytti tilanne muodostuvan ulkomaankaupan kohdalla. Edellisen vuoden yleislakon jälkeisten hinta- ja palkkaratkaisujen johdosta vientiteollisuuden kustannukset olivat huomattavasti nousseet, minkä johdosta monilla teollisuuden aloilla tuotantoa oli jouduttu supistamaan. Osittain tähän vaikutti myös kehitys kansainvälisillä markkinoilla. Kansantalouden kasvuvauhdin heikentyminen Länsi-Euroopan maissa ja Yhdysvalloissa sekä inflaation torjumiseksi ja maksutasevaikeuksien poistamiseksi harjoitettu tiukka raha- ja luottopolitiikka olivat omansa johtamaan vientituotteidemme kysynnän heikkenemiseen. Tuontikysyntä puolestaan oli voimakkaasti kasvamassa toisaalta nimellistulojen kasvun johdosta, toisaalta sen takia, että kustannustason nousu lisäsi kotimaisten ja ulkomaisten tavarain välistä hinnaneroa. Maksutaseen varjeleminen tuonnin suoranaisen säännöstelyn avulla kävikin niin hyvin välttämättömän tuontitarpeen turvaamisen kuin kauppapoliittisten suhteidenkin kannalta näissä oloissa yhä vaikeammaksi.

Ulkomaankaupan toimintaedellytysten välitön parantaminen oli mahdollista devalvaation avulla. Tätä ratkaisua silmällä pitäen oli kuitenkin ensin luotava sellaiset olosuhteet, joissa valuuttakurssien korotus ja tuonnin vapauttaminen voitaisiin suorittaa ilman vakavia inflatorisia seurauksia.

Tässä tarkoituksessa Suomen Pankki harjoitti vuoden alusta lukien yhä verrattain tiukkaa raha- ja luottopoliittikkaa, jotta rahamarkkinoilla ei olisi väljyyttä enempää hintojen kuin palkkojen nousupyrkimyksille.

Valtiontalous joutui jo heti vuoden alkukuukausina kassavaikeuksiin, mikä vaati toimenpiteitä budjetin tasapainon palauttamiseksi. Hallitus esitti maaliskuussa vakauttamisohjelman, joka valtiontalouden lisäksi käsitti myös hinta-, palkka- ja maatalouskysymyksen järjestämistä koskevat ehdotukset. Ohjelma sisälsi niin ikään Suomen Pankin esittämän vientimaksulain, jonka mukaan viejät joutuisivat valuuttakurssien korotuksen tapahtuessa maksamaan osan tulojensa lisäyksestä vientimaksuna valtiolle. Tällä keinoin oli tarkoituksena estää se, että vientitulojen lisäys johtaisi ostovoiman inflatoriseen kasvuun. Vaikkei vakauttamisohjelmaa sellaisenaan hyväksyttykään, olennainen osa siinä tehdyistä ehdotuksista toteutettiin tai toteutui myöhemmin. Valtiontalouden asemaa parannettiin syksyyn mennessä kolmeen eri otteeseen tuloja lisäämällä ja menoja supistamalla. Kaikki näistä toimenpiteistä eivät kuitenkaan vaikuttaneet välittömästi, minkä johdosta valtio joutui pitkän ajan turvautumaan maksujen lykkäyksiin. Palkkojen osalta solmittiin uudet työehtosopimukset kesän aikana. Sopimuksissa luovuttiin yleisesti siitä, että elinkustannusindeksin nousu olisi täysin korvattava palkansaaajille ja tyydyttiin 2/3 kompensatioon. Jo tapahtunutta elinkustannusindeksin nousua ei kompensoitu, ja uudet korotuksetkin rajoittuivat 2—5 %:iin.

Työttömyys oli kevään tullen vähentynyt ja kesällä käytännöllisesti katsoen kokonaan hävinnyt. Tuotannollinen toiminta ei kuitenkaan pysynyt edes entisessä laajuudessaan, vaan laski huomattavasti vuoden toisella neljänneksellä. Vaikeimmaksi muodostui tilanne ulkomaankaupan kohdalla. Vielä ensimmäisellä neljänneksellä vientiteollisuuden volyyymi oli ennätyskorkeudella, mutta sen jälkeen se laski sekä menekkivaikeuksien että kannattavuuden heikkenemisen johdosta. Kun tuonnin arvo ylitti jatkuvasti viennin arvon, ensimmäisen vuosipuoliskon vajoaus kauppatasteessa muodostui 22 miljardiksi markaksi. Samaan aikaan näytti epäedullinen kehitys maailmanmarkkinoilla yhä jatkuvan.

Syyskuun puolivälissä Suomen Pankki pani toimeen devalvaation ja uudet, noin 39 % entisiä korkeammat valuuttakurssit astuivat voimaan syyskuun 16. päivänä. Samalla annettiin vientimaksulaki, jonka eduskunta oli hyväksynyt muutetussa muodossa vasta syyskuun 2. päivänä. Devalvoinnin yhteydessä päätettiin tuonti lokakuun alusta lukien vapauttaa suurimmalta osalta määrällisistä rajoituksista.

Devalvaation jälkeen Suomen Pankki pyrki rahapolitiikallaan hillitsemään rahamarkkinain kevenemistä ja hidastamaan hintojen nousua. Valuuttavaranto kasvoi vuoden loppuun mennessä olennaisesti, mutta vientitulojen lisäyksestä sidottiin osa vientimaksuilla. Rahamarkkinoiden keven-

nystä eivät rahalaitokset käyttäneet luotonannon laajentamiseen, vaan vähensivät rediskonttausvelkaansa Suomen Pankille. Hintojen nousu devalvaation jälkeen jäi odotettua pienemmäksi tukkuhintaindeksin noustessa vuoden loppuun mennessä 10 % ja elinkustannusindeksin vain 2 %. Työllisyystilanteeseen ei viennin kannattavuuden paraneminen ehtinyt sanottavasti vaikuttaa, vaan työttömyys muodostui jopa suuremmaksi kuin edellisenä talvikautena. Niin ikään tuotannon volyyymi pysyi edelleenkin alemmalla tasolla kuin vuotta aikaisemmin.

Kokonaisuudessaan ei reaalityöelöllinen kehitys muodostunut kertomusvuonna kovinkaan suotuisaksi. Kokonaistuotanto kasvoi edellisestä vuodesta vain yhdellä prosentilla. Tämäkin lisäys oli näennäinen, sillä yleislakko oli alentanut edellisen vuoden tuotantoa kahdella prosentilla. Tuotantotoiminnan kehitys vaihteli suuresti eri elinkeinonhaaroissa. Suotuisin oli kehitys metsätaloudessa, jossa tuotannon volyyymi lähinnä järeän puutavaran hakkuiden vilkastumisen johdosta lisääntyi 7 % vuodesta 1956. Teollisuuden tuotanto kasvoi 3 %, mikä nousu johtui yksinomaan vuoden alkupuolen suotuisasta tuloksesta. Vuoden lopussa teollisuustuotannon volyyymi oli 8 % pienempi kuin vuotta aikaisemmin. Määrällisesti verrattain hyvän satotuloksen ja karjataloustuotteiden tuotannon kasvun johdosta maatalouden tuotanto lisääntyi noin yhdellä prosentilla. Rakennustoiminnan alalla tapahtui sen sijaan supistumista, kuten myös oli laita kotimaankaupassa. Ulkomaankaupan kohdalla voidaan todeta, että viennin sekä volyyymi että arvo nousivat suuremmiksi kuin milloinkaan aikaisemmin, minkä selittää toisaalta volyymin suuruus vuoden alkukuukausina, toisaalta devalvaatio. Tuonnin määrä säilyi suunnilleen samalla tasolla kuin edellisenä vuonna. Kauppataseen vajeus koko vuodelta muodostui 15 miljardiksi markaksi.

Kotimaisen suhdannekehityksen heikentymisen johdosta bruttoinvestointien määrä aleni edellisestä vuodesta noin 3 %. Lasku johtui yksityisen sektorin sijoitustoiminnan supistumisesta. Hallinnolliset investoinnit sen sijaan kasvoivat noin 12 %, mikä oli suoranainen seuraus siitä, että työttömät oli valtion toimesta sijoitettu lähinnä tie- ja vesirakennustöihin. Kotimaisen kulutuksen määrä supistui hieman. Ennakkolaskelmien mukaan bruttokansantuote kokonaisuudessaan oli kertomusvuonna reaalisesti suurin piirtein saman suuruinen kuin vuonna 1956. Hintojen nousun johdosta markkinahintaan laskettu bruttokansantuote kasvoi noin 6 %.

Maataloustuotannon volyymin on arvioitu pysyneen lähes samalla tasolla kuin edellisenä vuonna. S a d o n määrä oli 3 694 milj. rehuyksikköä, joten se oli yli 6 % edellisen vuoden satoa suurempi, mutta kuitenkin vielä 6 % pienempi kuin vuonna 1953 saatu, sodan jälkeisen ajan suurin sato. Alkukesästä satotoiveet olivat erittäin lupaavat, mutta loppukesän ja syksyn

runsaat sateet heikensivät huomattavasti sadon laatua ja haittasivat korjuutöitä. Tästä syystä ihmisravinnoksi kelpaavan leipäviljan tuotantomäärä muodostui vain lähes samaksi kuin edellisenä vuonna, kun taas rehusato ylitti runsaasti edellisen vuoden tason. Viljelty ala oli 2 596 000 hehtaaria eli 16 000 hehtaaria suurempi kuin vuonna 1956.

Seuraavassa on esitetty tärkeimpien viljelyskasvien sadot miljoonina kiloina.

	Vehnää	Buista	Ohraa	Kauraa	Perunaa	Juuri- kasveja	Kuivaa peltoheinää
1953	217.9	129.9	314.4	904.1	1 379.2	754.5	3 407.7
1954	235.4	132.1	262.2	773.7	1 089.6	748.7	3 390.4
1955	189.7	118.7	262.1	643.8	1 066.9	637.9	3 197.2
1956	198.7	123.7	286.4	658.9	1 693.4	615.2	3 222.2
1957	176.7	115.2	347.9	698.2	1 255.4	624.6	3 672.2

Myös karjataloustuotannossa tapahtui lisäystä. Maidon tuotannon määräksi on arvioitu 3 115 milj. kiloa, mikä oli yli 3 % suurempi kuin edellisen vuoden tuotanto. Samanaikaisesti lehmien luku hieman kasvoi ja oli kesäkuussa 1 138 000. Maidon tuotannon kasvu johti voim valmistuksen lisäykseen. Meijerivoim tuotanto oli 72.0 milj. kiloa, mikä vastasi 65.7 milj. kiloa vuonna 1956. Juuston tuotannossa tapahtui supistumista ja tuotannon määrä oli nyt 23.5 milj. kiloa oltuaan 28.2 milj. kiloa vuonna 1956. Kananmunien ja lihan tuotannossa arvioidaan tapahtuneen vähäistä lisäystä.

Maitotaloustuotteiden vähittäishintoja korotettiin vuoden aikana lähinnä valtion tukipalkkiomenojen supistamiseksi. Tämä puolestaan vähensi kotimaista kysyntää, ja kun tuotanto samalla kasvoi, oli ylijäämä markkinoitava ulkomaille. Voim vienti nousi 25.0 milj. kiloon oltuaan edellisenä vuonna nettomäärältään 10.3 milj. kiloa. Juuston vienti taas oli 13.2 milj. kiloa, mitä vastasi 12.5 milj. kiloa edellisenä vuonna. Maitotaloustuotteiden vienti aiheutti valtiolle huomattavat vientipalkkiomenot, koska hinnat kansainvälisillä markkinoilla olivat alemmat kuin kotimaiset tuotantokustannukset.

Maataloudesta saatujen tulojen arvioidaan kokonaisuudessaan hieman alentuneen edellisestä vuodesta. Vähennys johtui pääasiallisesti maataloudessa käytettyjen raaka-aineiden hintojen korotuksista valtion menojen supistamisen yhteydessä.

Metsätöissä ylitettiin edellisen vuoden hakkuumäärä 12 %:lla huolimatta siitä, että vientiteollisuuden suhdanteet olivat edelleen huonot ja että syyskuussa suoritettu devalvaatio ei vielä ehtinyt kovin paljon vaikuttaa hakkuumääriin. Seuraava asetelma osoittaa eri puutavaralajien hakkuumäärät vuosina 1956 ja 1957.

	Kaupalliset hakkuut v. 1956 ja 1957		Muutos %
	Tuhatta pm ³		
	1956	1957	
Järeä havupuu	8 693	7 429	— 14.5
Järeä lehtipuu	1 475	1 342	— 9.0
Kuusipaperipuu	12 076	13 000	+ 7.7
Mäntypaperipuu	5 085	6 281	+ 23.5
Kaivospuu	1 389	1 835	+ 32.1
Polttopuu	7 228	9 824	+ 35.9
Muu puutavara	677	1 208	+ 78.4
Yhteensä	36 623	40 919	+ 11.7

Asetelma ei kuitenkaan anna oikeata kuvaa hakkuiden kehityssuunnasta. Metsätöissä ei kalenterivuosi muodosta yhtenäistä kautta, vaan ns. hakkuukausi, joka alkaa kesäkuussa. Vuonna 1957 tapahtui kehityksessä selvä käänne ja hakkuukausi 1957/58 muodostuu monissa suhteissa erilaiseksi kuin hakkuukausi 1956/1957. Vuoden 1957 alkupuoliskolla oli merkille pantavaa erityisesti polttopuiden hakkuiden runsaus. Myös muuta pinotavaraa hakattiin runsaasti, mutta järeän havupuun ja järeän lehtipuun hakkuut olivat huomattavasti pienemmät kuin vuoden 1956 alkupuoliskolla. Vuoden puolivälin jälkeen tilanne olennaisesti muuttui. Polttopuuta oli päättyneen hakkuukauden aikana hakattu niin paljon, että sen varastot olivat muodostuneet liian suuriksi. Tämä aiheutti vuoden loppukuukausina jyrkän supistuksen polttopuun hakkuissa. Toinen tärkeä seikka, joka muutti hakkuiden rakennetta, oli syyskuussa suoritettu devalvaatio. Valuuttakurssien muutos vaikutti erityisesti järeän puutavaran hakkuihin, koska sahateollisuudessa ja vaneriteollisuudessa oli käyttämätöntä kapasiteettia, joka devalvaation ansiosta voitiin ottaa käyttöön. Sitä vastoin selluloosa- ja paperiteollisuudessa, jossa koko kapasiteetti aikaisemmin oli ollut käytössä, ei devalvaatio pystynyt aiheuttamaan sanottavaa kasvua, vaan näiden teollisuudenhaarojen menekkivaikeudet johtivat kuusipaperipuun hakkuissa vähenevään suuntaukseen ja mäntypaperipuun osalta kasvun hidastumiseen.

Huolimatta kasvaneesta hakkuumäärästä metsätöissä olevien työntekijöiden lukumäärä oli pienempi kuin edellisenä vuonna. Keskimääräinen työvoimamäärä oli 74 400, jota vastasi 80 600 vuonna 1956. Varsinaisissa hakkuutöissä olevien keskimäärä oli 42 900, ja vastaavasti 44 200 vuonna 1956. Työvoimamäärän huippu tammikuun lopussa 1956 oli 165 000, mutta vuonna 1957 vain 137 000.

Teollisuuden tuotannon nousu jäi vuoden aikana lähes yhtä vähäiseksi kuin edellisenä vuonna. Koko teollisuuden volyyymi-indeksi kohosi 179 pisteeseen ylittäen siten vuoden 1956 tason 3 %:lla. Vuonna 1956 oli tuotannon kasvu ollut 2 %. Vuoden 1957 alkupuolella tuotanto kasvoi erittäin voimakkaasti, minkä vuoksi tuotannon taso koko vuoden

osalta osoitti nousua huolimatta tuotannon jatkuvasta laskusta II—IV vuosineljänneksen aikana. Seuraavassa asetelmassa on teollisuustuotannon volyyymi-indeksin (1948 = 100) avulla kuvattu eri teollisuudenhaarojen kehitystä.

	1956	1957	Muutos, %
Metalliteollisuus	160	163	+ 2
Kivi-, savi- ja lasiteollisuus	160	163	+ 2
Kemiallinen teollisuus	246	248	+ 1
Nahka-, kumi- ym. teollisuus	152	138	— 9
Kutoma- ja vaatetustavateollisuus	214	209	— 2
Ravinto- ja nautintoaineteollisuus	219	218	— 0
Sähkö-, kaasu- ja vesijohtolaitokset	220	248	+ 13
Graafinen teollisuus	159	174	+ 9
Kotimarkkinateollisuus yhteensä	184	187	+ 2
Paperiteollisuus	182	199	+ 9
Puuteollisuus	108	109	+ 1
Vientiteollisuus yhteensä	151	162	+ 7
Koko teollisuus	174	179	+ 3

Kotimarkkinateollisuuden tuotanto kohosi keskimäärin vähemmän kuin koko teollisuuden. Tämä kotimarkkinateollisuuden suhteellisesti heikompi tuotannon tulos johtui erityisesti tekstiili-, nahka- ym. teollisuudessa sekä ravinto- ja nautintoaineteollisuudessa tapahtuneesta osittain melkoisestakin tuotannon supistumisesta. Muiden kotimarkkinateollisuuden haarojen osalta onkin tuotanto kohonnut edelliseen vuoteen verrattuna. Seuraavassa asetelmassa on esitetty neljännesvuosittain kotimarkkinateollisuuden tuotannon muutokset prosentteina edellisen vuoden vastaaviin ajanjaksoihin verrattuna. Tällöin on huomattava, että ensimmäisen vuosineljänneksen edulliseen vertailutulokseen vaikuttaa olennaisesti vuoden 1956 maaliskuun yleislakko.

	I neljännes	II neljännes	III neljännes	IV neljännes
Kotimarkkinateollisuus ...	+30 %	—4 %	—5 %	—9 %

Vientiteollisuuden tuotanto kasvoi vuoden 1957 aikana melkoisesti — vuonna 1956 se jonkin verran supistui. Tuotannon nousu johtui ennen kaikkea paperiteollisuuden tuotannon lisäyksestä, joka oli 9 %. Puuteollisuuden tuotannon kasvu oli vain 1 %. Yleisenä kehityspiirteenä voidaan todeta, että paperiteollisuuden tuotanto pysytteli kahta viimeistä kuukautta lukuun ottamatta yläpuolella vuoden 1956 tuotannon tason. Sitä vastoin puuteollisuuden tuotanto oli suurimman osan vuotta alhaisempi kuin edellisenä vuonna; vuoden viimeisinä kuukausina oli puuteollisuuden luvuissa devalvaation elvyttävä vaikutus kuitenkin selvästi todettavissa. Seuraavassa asetelmassa on esitetty neljännesvuosittain vientiteollisuuden

tuotannon muutokset prosentteina edellisen vuoden vastaaviin ajanjaksoihin verrattuna. (Ensimmäisen vuosineljänneksen edulliseen tulokseen vaikutti myös vuoden 1956 yleislakko.)

	I neljännes	II neljännes	III neljännes	IV neljännes
Vientiteollisuus	+40 %	—2 %	—1 %	—1 %

Seuraavassa tarkastellaan eräiden vientiteollisuuden tuotteiden tuotannon kehitystä.

S a h a t a v a r a n vienti oli korkeammalla, mutta hinnat olivat keskimäärin alhaisemmalla tasolla kuin vuonna 1956. Sahatavaran tuotanto, joka vuonna 1956 oli 810 000 standarttia, nousi 825 000 standarttiin. Vienti puolestaan kohosi 648 000 standartista 719 000 standarttiin. Suurimpaan ostajamaahan, Englantiin, tapahtunut vienti, joka edellisenä vuonna supistui 241 000 standarttiin, kohosi 284 000 standarttiin. Sahatavaran viennin arvo, joka vuonna 1956 oli 29 100 milj. markkaa, nousi 35 600 milj. markkaan.

V a n e r i n tuotanto sekä vienti kohosivat huomattavasti suuremmiksi kuin vuonna 1956. Tuotanto lisääntyi 260 000 kuutiometristä 295 000 kuutiometriin ja vienti 230 000 kuutiometristä 260 000 kuutiometriin. Koska myös vanerin hinnat nousivat, lisääntyi viennin arvo 7 100 milj. markasta 8 500 milj. markkaan.

P u u t a l o t e o l l i s u u d e n tuotteiden markkinat heikkenivät vuoden aikana edelleenkin. Tuotanto, joka edellisenä vuonna oli 350 000 neliometriä (lattiapinta-alaa), supistui 126 000 neliometriin. Myös puutalojen vienti aleni yli 70 %:lla 77 000 neliometriin oltuaan edellisenä vuonna 263 000 neliometriä. Vientitulot, jotka edellisenä vuonna kohosivat 1 400 milj. markkaan, olivat 500 milj. markkaa.

P u u h i o k e e n tuotanto pysyi suunnilleen muuttumattomana huolimatta hintatasossa tapahtuneesta laskusta. Tuotanto, joka edellisenä vuonna oli 981 000 tonnia, oli nyt 983 000 tonnia. Vienti oli 165 000 tonnia, kun edellisenä vuonna vietiin 186 000 tonnia. Puuhioketta vietiin eniten Englantiin ja Ranskaan. Viennin arvo oli 3 000 miljoonaa markkaa jääden 100 miljoonaa markkaa pienemmäksi kuin vuonna 1956.

S e l l u l o o s a n tuotanto kohosi heikentyneistä markkinoista huolimatta melkoisesti vuoteen 1956 verrattuna. Koko vuoden vientimäärä oli 1 171 000 tonnia eli jonkin verran suurempi kuin edellisenä vuonna. Selluloosan kokonaistuotanto oli 2 076 000 tonnia oltuaan edellisenä vuonna 1 859 000 tonnia. Sulfiittiselluloosan vienti oli 679 000 tonnia vuonna 1956 kohoten 697 000 tonniin vuonna 1957 ja sulfaattiselluloosan vienti kohosi vastaavasti 452 000 tonnista 474 000 tonniin. Huolimatta laskeneesta hintatasosta vientitulot nousivat 39 000 milj. markkaan oltuaan edellisenä vuonna 35 000 milj. markkaa. Tärkeimmät selluloosan ostajamaat olivat edelleen Englanti, Ranska, Länsi-Saksa ja Yhdysvallat.

Paperin tuotanto ylitti edellisen vuoden tuotantomäärän, 1 102 000 tonnia ja oli kaikkiaan 1 165 000 tonnia. Siitä oli sanomalehtipaperia 617 000 tonnia, voimapaperia 223 000 tonnia ja muita paperilaatujia 325 000 tonnia. Vuonna 1956 oli sanomalehtipaperin tuotanto 592 000 tonnia, voimapaperin tuotanto 203 000 tonnia sekä muiden paperilaatujen tuotanto 307 000 tonnia. Paperin vienti lisääntyi 111 000 tonnilla nousten 1 108 000 tonniin. Erityisesti nousi voimapaperin vienti. Sen lisäys oli 80 000 tonnia. Vientistä saadut tulot kohosivat 47 000 milj. markkaan 38 000 milj. markasta. Tärkeimmät paperin ostajamaat olivat Yhdysvallat, Länsi-Saksa ja Englanti.

Kartongin tuotanto kohosi 386 000 tonniin oltuaan edellisenä vuonna 293 000 tonnia. Vienti, joka vuonna 1956 oli 106 000 tonnia, kohosi vuoden aikana 134 000 tonniin. Vientitulot lisääntyivät 4 000 milj. markasta 5 900 milj. markkaan.

Kuitulevyjen tuotanto pysyi suunnilleen samansuuruisena kuin edellisenä vuonna. Vuonna 1956 se oli 131 000 tonnia ja vuonna 1957 taas 132 000 tonnia. Kuitulevyjen vienti, joka edellisenä vuonna oli 49 000 tonnia, nousi vuoden aikana 60 000 tonniin. Vientitulot olivat 1 400 milj. markkaa oltuaan edellisenä vuonna 1 100 milj. markkaa.

Pyöreän puutavaran vienti, joka edellisenä vuonna oli 4 424 000 kuutiometriä, supistui 4 063 000 kuutiometriin. Paperipuun vienti aleni 2 457 000 kuutiometristä 2 308 000 kuutiometriin, samoin kaivospölkkyjen vienti supistui 1 509 000 kuutiometristä 1 410 000 kuutiometriin. Hintatasossa tapahtui vain vähäistä laskua. Vientitulot olivat 16 800 milj. markkaa oltuaan edellisenä vuonna 17 100 milj. markkaa.

Rakennustoiminta. Kuten seuraavasta asetelmasta käy selville, väheni valmistuneiden rakennusten volyymi vuosina 1955—1956 vuoteen 1954 verrattuna. Tämä vähennys johtui pääasiassa maaseudun rakennustoiminnan voimakkaasta supistumisesta, jota kaupungeissa ja kauppaloissa esiintynyt rakennustoiminnan lisääntyminen ei täysin pystynyt kompensoimaan.

	Valmistuneita rakennuksia milj. m ³			
	1954	1955	1956	1957
Kaupungeissa ja kauppaloissa	7.84	8.40	10.95	10.89
Maaseudulla	14.18	11.85	8.97	9.92
Koko maassa	22.02	20.25	19.92	20.81

Vuoden 1957 aikana valmistuneiden rakennusten osalta aleneva suunta pysähtyi. Valmistuneiden rakennusten volyymi nousi kuutiometreissä mitattuna 4 % suuremmaksi kuin vuonna 1956. Maaseudulla lisäys oli 11 %, mutta kaupungeissa ja kauppaloissa valmistui suunnilleen sama määrä

rakennuksia kuin edellisenä vuonna. Maaseudun rakennustoiminnan lisääntyminen heijastui myös valmistuneiden rakennusten jakaantumisessa kivi- ja puurakennuksiin; edellisten volyyymi pysyi suunnilleen vuoden 1956 tasolla, mutta jälkimmäisten kuutiomäärä lisääntyi 10 %. Valmistuneiden rakennusten jakaantumisessa rakennusryhmittäin tapahtui muutoksia; koulujen, maatalousrakennusten, liikerakennusten ja asuntojen osalta tapahtui lisääntymistä, mutta teollisuusrakennusten ja julkisten rakennusten — kouluja lukuun ottamatta — osalta vähennystä.

Talonrakennustoiminnan aktiviteetin merkittävä heikentyminen vuoden 1957 jälkipuoliskolla ei siis heijastunut vielä valmistuneiden rakennusten volyyymissa. Sen sijaan työttömien ammattijakaantuma yhdessä myönnettyjen rakennuslupien ja keskeneräisten rakennusten volyymin kanssa osoittaa tulonmuodostuksen heikkenemisen ja rahoitusvaikeuksien vaikuttaneen rakennustoimintaa supistavasti vuoden 1957 jälkipuoliskolla. Valmistuneiden rakennusten osalta tämä tulee näkyviin tilastoissa vasta vuoden 1958 alkupuoliskolla.

Myönnettyjen rakennuslupien määrä pysytteli vuoden 1957 toisesta neljänneksestä alkaen huomattavasti edellisen vuoden tasoa alempana. Vuoden 1957 aikana myönnettiin rakennuslupia 18.83 milj. kuutiometrille, mikä oli 13 % vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Asutuskeskuksissa tämä vähennys oli 23 % ja maaseudulla 5 %. Sairaaloita ja eräitä vähäisiä rakennusryhmiä lukuun ottamatta vähennys tuntui kaikkien rakennusryhmien kohdalla. Suhteellisesti suurin vähennys tapahtui liikerakennusten ja teollisuusrakennusten kohdalla.

Vuoden 1957 lopussa oli keskeneräisiä rakennuksia koko maassa 20.86 milj. kuutiometriä, mikä oli 9 % vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Supistus kohdistui kaikkiin rakennusryhmiin kouluja lukuun ottamatta. Tärkeimmistä rakennusryhmistä mainittakoon, että keskeneräisten asuinrakennusten volyyymi oli 8 %, maatalousrakennusten 12 %, teollisuusrakennusten 20 %, liikerakennusten 18 % ja julkisten rakennusten 3 % pienempi kuin vuotta aikaisemmin.

Aktiviteetin heikkeneminen talonrakennustoiminnassa heijastui vuoden loppupuolella rakennusainetuotannossakin. Koko vuoden aikana valmistui ikkunalasia 10 % ja tiiliä 3 % enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Sen sijaan sementin valmistus supistui 1 %:lla ja betoniraudan ja teräksen 15 %:lla.

Työmarkkinat. Työllisyystilanne oli koko vuoden ajan sangen huono. Huonontuminen oli alkanut jo vuoden 1956 puolella ja kausivaihtelut huomioon ottaen työllisyys heikkeni koko vuoden 1957 ajan. Maaliskuun lopussa oli rekisteröityjen työttömien lukumäärä 73 700, mikä on enemmän kuin yhtenäksään sodanjälkeisenä vuonna. Maaliskuun jälkeen työttömyys

alkoi vähentyä kausikehityksen mukaisesti ja kesäkuukausina esiintyi avointa työttömyyttä vain nimeksi. Työllisyystilanne ei tällöinkään ollut niin hyvä kuin aikaisempina vuosina. Tätä osoittavat työnvälitystoimistojen tilastot. Työnhakemusten luku sataa tarjottua työpaikkaa kohti on ollut kesä—elokuussa 1955—1957 seuraava:

	1955	1956	1957
Kesäkuu	95	95	164
Heinäkuu	80	81	170
Elokuu	77	81	202

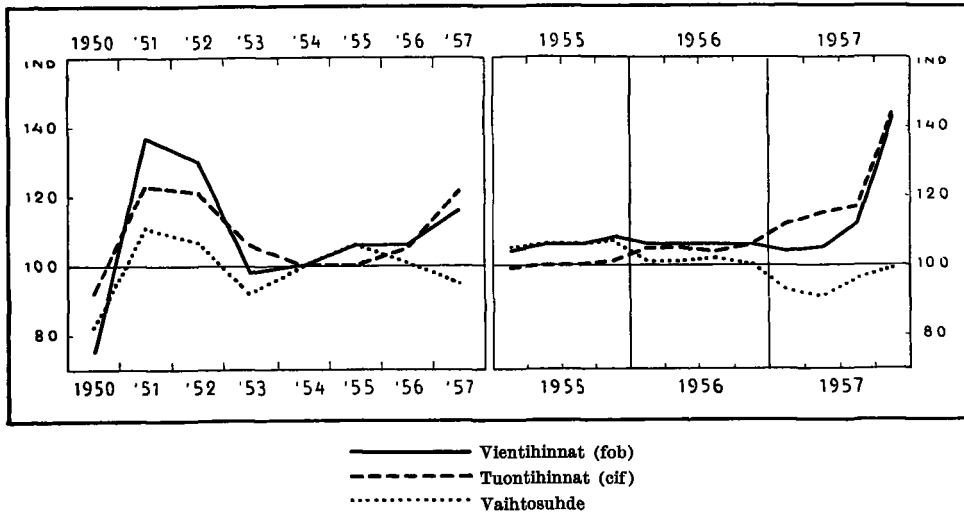
Syksyllä työttömien lukumäärä alkoi kasvaa vielä jyrkemmin kuin vuonna 1956, mutta marraskuussa kasvu jäi suunnilleen samaksi ja joulukuussa se muodostui huomattavasti pienemmäksi kuin vuonna 1956. Kasvun hidastumisesta huolimatta työttömien lukumäärä oli vuoden 1957 lopussa 53 500, mikä oli 15 100 henkilöä enemmän kuin vuoden 1956 lopussa. Varsinaisen työttömyyden lisäksi on esiintynyt runsaasti vajaatyöllisyyttä lyhennettyjen työviikkojen ja työvoiman lomautusten muodossa erityisesti tekstiiliteollisuudessa.

Seuraavasta asetelmasta näkyy työttömien lukumäärän kehitys vuosina 1956 ja 1957. Luvut sisältävät työvoimaviranomaisten kortistoissa olevat työttömät. Varsinaisiin työttömyyskortistoihin sisältyvien lisäksi siinä on ns. työllisyystyölinjalla rekisteröidyt työttömät, joiden ero työttömyyskortistoihin merkittyihin verrattuna on pelkästään muodollinen. Tilastoinnissa tapahtuneen muutoksen johdosta eivät vuoden 1956 luvut ole täysin samoja kuin edellisessä vuosikirjassa esitetyt.

	1956	1957
I	29 599	53 575
II	38 236	66 966
III	40 932	73 693
IV	35 761	58 309
V	19 320	20 581
VI	2 716	3 487
VII	2 443	2 189
VIII	3 744	5 132
IX	4 833	14 441
X	7 311	31 231
XI	24 660	48 408
XII	38 392	53 474

Suurin osa työttömistä sijoitettiin valtion ja kuntien järjestämiin työllisyystöihin. Kokonaan työtä vaille jääneiden luku oli suurimmillaan joulukuun lopussa, jolloin se oli 12 400 vuonna 1957 ja 7 400 vuonna 1956.

VIENTI- JA TUONTIHINNAT SEKÄ VAIHTOSUHDE 1954 = 100

Ulkomaankauppa. Vuoden 1953 jälkipuoliskolta asti vallinneet erittäin hyvät vientisuhdanteet heikkenivät vuoden 1956 aikana voimakkaasti mekaanisen puunjalostusteollisuuden tuotteiden kohdalla. Näiden tuotteiden, lähinnä sahatavaran ja vanerin, vientimäärät ja vientihinnat jäivät tällöin huomattavasti alhaisemmiksi kuin edellisinä vuosina. Kertomusvuoden aikana tilanne tältä osin kuitenkin jonkin verran parani. Sen sijaan kemiallisen puunjalostusteollisuuden tuotteiden markkinoilla tapahtui vuoden aikana selvä käänne huonompaan suuntaan. Puuhiokkeen, valkaisuainemien selluloosalaatujen ja sanomalehtipaperin tuotantoa oli menekin vähäisyyden johdosta supistettava suunnitellusta tuotantomäärästä. Samalla tämän ryhmän tuotteiden vientihintojen viime vuosina jatkunut lievä nousu pysähtyi ja kääntyi osittain laskuun. Muiden vientiartikkelien markkinatilanteessa ei kertomusvuoden aikana tapahtunut olennaisia muutoksia.

Ulkomaankaupan hintain kehitys viimeksi kuluneiden vuosien aikana ilmenee yllä olevasta kuviosta. Viennin yksikköarvoindeksi oli kertomusvuonna 116 (1954 = 100) ja tuonnin 122. Vastaavat luvut vuonna 1956 olivat 106 ja 105. Ulkomaankaupan vaihtosuhte heikkeni siten 101 pisteestä 95 pisteeseen eli 6 %. Devalvaation jälkeen markkamääräiset vientihinnat nousivat vuoden jälkipuoliskolla 36 % ja tuontihinnat 25 %. Jälkimmäisten hintojen devalvaatioprosenttia huomattavasti pienempi nousu johtuu toisaalta raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen ja rah tien alenemisesta ja toisaalta tuonnin vapauttamisen aiheuttamasta hintakilpailun kiristymisestä. Devalvaation seurauksena vaihtosuhte, joka vuoden toisena neljänneksenä oli alentunut 91 pisteeseen (1954 = 100), nousi viimeisenä neljänneksenä 99 pisteeseen eli 9 %.

Ulkomaankaupan viime vuosien kehitystä kuvaa seuraava asetelma, miljoonina markkoina.

	Vienti (fob)	Tuonti (cif)	Koko kauppa- vaihto	Viennin (+) tai tuonnin (—) enemmyys
1953	131 555	121 860	253 415	+ 9 695
1954	156 618	152 137	308 755	+ 4 481
1955	181 259	176 960	358 219	+ 4 299
1956	177 987	203 558	381 545	—25 571
1957	212 385	227 927	440 312	—15 542

Sekä viennin että tuonnin arvo kohosi kertomusvuoden aikana suuremaksi kuin milloinkaan aikaisemmin. Tuonnin kohdalla kohoaminen johtui yksinomaan devalvoinnin aiheuttamasta hintojen noususta, kun sen sijaan viennin kohdalla tapahtui myöskin määrällistä kasvua.

Viennin volyyymi-indeksi oli 117 (1954 = 100) eli 9 % suurempi kuin vuonna 1956 ja siten myöskin suurempi kuin milloinkaan aikaisemmin. Tuonnin volyyymi-indeksi oli 123 eli 3 % pienempi kuin edellisenä vuonna saavutettu huippuluku.

Viennin pääryhmien arvo on viime vuosien aikana kehittynyt seuraavasti, miljardeina markkoina.

	1954	1955	1956	1957	Muutos % 1957
Vienti (fob)	156.6	181.3	178.0	212.4	+19.3
Maataloustuotteet	5.2	3.9	6.2	10.2	+64.5
Metsätaloustuotteet	13.6	19.9	17.3	17.1	— 1.2
Puuteollisuustuotteet	49.7	51.3	40.5	48.3	+19.3
Paperiteollisuustuotteet	61.6	75.8	81.8	97.6	+19.3
Metalli- ja konepajat	21.0	24.8	25.1	30.4	+21.1
Muut tavarat	5.5	5.6	7.1	8.8	+23.9

Koko viennin arvosta oli maataloustuotteiden osuus 4.8 %, metsätaloustuotteiden 8.1 %, puuteollisuustuotteiden 22.7 %, paperiteollisuustuotteiden 46.0 %, metalli- ja konepajateollisuustuotteiden 14.3 % ja muiden tavaroiden 4.1 %.

Paperiteollisuustuotteiden viennin volyyymi kohosi suuremmaksi kuin milloinkaan aikaisemmin. Markkinatilanteen epäyhtenäinen kehitys kuvastuu selvästi tärkeimpien laatu- ja viennin määrien kehityksestä. Puuhioketta laivattiin 11 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Sulfiittiselluloosan viennin määrä kasvoi 3 %, sulfaattiselluloosan 5 % ja sanomalehtipaperin 3 %. Nämä lisäykset suurin piirtein vastaavat yleislakon vuonna 1956 aiheuttamia tuotanto- ja viennin määrien vähennyksiä. Voimapaperin vienti sen sijaan kasvoi 32 % ja muiden paperilaatujen vienti 9 %. Eri paperilaatujen kokonaisviennin määrä lisääntyi edellisestä vuodesta 11 % ja ylitti ensimmäisen kerran miljoonan tonnin rajan. Sanomalehtipaperin vienti jäi ensimmäisen kerran

sodanjälkeisinä vuosina pienemmäksi kuin muiden paperilaatujen vienti yhteensä. Paperi- ja pahvituotteiden vientimäärät kasvoivat voimakkaasti: kartonki ja pahvi 26 %, pahvi- ja paperiteokset 35 % sekä kuitulevyt 22 %.

Sahatavaran vienti vuonna 1957 nousi 719 000 standarttiin eli 11 % suuremmaksi kuin edellisellä vuonna. Vanerin vienti oli 260 000 m³ eli 13 % suurempi kuin vuonna 1956. Kummankin artikkelin vientimäärät jäivät kuitenkin huomattavasti pienemmiksi kuin vuonna 1955 saavutetut huippuluvut. Muista puuteollisuustuotteista voidaan todeta, että lankarullien vienti lisääntyi 10 %, ovien vienti vähentyi 23 % ja puutalojen 71 %. Viimeksi mainitut ovat kolmen viime vuoden kuluessa olennaisesti menettäneet merkitystensä vientiartikkelina.

Metsätaloustuotteiden, so. pyöreän ja veistetyn puutavaran, vientivolyymi supistui edellisestä vuodesta 6 %. Tämä on ainoa viennin pääryhmistä, jonka sekä volyymi että arvo jäivät pienemmiksi kuin vuonna 1956.

Metalli- ja konepajateollisuuden tuotteiden vientivolyymi saavutti uuden huipputason. Tämä johtui lähinnä siitä, että eräät suuret tilaukset tulivat toimitusvalmiiksi kertomusvuoden aikana. Huomattavin lisäys tapahtui sähkökoneiden ja tarvikkeiden sekä puu- ja paperiteollisuuskoneistojen kohdalla.

Maitotaloustuotteiden vientimäärä kasvoi suhteellisesti kaikkein eniten. Voin vienti oli 25 milj. kiloa eli runsaasti kaksi kertaa niin suuri kuin edellisellä vuonna. Juuston vienti kohosi 13 milj. kiloon eli 6 % vuoden 1956 määrää suuremmaksi. Molempien vienti oli suurempi kuin milloinkaan aikaisemmin.

Tuonnin jakaantuminen tavaroiden käyttötarkoituksen mukaan ilmenee seuraavasta asetelmasta, miljardeina markkoina.

	1954	1955	1956	1957	Muutos % 1957
Tuonti (mln)	152.1	177.0	203.6	227.9	+11.9
Raaka-aineet ja tarvikkeet.	86.4	94.9	104.3	117.4	+12.6
Poltto- ja voiteluaineet	17.3	21.6	27.5	40.2	+46.2
Valmiit tuotantotavarat	28.8	34.2	43.4	41.3	- 4.8
Valmiit kulutustavarat	19.6	26.3	28.4	28.9	+ 1.8

Koko tuonnin arvosta oli raaka-aineiden ja tuotantotarvikkeiden osuus 51.5 %, poltto- ja voiteluaineiden 17.7 %, valmiiden investointitavaroiden 18.1 % ja valmiiden kulutustavaroiden 12.7 %. Edelliseen vuoteen verrattuna tapahtui määrällistä kasvua vain poltto- ja voiteluaineiden ryhmässä. Valmiiden tavaroiden tuonti jonkin verran pienentyi ja raaka-aineiden ja tuotantotavaroiden tuonti pysyi entisellä tasollaan. Tuonnin vapauttaminen ei ainakaan vielä kertomusvuoden aikana aiheuttanut suuria muutoksia tuonnin koostumuksessa.

Kauppavaihdon jakaantuminen kuukausittain ilmenee seuraavasta asetelmasta, miljoonina markkoina.

	Vienti	Tuonti	Viennin (+) tai tuonnin (-) enemmyys
Tammikuu	13 330	19 104	— 5 744
Helmikuu	11 647	16 390	— 4 743
Maaliskuu	11 261	18 787	— 7 526
Huhtikuu	14 272	16 023	— 1 751
Toukokuu	14 919	18 376	— 3 457
Kesäkuu	17 625	16 325	+ 1 300
Heinäkuu	19 636	16 019	+ 3 617
Elokuu	18 702	15 454	+ 3 248
Syyskuu	20 815	18 217	+ 2 598
Lokakuu	23 589	21 321	+ 2 268
Marraskuu	22 257	25 034	— 2 777
Joulukuu	24 332	26 877	— 2 545
Yhteensä	212 385	227 927	—15 542

Vuoden alkupuoliskolla sekä viennin että varsinkin tuonnin taso oli huomattavasti korkeampi kuin aikaisempina vuosina. Tämä johtui osittain erittäin edullisista sääsuhteista vuoden alkukuukausina. Tuonnin paisumiseen vaikutti myöskin se, että vuoden vaihteessa liikkeellä oleva lisenssi-kanta oli varsin suuri ja että tuontilupien käyttö entisestään jonkin verran nopeutui. Kauppataseen vajoaus vuoden ensipuoliskolla kasvoi siten 21,9 miljardiksi markaksi eli melkein yhtä suureksi kuin edellisenä vuonna, jolloin vaikeat sääsuhteet ja yleislakko olivat tuntuvasti supistaneet vientituotantoa ja viivastyttäneet laivauksia.

Vuoden kolmannella neljänneksellä tuonti kuitenkin pieneni suuresti sekä alkuvuoden että edellisen vuoden tasoon verrattuna. Tämä johtui osaksi länsilisensioinnin supistamisesta, mutta lähinnä kuitenkin taloudellisen aktiviteetin heikkenemisestä ja kaupan kireästä rahatilanteesta. Kun tuonti lokakuun alusta lukien suurimmalta osalta vapautettiin, tuonnin volyyymi pyrki aluksi kasvamaan. Pian kuitenkin devalvoinnin aiheuttama ulkomaisten tavaroiden kallistuminen, rahamarkkinain kireys yleensä ja erikoisesti Suomen Pankin asettamat maksuehdot, joiden mukaan tuontitavarat raaka-aineita ja eräitä tuotantotarvikkeita lukuun ottamatta on maksettava välittömästi ennen tullausta, vähensivät tuontimahdollisuuksia niin, että tuonnin volyyymi vuoden loppupuolella edelleen pieneni. Myöskin viennin volyyymi jonkin verran väheni. Kauppataase parani vuoden loppupuoliskolla 6 miljardilla markalla ja päättyi koko vuoden osalta 15,5 miljardin markan alijäämään. Vuonna 1956 alijäämä oli 10 miljardia markkaa suurempi.

Ulkomaankaupan prosenttinen jakautuminen valuutta-alueittain ilmenee seuraavasta asetelmasta.

	Vienti, %		Tuonti, %	
	1956	1957	1956	1957
Punta-alue	25.2	24.9	21.3	18.4
Muut OEEC-maat	31.4	32.2	39.1	37.6
Itäryhmän maat	27.3	29.1	25.0	30.6
Yhdysvallat ja Kanada	6.7	5.1	6.7	5.7
Latinalainen Amerikka	6.0	4.8	5.6	5.1
Muut maat	3.4	3.9	2.3	2.6

Vientimarkkinoiden menekkitilanteesta ja valuuttapoliittisista syistä johtui, että kertomusvuoden aikana tapahtui jonkin verran siirtymistä ulkomaankaupan, etenkin tuonnin, alueettaisessa jakaantumisessa.

Sen seurauksena, että tuontilisensiointia länsivaluutoissa oli kiristyneen valuuttatilanteen johdosta jouduttu keväällä supistamaan, jäi tuonti OEEC-maista, varsinkin Englannista, vuoden alkupuoliskolla absoluuttisestikin pienemmäksi kuin edellisinä vuosina. Toisaalta kivihiilen, polttoöljyjen ja eräiden teollisuuden raaka-aineiden tuonti, joka pääasiallisesti tyydytetään ostoilla itäryhmän maista, kasvoi ennätysmäisen suureksi. Tämä aiheutti sen, että itäisen tuonnin arvo kohosi vuoden ensi puoliskolla yli 50 % suuremmaksi kuin edellisenä vuonna. Vuoden jälkipuoliskolla sen sijaan tuonnin volyymin pieneminen tuntui voimakkaimmin näiden, lähinnä itäryhmän maista ostettavien tavaroiden kohdalla, minkä johdosta itätuonnin suhteellinen osuus jälleen jonkin verran pieneni. Koko vuoden osalta se muodostui kuitenkin huomattavasti suuremmaksi kuin edellisenä vuonna.

Tuonti Englannista jäi vuoden aikana pienemmäksi kuin tuonti Neuvostoliitosta. Englannin osuus koko tuonnin arvosta oli nimittäin 17.6 % ja Neuvostoliiton 17.7 %. Edellisenä vuonna vastaavat prosenttiluvut olivat 20.4 ja 13.9. Viennissä Englanti sen sijaan säilytti perinteellisen asemansa ensimmäisellä sijalla. Sen osuus koko viennin arvosta oli 21.8 %. Toisena oli Neuvostoliitto, 19.7 %. Seuraavaksi suurimmat vienti- ja tuontimaat olivat kuten edellisinäkin vuosina Länsi-Saksa, Ranska ja Yhdysvallat.

Kotimaankauppa. Koko vähittäiskaupan liikevaihdon arvo lisääntyi vuoden aikana 3 %. Osuustoiminnallisten vähittäisliikkeiden osalta lisäys oli 8 %. Tukkumyynnin arvo kasvoi 6 %. Sekä tukku- että vähittäiskaupan myynnin arvon kehitys oli vielä vuoden alkupuolella verrattain suotuisa, mutta vuoden viimeisen neljänneksen aikana laski molempien liikevaihdon arvo noin 3 % verrattuna vastaavaan ajanjaksoon vuonna 1956. Seuraava asetelma valaisee kotimaankaupan volyymin kehitystä vuosineljänneksittäin. Tilasto peittää tukkukaupan osalta 65—70 %, mutta vähittäismyynnin osalta (osuustoiminnalliset liikkeet) vain noin kolmanneksen koko kotimaankaupasta.

	Kotimaankaupan volyymi (1954 = 100)					
	Tukkukauppa			Vähittäiskauppa		
	1956	1957	Muutos %	1956	1957	Muutos %
I neljännes	95	109	+15	95	101	+6
II »	129	117	— 9	120	118	—2
III »	130	120	— 8	124	116	—6
IV »	130	111	—15	134	122	—9

Suoritettujen kansantulon ennakoarvioiden mukaan oli kotimaankaupan nettotuotannon määrän vähennys edellisestä vuodesta noin 5 %.

Liikenne. Alustavien kansantulolaskelmien mukaan liikenteen nettotuotannon määrä oli vuonna 1957 suunnilleen saman suuruinen kuin vuonna 1956. Alla olevassa asetelmassa on koko liikenteen volyymia kunakin vuosineljänneksenä verrattu vastaavaan vuoden 1956 neljännekseen, jonka volyymi on merkitty sadaksi.

I nelj.	II nelj.	III nelj.	IV nelj.
127	97	90	93

Asetelmasta havaitaan liikenteen aktiviteetin olleen vuoden 1957 kolmen viimeisen neljänneksen aikana alhaisemman kuin vastaavana aikana vuotta aikaisemmin. Suotuisa kehitys ensimmäisen neljänneksen aikana selittyy osittain siitä, että maaliskuun yleislakko alensi tuntuvasti liikenteen aktiviteettia ensimmäisen neljänneksen aikana vuonna 1956.

L a i v a l i i k e n t e e n volyymi vuoden 1957 kunakin vuosineljänneksenä kehittyi vastaavaan vuoden 1956 neljännekseen verrattuna seuraavasti:

I nelj.	II nelj.	III nelj.	IV nelj.
154	96	90	99

Laivaliikenne säilyi koko liikenteen aktiviteettia vilkkaampana. Devalvoinnin johdosta liikenne vilkastui tuntuvasti viimeisellä neljänneksellä.

A u t o l i i k e n n e supistui vuonna 1957 runsaimmin. Ammattimaisen autoliikenteen aktiviteetti kehittyi seuraavasti verrattuna vastaavaan neljännekseen vuonna 1956:

I nelj.	II nelj.	III nelj.	IV nelj.
112	96	86	86

Koko vuoden osalta vähennys oli 6 % vuoteen 1956 verrattuna.

R a u t a t i e l i i k e n t e e s s ä ilmeni niinkään tuntuva laskua. Vuosineljänneksittäin, verrattuna vastaavaan neljännekseen vuonna 1956, oli kehitys alla olevan asetelman mukainen:

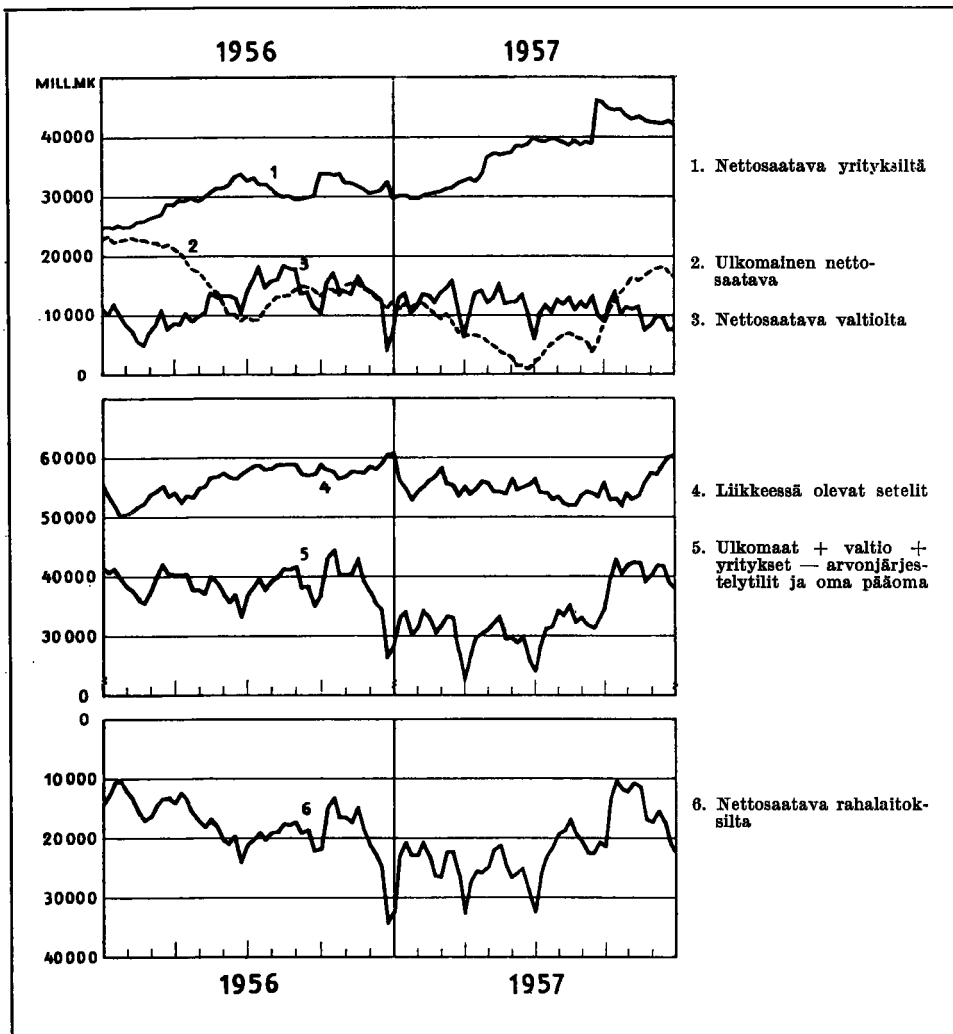
I nelj.	II nelj.	III nelj.	IV nelj.
134	90	87	89

Rahamarkkinat. Vuoden 1957 aikana rahamarkkinat olivat verrattain kireät, ja niin hyvin rahalaitosten ottolainauksen kuin niiden antolainauksen kasvu oli vähäistä. Rahapoliittiselta kannalta vuosi jakaantui kahteen toisistaan selvästi erottuvaan jaksoon syyskuun devalvaation muodostaessa käännekohdan. Ennen devalvaatiota valuuttavarannon supistuminen vähensi voimakkaasti rahantarjontaa, mikä aiheutti kompensoivia toimenpiteitä rahamarkkinain liiallisen kireyden ehkäisemiseksi. Devalvaation jälkeen taas valuuttavaranto kasvoi olennaisesti, minkä johdosta keskuspankin ja valtion toimenpitein pyrittiin inflatoristen seurausten välttämiseksi estämään rahamarkkinain liiallinen keveneminen. Tämän seurauksena rahamarkkinain kehitys sekä alku- että loppuvuodesta poikkesi huomattavasti tavallisesta kausikehityksestä.

Suomen Pankin rahapolitiikan tavoitteena vuoden alkupuolella oli luoda rahamarkkinoilla sellaiset olosuhteet, että devalvaatio voitaisiin suorittaa mahdollisimman vähin inflatorisin seurauksin. Tätä varten ei kuitenkaan tarvittu ostokykä suoranaisesti rajoitettavia toimenpiteitä, koska valuuttavaranto jo vuoden alkukuukausina alkoi supistua vähentäen rahantarjontaa. Ehkäistääkseen jo etukäteen rahalaitosten luotonannon paisumisen vuoden jälkipuoliskolla Suomen Pankki ilmoitti huhtikuun 6. päivänä asettavansa normaalein ehdoin tapahtuvalle rediskonttaukselle elokuun alusta lukien ylärajan. Valuuttavarannon jatkuva, yhä enemmän vientimarkkinain heikkenemisestä aiheutuva supistuminen ja siitä aiheutuva rahamarkkinain kiristyminen teki tämänsuuntaisen toimenpiteen kuitenkin pian tarpeettomaksi ja pankki katsoi ennen pitkää aiheelliseksi ryhtyä rahamarkkinain liiallista tiukkuutta ehkäiseviin toimenpiteisiin. Jo toukokuun alusta lukien päätettiin luopua lisenssitalletusmenetelmästä, jota vuoden ~~1956~~ kesäkuusta lukien oli käytetty keinona ostokyvyn rajoittamiseksi. Lisenssitalletukset, joita huhtikuun lopussa oli 3.8 mrd mk, luovutettiin valtion kassatilanteen helpottamiseksi valtiolle, joka elokuuhun mennessä palautti kaikki varat tuojille. Kesäkuussa pankki peruutti rediskonttausten enimmäismäärän rajoittamista koskevan määräyksensä ja antoi uudet, elokuun alusta voimaan astuvat ohjeet, joiden mukaan rediskonttauksesta peritään lisäkorkoa ylenevän asteikon mukaan (ks. edempänä s. 38).

Syyskuussa toimeenpannun devalvaation jälkeen valuuttavaranto alkoi voimakkaasti kasvaa, minkä johdosta toimenpiteet nyt kohdistuivat rahamarkkinain liiallisen kevenemisen ehkäisemiseen. Osa viejien saamista lisätuloista perittiin valtiolle vientimaksuina. Muilta osin valuuttavarannon kasvun aiheuttama rahantarjonnan lisäys ilmeni lähinnä liikepankkien aseman kevenemisenä. Pankit eivät kuitenkaan käyttäneet helpotusta hyväkseen laajentaakseen luotonantoaan, vaan vähensivät rediskonttausvelkaansa Suomen Pankille pienentääkseen rediskonttausten lisäkoroista aiheutuvaa rasi-tusta. Suomen Pankin asiakkaina olevat vientiyritykset lyhensivät niin ikään velkaansa pankille.

SUOMEN PANKIN NETTOTASE VUOSINA 1956 JA 1957

Suomen Pankin taseen kehitystä tilaviikoittain valaisee oheinen kuvio, jota vastaavat kuukausitiedot on esitetty taulukossa 3. Kuvion selitykseksi mainittakoon, että »summaryhmä» (5) on saatu laskemalla yhteen nettosaatava yrityksiltä (1), ulkomainen nettosaatava (2) ja nettosaatava valtiolta (3) ja vähentämällä tästä arvonjärjestelytilit ja oma pääoma. Pankin nettosaatava rahalaitoksilta on niin muodoin liikkeessä olevien setelien (4) ja »summaryhmän» (5) erotus. Se on esitetty vielä erikseen mitattuna vaakasuoralta tasolta alaspäin (6), jolloin riippuvuus sen ja »summaryhmän» kehityksen välillä käy havainnolliseksi.

Kuten kuviosta ilmenee, setelistössä ja nettosaatavassa rahalaitoksilta tapahtui tammikuun alkuviikkoina tavanomainen suuri kausilasku netto-saatavan valtiolta puolestaan kasvaessa. Sen jälkeen setelistö pysyi suurin piirtein muuttumattomalla tasolla, kunnes se kausisyyistä jälleen voimakkaasti kasvoi vuoden lopulla. Nettosaatava valtiolta ja rahalaitoksilta pysyivät niin ikään vuoden alkupuoliskon ajan lähes tammikuun loppuviikkojen tasolla, joskin viikoittaiset vaihtelut olivat tuntuvat. Maaliskuun ja kesäkuun lopun »piikit» kummassakin johtuivat valtion neljännesvuosittaisista veronkannoista. Valuuttavarannon supistumisen vastapainona vuoden alkupuoliskolla oli siten yritysten nettovelan kasvu, mikä vuoden alkukuu-kausina johtui Suomen Pankin kausiluotosta omille asiakkaille ja myöhemmin lähinnä lisenssitalletusten palauttamisesta. Devalvaation jälkeisenä ajanjaksona taas valuuttavarannon kasvusta aiheutuvan rahantarjonnan lisäyksen kompensoi osittain Suomen Pankin oman luotonannon sekä valtion nettovelan supistuminen, mutta pääasiallisesti kuitenkin rahalaitosten rediskonttausten pieneneminen. Setelistön kasvu vuoden lopulla oli syynä siihen, että rahalaitosten rediskonttauksiset joulukuussa jälleen kasvoivat.

Seuraavassa asetelmassa on vielä esitetty pankin taseessa vuoden aikana tapahtuneet tärkeimmät muutokset ja niiden rahamarkkinoita kiristävä (—) tai keventävä (+) vaikutus, miljardeina markkoina. Asetelmassa ei ole otettu lukuun devalvaation aiheuttamia kirjanpitoarvojen muutoksia.

	Netto- vaikutus
Ulkomainen nettosaatava (lisäys +)	+ 4.6
Nettoluotonanto valtiolle (lisäys +) ¹	+ 4.2
Lisenssitalletukset (vähennys +)	+ 4.1
Nettoluotonanto yrityksille (lisäys +)	+ 3.2
Rediskonttatut vekselit (lisäys +)	— 8.8
Pankkien shekkitilit (lisäys —)	— 1.2
Vientimaksut (lisäys —) ¹	— 3.3
Pankin omat varat (lisäys —)	— 1.1
Muut erät, nettomuutos	— 1.8
Nettomuutos = setelistön vähennys — 0.1	

Rahamarkkinoita kevensivät vuoden aikana valuuttavarannon ja valtion nettovelan kasvu, lisenssitalletusten vapauttaminen ja Suomen Pankin oman luotonannon kasvu. Keventävien tekijöiden yhteisvaikutus oli 16.1 miljardia markkaa. Kiristävinä tekijöinä puolestaan olivat vientimaksut, pankin omien varojen lisäys sekä »muut» erät, näiden yhteisvaikutuksen ollessa 6.2 miljardia markkaa. Keventävät tekijät olivat näin ollen 9.9

¹ Vekseliluoton vakauttamislainan vientimaksuvaroin suoritettua 2 500 milj. markan lyhen-nystä ei ole otettu huomioon.

miljardia markkaa kiristäviä suuremmat. Tämän vastapainona oli toisaalta rediskonttausten supistuminen ja pankkien shekkitilien kasvu, yhteismäärältään 10.0 miljardia markkaa, toisaalta taas setelistön supistuminen 0.1 miljardilla markalla.

Liikepankkien antolainaus yleisölle supistui vuoden kuluessa 2.2 miljardia markkaa. Sen sijaan ne ostivat valtion sekä asiakkaidensa liikkeelle laskemia obligaatioita, niin että niiden osake- ja obligaatiosalkku kasvoi 5.7 miljardia markkaa. Liikepankkien ulkomaiset nettosaatavat lisääntyivät vuoden kuluessa 1.5 miljardia markkaa.

Liikepankkien ottolainaus yleisöltä kasvoi vain 5.5 miljardia markkaa eli jokseenkin samalla määrällä, minkä pankit vuoden lopussa hyvittivät korkoina talletus- ja shekkitileille. Rediskonttausvelkaa Suomen Pankille supistettiin vuoden aikana 6.9 miljardia markkaa. Liikepankkien yhteenlasketun nettotaseen tärkeimmät muutokset käyvät ilmi seuraavasta asetelmasta, miljoonina markkoina.

		Lisäys +, vähennys —
Kassa		— 678
Ulkomaiset saatavat, netto		+1 140
Antolainaus yleisölle		
Vekselit	+ 160	
Shekkitilit	—1 488	
Lainat	— 956	—2 284
Osakkeet ja obligaatiot		+ 5 740
Vastaavat		+ 3 918
Ottolainaus yleisöltä		
talletukset	+ 6 417	
shekkitilit	— 906	+ 5 511
Maksujen välitykset, netto		+ 48
Kotimaiset rahalaitokset, netto		+ 3 443
Suomen Pankki		— 6 911
Muut erät, netto		+ 1 827
Vastattavat		+ 3 918

Muiden rahalaitosten ottolainaus lisääntyi myös vuoden kuluessa suunnilleen määrällä, joka vastaa talletus- ja shekkitileille vuoden lopussa hyvitettyjä korkoja. Koska rahan arvo heikkeni vuoden kuluessa, voidaan todeta, että ottolainaus supistui reaalisesti. Postisäästöpankin talletukset supistuivat jopa markkamääräisestikin. Toisaalta maksuvälineistön määrä pysyi vuoden kuluessa miltei muuttumattomana, joten siis talletusten suhteellinen osuus maksuvälineistön käytössä oli muuttumaton.

Seuraava asetelma osoittaa kaikkien rahalaitosten kokoo ttolainauksen muutokset vuosien 1956 ja 1957 aikana.

	Lisäys (+) tai vähennys (—) edellisestä vuodesta		1957	
	1956		1957	
	milj. mk	%	milj. mk	%
Liikepankit	+1 039	+ 0.8	+ 5 511	+ 4.1
Säästöpankit	+3 995	+ 3.5	+ 5 546	+ 4.7
Osuuskassat	+2 139	+ 3.4	+ 4 279	+ 6.5
Postisäästöpankki	+1 089	+ 3.3	— 202	— 0.9
Osuuskauppojen säästökassat .	+ 758	+ 5.0	+ 810	+ 5.1
Osuuskassojen Keskus Oy	— 97	—23.8	+ 261	+64.2
Suomen Kiinteistöpankki	+ 2	+ 4.2	+ 3	+ 5.4
Yhteensä	+8 925	+ 2.5	+16 208	+ 4.3

Yleisön varsinaiset talletukset rahalaitoksissa kasvoivat vuoden 1957 aikana 5.0 %, kun taas kasvu vuonna 1956 oli ollut 2.3 %. Yleisön shekkitilisaatavien kasvu oli sen sijaan vuonna 1957 vain 0.3 % oltuaan vuonna 1956 3.7 %.

Vuoden 1957 alusta lukien tarjosivat rahalaitokset tallettajille kahdentyyppisiä indeksiehtoisia talletustilejä. A-tileillä olevat varat olivat 100-prosenttisesti elinkustannusindeksiin sidottuja ja B-tileillä 50-prosenttisesti sidottuja. A-tileillä olevat varat olivat sekä tulo- ja omaisuusverotuksen että kunnallis- ja kirkollisverotuksen alaisia, mutta B-tileillä olevat varat olivat verovapaita. Vuoden 1957 päättyessä oli indeksitileillä kaikkiaan talletuksia 82 443 milj. markkaa eli 24.3 % rahalaitosten koko talletuskannasta. Tästä määrästä oli 46 249 milj. markkaa eli 56.1 % A-tileillä ja 36 194 milj. markkaa B-tileillä. Täten siis vailla indeksiehtoa olevien varsinaisten talletusten vähennys oli vuoden 1957 kuluessa 43 897 milj. markkaa. Indeksitalletukset puolestaan kasvoivat vuoden kuluessa 59 981 milj. markkaa.

Rahalaitosten antolainaus kasvoi vuoden 1957 aikana vain 0.8 %. Seuraavasta asetelmasta käyvät ilmi eri rahalaitosten antolainauksen muutokset vuosina 1956 ja 1957.

	Lisäys (+) tai vähennys (—) edellisestä vuodesta		1957	
	1956		1957	
	milj. mk	%	milj. mk	%
Liikepankit	+ 7 227	+ 4.6	—2 284	—1.4
Säästöpankit	+ 6 358	+ 6.6	+3 721	+3.6
Osuuskassat	+ 1 605	+ 2.3	+1 471	+2.1
Postisäästöpankki	+ 1 367	+ 5.5	— 185	—0.7
Osuuskassojen Keskus Oy	+ 1 574	+37.4	— 605	—1.0
Kiinnitysluottolaitokset	+ 1 091	+ 8.0	+1 026	+7.2
Yhteensä	+19 222	+ 5.3	+8 144	+0.8

Kuten asetelmasta käy ilmi, oli kaikissa rahalaitosryhmissä antolainauksen lisäys absoluuttisesti ja prosenttisesti pienempi kuin edellisenä vuotena. Antolainauksen heikkeneminen oli pienin kiinnitysluottolaitoksissa ja suurin liikepankeissa.

Obligaatiomarkkinoita hallitsivat edelleen indeksiehtoiset paperit. Vuoden 1957 aikana sai 12 yksityistä osakeyhtiötä ja osuuskuntaa luvan laskea liikkeelle 50-prosenttisesti tukkuhintaindeksiin sidotun obligatiolainan, jonka lisäksi Suomen Höyrylaiva Oy laski liikkeelle 50-prosenttisesti Englannin punnan kurssiin sidotun lainan. Vuoden aikana myytiin edelleen pieni määrä aikaisempina vuosina liikkeelle laskettuja obligatioita, joihin ei ole sisällytetty indeksiehtoa. Seuraava asetelma osoittaa obligatiomarkkinoiden tärkeimmät liiketoimet vuonna 1957, miljoonina markkoina.

Uudet obligatiolainat

	Suunniteltu loppusumma	Myyty
Valtion lainat		
Vaihtuvakorkoinen laina	4 000	3 531
Vaihtuvakorkoinen rahalaitoslaina	6 000	3 633
Kuntien lainat		
Karjaan kauppala	40	14
Teollisuuden lainat		
Kajaani Oy	225	225
Saastamoisen Faneri Oy	100	100
Yhtyneet Paperitehtaat Oy	225	225
Lohja-Kotka Oy	137	137
Rauma-Repola Oy	350	350
Oy Kaukas Ab	330	330
W. Rosenlew & Co Ab	500	500
Oy Vuoksenniska Ab	400	400
Muiden lainat		
Meijerien Keskusosuusliike Valio	400	400
Keskusosuusliike Hankkija	400	400
Tuottajain Lihakeskuskunta	200	200
Suomen Höyrylaiva Oy	330	330
Oy Uusi Suomi	100	100
Yhteensä	18 787	10 875

Vuonna 1957 myydyt, aikaisemmin liikkeelle lasketut obligatiolainat

	Vuodelta	Myyty
Valtion lainat ¹		
Vaihtuvakorkoinen tielaina	1954	36
Kuntien ja seurakuntien lainat		
Helsingin kaupunki	1950	28
Tampereen ev. luth. seurak.	1953	20
Muiden lainat		
Osuustukkukauppa	1956	3
Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta	1956	110
Vaasan Keskussairaala	1953	2
Yhteensä		199

¹ Lisäksi valtio jakoi vuoden aikana lisäkorvausobligatioita 1 220 milj. markan arvosta.

Vuoden 1957 aikana kotimainen valtionvelka pieneni noin 1.5 miljardilla markalla. Sen sijaan valtion antolainaus lisääntyi noin 27.5 miljardilla markalla, joten valtio lainasi yleisölle 9 kertaa niin suuren määrän kuin kaikki rahalaitokset yhteensä.

Varsinaisessa k o r k o k a n n a s s a ei vuoden aikana tapahtunut muutoksia. Suomen Pankin virallinen diskonttokorko oli jatkuvasti $6\frac{1}{2}$ —8 %. Alin diskonttokorko oli käytännössä $7\frac{1}{2}$ %. Heinäkuun 1. päivästä lähtien Suomen Pankki ryhtyi perimään shekkitililuotoistaan 1 %:n provisiota aikaisemman $\frac{1}{2}$ %:n asemesta. Samalla kuitenkin shekkitilin korko alennettiin $7\frac{1}{2}$ %:sta 7 %:iin. Muiden rahalaitosryhmien kohdalla solmittiin joulukuun 31. päivänä 1956 korkosopimus, jota sovellettiin vuoden 1957 aikana. Sopimuksessa ei ollut mitään antolainauskorkoja koskevia määräyksiä. Kuitenkin rahalaitokset sovelsivat yleensä 8 %:n antolainauskorkoa lukuun ottamatta eräitä pienehköjä rahalaitoksia, joiden antolainauskorko oli $8\frac{1}{2}$ %. Ottolainauksessa sovellettiin seuraavia korkoja:

Kaikkien rahalaitosten tavalliset talletustilit	5 $\frac{3}{4}$ %
Kaikkien rahalaitosten indeksitalletustilit	4 $\frac{3}{4}$ %
Postisiirtotilit ja liikepankkien shekkitilit	1 %
Muiden rahalaitosten shekkitilit	1 $\frac{1}{2}$ %

Varsinaisen koron lisäksi rahalaitokset perivät lainansaaajilta lisäveloituksena sen rahamäärän, minkä ne maksavat indeksihyvityksenä indeksiehtoisiin talletustileille. Indeksiehtoisten talletustilien kasvun johdosta ovat myös lainansaaajilta perittävät indeksikorotukset kasvaneet. Perintämenetely on erilainen eri rahalaitosryhmissä. Liikepankit ovat keskinäisen sopimuksen mukaan perineet kaikesta antolainauksesta huhtikuun alusta lukien tässä tarkoituksessa 1 %:n lisäkoron. Säästöpankeilla ei ole keskinäistä sopimusta, joten kussakin pankissa on perittävän indeksikorotuksen suuruus jäänyt riippuvaksi 1) elinkustannusindeksin noususta, 2) antolainauksen suhteesta pankin indeksiehtoiseen talletuskantaan ja 3) A- ja B-tilien keskinäisestä suhteesta. Vuoden lopussa säästöpankkien keskimääräinen indeksikorotus antolainauksessa oli 1.9 %. Osuuskassat ovat muodostaneet keskinäisen indeksihyvityspoolin, joten kaikki osuuskassat perivät vuoden lopussa asiakkailtaan saman indeksikorotuksen, joka oli 2.0 %. Postisäästöpankki puolestaan oli sitonut antolainauksensa yleisölle 25-prosenttisesti elinkustannusindeksiin.

A r v o p a p e r i m a r k k i n o i l l a vuosi 1957 oli hiljainen. Pörssin kokonaisvaihto oli 2.6 miljardia markkaa eli 25.5 % pienempi kuin edellisenä vuotena. Pörssissä noteerattujen osakkeiden yleisindeksi, joka edellisenä vuotena oli 487 pistettä (1948 = 100) laski 430 pisteeseen eli 11.7 %. Pankki-osakkeiden kurssin lasku oli 11.3 % ja teollisuusosakkeiden kurssin lasku 11.7 %. Noteerauksien huippuarvot saavutettiin maaliskuussa. Syyskuussa

devalvaation jälkeen teollisuusosakkeiden kurssit kohosivat tilapäisesti laskeakseen uudelleen vuoden loppuun mennessä.

Vuoden aikana perustettiin kaikkiaan 1 042 uutta osakeyhtiötä, joiden yhteenlasketun osakepääoman arvo oli 9 317 milj. markkaa. Osakepääomaansa korotti 598 osakeyhtiötä. Pääomankorotusten yhteenlaskettu arvo oli 16 457 milj. markkaa. Vuoden aikana teki vararikon tahi lopetti toimintansa 449 yhtiötä, joiden edustama osakepääoma oli 1 704 milj. markkaa.

Maksutase. Tuonnin enemmyys oli huomattavasti pienempi kuin edellisellä vuonna, mutta silti se aiheutti vajauksen myöskin koko vaihtotaseeseen. Tavaroiden vaihdossa syntyneen 16.2 miljardin vajauksen lisäksi jäivät nimittäin matkustajaliikenteestä kertyneet tulot 2.6 miljardia pienemmiksi kuin vastaavat menot, jota paitsi nettomenot koroista ym. olivat 2.8 miljardia markkaa. Toiselta puolen eräät muut toimet tuottivat nettotuloja, jotka peittivät suuren osan mainituista nettomenoista. Näistä tärkein on kuljetukset, joiden arvioidaan tuottaneen 18.9 miljardin markan ylijäämän. Maksutaseen lopullisen vajauksen lasketaan nousseen 1.6 miljardiin markkaan, joka on peitetty osittain pitkäaikaisilla luotoilla, osittain lyhytaikaisten saatavien käytöllä.

Vuoden alussa oli käyttämättä muutamia aikaisemmin myönnettyjä ulkomaisia lainoja. Mm. Kansainväliseltä Jälleenrakennuspankilta saaduista lainoista oli nostamatta runsaasti 4 miljardia markkaa ja kahden valtiojohtoisen yhtiön saamista lainoista lähes 1.8 miljardia. Mitään uusia julkisia luottoja ei vuoden aikana saatu ulkomailta, mutta sen sijaan muutamat valtiojohtoiset yhtiöt saivat joko valtion takaamia tai ilman valtion takuuta olevia luottoja, jotka olivat nostettavissa eri valuutoissa. Samoin eräät yksityiset yritykset saivat joitakuuta pieniä lainoja. Uudet lainat olivat, kuten aikaisempinakin vuosina, enimmäkseen tavaraluottoja, joiden käyttö oli sidottu tietyn tavaraerän tuontiin. Käytettävissä olevista, eri tahoilta saaduista valuuttaluotoista nostettiin kaikkiaan 8.2 miljardia markkaa, mistä suurin erä on laivanvarustajien saamat uudet luotot, yhteensä 3.0 miljardia markkaa. Devalvoinnin johdosta nousi ulkomaisen velan markka-arvo sitä paitsi 27.3 miljardilla markalla. Aikaisemmin otettuja ulkomaisia luottoja kuoletettiin vuoden aikana 4.8 miljardilla markalla.

Muista pitkäaikaisista pääomaliikkeistä voidaan mainita, että valtio lunasti sopimuksen mukaisesti kullassa ja dollareissa 0.8 miljardin markan arvosta Kansainväliseen Valuuttarahastoon aikaisemmin markoissa suorittamaansa osuutta. Sitä paitsi devalvointi aiheutti sen, että Kansainväliselle Jälleenrakennuspankille jouduttiin suorittamaan 0.6 miljardia markkaa, jotta Suomen osuus pankissa pysyisi dollariarvoltaan muuttumattomana. Valuuttarahastolle annettiin samasta syystä jäsenosuuden markka-arvon korotusta vastaava 2.6 miljardin markan määräinen vekseli.

Lyhytaikaiset saatavat pienenivät vuoden aikana 0.6 miljardilla markalla. Tällöin ei ole otettu huomioon devalvoinnin aiheuttamaa nimellisarvon lisäystä. Tärkein osa valuuttavaroista, pankkien käytettävissä olevat valuutat, lisääntyivät vuoden aikana, mutta tämän lisäyksen kokonaan kumosi niiden valuuttojen väheneminen, jotka jo oli myyty tuojille mutta jotka edelleen olivat pankkien huostassa remburssien yms. katteena. Samoin pienenivät ne saatavat, jotka aiheutuivat etumaksuista tuontia varten. Lyhytaikaiset velat supistuivat 0.5 miljardilla markalla. Pankkien valuuttavelat vähenivät, kun sitä vastoin niiden ulkomaiset markkamääräiset velat lisääntyivät. Samoin oli viennistä saatujen ennakkomaksujen summa vuoden lopussa suurempi kuin sen alussa.

Valtiontalous. Valtion menot kasvoivat heti alkuvuodesta uuden kansaneläkelain voimaantulon ja työllisyystilanteen heikentymisen vuoksi. Toisaalta maataloustuotteista maksetut vientipalkkiot lisäsivät valtion tukipalkkiomenoja, joita oli edellisenä syksynä supistettu huomattavasti kotimaisen kulutuksen osalta. Vuoden kahden ensimmäisen kuukauden kassavajaus oli jo lähes 6 miljardia markkaa, vaikka eräitä valtion suorituksia oli siirretty myöhemmin maksettavaksi kassatilanteen heikentymisen vuoksi. Maaliskuussa laati hallitus ohjelman valtiontalouden tasapainottamiseksi ja tämä ohjelma hyväksyttiin osittain. Niinpä välillistä verotusta korotettiin, samalla kun eräitä tukipalkkiomenoja supistettiin. Yhtiöveroa korotettiin taannehtivasti vuoden alusta ja kansaneläkemaksua vuoden 1958 alusta. Kun nämäkään toimenpiteet eivät tuoneet kyllin nopeaa muutosta tilanteeseen, vaan valtion oli jatkuvasti turvauduttava menojen suorittamisen lykkäämiseen, ehdotettiin uudessa, kesäkuussa laaditussa ohjelmassa eräitä lisätoimenpiteitä vajauksen supistamiseksi. Tämän mukaisesti supistettiin edelleen eräitä tukipalkkiomenoja, korotettiin väkijuomien hintoja ja puhe- ja liikenteen tariffeja sekä säädettiin kertaluontoinen vero moottoriajoneuvoille. Elokuussa antoi hallitus julkisuuteen kolmannen tasapainottamisohjelman, jonka mukaan korotettiin tulitikki-, tupakka- ja leimaveroa, nopeutettiin liikevaihtoveron perintää sekä hyväksyttiin fyysillisille henkilöille ylimääräinen tulo- ja omaisuusvero. Suoritettujen toimenpiteiden johdosta valtion maksutilanne helpottuikin huomattavasti vuoden viimeisten kuukausien aikana ja vuoden vaihteessa oli miltei kaikki lykättyt menot voitu suorittaa.

Ennakkolaskelmien mukaan valtiontalouden kokonaisvajaus oli hieman suurempi kuin edellisenä vuonna, jolloin se kassalaskelmien mukaan oli 3.3 miljardia markkaa. Valtion kokonaistulojen ja -menojen suuruus ei ole vielä selvillä, mutta niiden tasoa osoittavat luvut ajalta joulukuu 1956 — marraskuu 1957. Tuona aikana oli tulojen vuositaso 285 miljardia markkaa ja menojen 287 miljardia markkaa. Tulojen taso oli siten 6 % ja menojen 5 % korkeampi kuin vuotta aikaisemmin.

Seuraavassa on esitetty virallisen velkaselostuksen perusteella laadittu laskelma valtion tosiasiallisesta velasta ja sen koostumuksesta, miljoonina markkoina. Vuoden 1957 luvut ovat osittain ennakkotietoja.

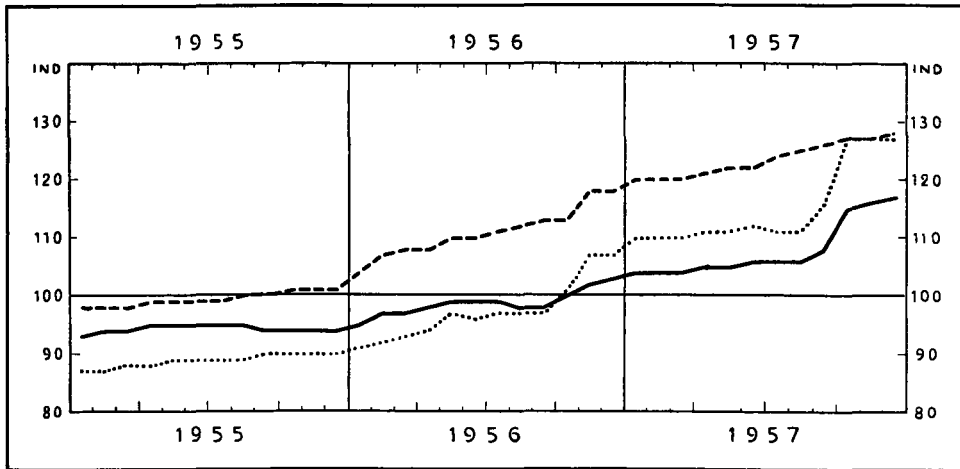
	31. 12. 1956	31. 12. 1957
Varsinaiset lainat	54 271	73 181
IMF-vekseli	7 235	9 030
Ulkomainen velka	61 506	82 211
Varsinaiset lainat	50 695	52 707
Vekseliluotto yksityisiltä rahalaitoksilta	—	—
Vekseliluoton vakauttamislaina	17 500	13 750
Korvausobligaatiot ja velkasitoumukset	7 075	7 385
Kotimainen velka	75 270	73 842
Koko valtion velka	186 776	156 053

Ulkomaisen velan marka-arvon lisäys johtuu devalvoinnista, sillä uusia ulkomaisia lainoja ei otettu. Varsinaisissa lainoissa on kurssien muutoksesta johtuva lisäys 20 772 milj. markkaa ja IMF-vekselissä 2 564 milj. markkaa. Kotimainen velka on kokonaisuudessaan hieman alentunut. Erityisen huomattava on alennus Suomen Pankilta saadussa vekseliluoton vakauttamislainassa, jota on maksettu takaisin 3 750 milj. markkaa, josta vientimaksuvaroin 2 500 milj. markkaa. Koko valtionvelka oli ennakkolaskelman mukaan vuoden päättyessä 156 053 milj. markkaa eli 19 277 milj. markkaa suurempi kuin vuotta aikaisemmin. Näihin lukuihin eivät sisälly valtion kassaliikkeestä johtuvat lyhytaikaiset velat ja saatavat.

Hinnat. Hintojen kehitys vuonna 1957 oli kauttaaltaan nouseva, ja kotimaiset tekijät olivat sille suuntaa antavina. Kansainvälisillä hinta-impulsseilla oli vähäisempi merkitys, sillä Suezin kriisin lauettua oli raaka-aineilla — joiden tuonnilla Suomessa on huomattava asema — jatkuvasti aleneva hintasuunta. Samoin rahdit olivat koko vuoden laskusuunnassa. Vakauttamisohjelmien yhteydessä toteutetut elintarviketukipalkkioiden poistot, erinäiset verojen sekä hinnantasausten muutokset ja syyskuinen devalvaatio olivat niin ollen ne tekijät, jotka ratkaisevasti vaikuttivat hintaindeksien kehitykseen. Elinkustannusindeksi kohosi vuoden 1957 aikana 8 %, tukkuhintaindeksi 14 % ja rakennuskustannusindeksi lähes 4 %. Kantohinnat nousivat syksyllä 1957 lähinnä devalvaation aiheuttaman hakkuiden vilkastumisen johdosta 10—15 %.

Tukkuhintaindeksi (1935 = 100) oli vuonna 1957 keskimäärin 1954 pistettä eli 9 % korkeampi kuin edellisen vuoden keskimäärä ja joulukuussa 1957 tukkuhintaindeksin pistemäärä oli 2 111. Kun tukkuhintaindeksissä tuontitavarain paino on noin $\frac{1}{3}$, johtui indeksin nousu loppuvuodesta suureksi osaksi tuontihinnoista.

HINTOJEN KEHITYS VUOSINA 1955—1957

— Kotimarkkinatavarain tukkuhintaindeksi, 1951 = 100
 - - - - - Elinkustannusindeksi, lokakuu 1951 = 100
 Kotimaankaupan tuontitavarain tukkuhintaindeksi, 1951 = 100

Maailmanmarkkinahintojen ja rahtien alenemisen, sokerin ja polttoaineiden hinnantasauskorvausten korotuksen sekä vanhojen varastojen suuruuden vuoksi oli tuontihintojen kokonaisvaikutus kuitenkin odotettua pienempi. Vaikka devalvaatioprosentti oli 39, niin kotimarkkinatavarain yleisindeksi nousi elokuusta joulukuuhun ainoastaan 10 % ja elinkustannusindeksi vain runsaat 2 %.

Voimassa ollut hintasäännöstely muutettiin devalvaation jälkeen hintasuluksi, josta marraskuussa kuitenkin vapautettiin ne tuontitavarat, joiden tuonti oli liberalisoitu. Hintasulku loppui vuoden vaihteessa, mutta hinnantavahvistuksen alaiseksi jäi edelleen noin 40 hintaa ja maksua. Tarkoituksena oli edes rajoitetussa määrin valvoa hintainkehitystä.

Rakennuskustannusindeksi (1951 = 100) oli koko vuoden melko vakaa nouden vain 4 pistettä eli pistelukuun 116. Nousu johtui pääosiltaan devalvaation aiheuttamasta rakennustarvikkeiden kallistumisesta.

Hintojen kehitystä viime vuosina kuvaavat seuraavat indeksien vuosikeskimäärät.

	Elinkustannusindeksi lokakuu 1951 = 100		Tukkuhintaindeksi 1955 = 100		
	Yleis- indeksi	Ravinto	Yleis- indeksi	Kotimaiset tavarat	Tuonti- tavarat
1952	101	107	1 793	1 892	1 581
1953	103	109	1 727	1 840	1 486
1954	103	106	1 724	1 841	1 475
1955	100	102	1 707	1 822	1 462
1956	111	117	1 785	1 869	1 605
1957	124	132	1 954	1 980	1 897

Palkat ja työehtosopimukset. Vuoden 1957 kansantalouden palkkasumma muodostui noin 5 prosenttia suuremmaksi kuin edellisenä vuonna. Yleinen ansiotaso nousi vuoden 1956 viimeiseltä neljännekseltä vuoden 1957 viimeiselle neljännekselle noin 2.6 prosentilla. Vastaavana aikana miespuolisten teollisuustyöntekijöiden keskituntiansiot nousivat 3.1 % ja naispuolisten 2.3 %. Maataloustyöväen osalta vastaavat luvut olivat 2.3 % ja 0.8 %. Virkamiesten osalta peruspalkkojen indeksi nousi vuoden 1957 aikana vain vajaan prosentin. Tämä johtui siitä, että virkamiesten palkkaysymyksen ratkaiseminen siirtyi vuoden 1958 puolelle, koska sen enempää indeksisidonnaisuuskysymystä kuin ns. yleisessä ansiotasossa tapahtuneen nousun edellyttämää palkkojen korotusta ei ehditty käsitellä loppuun.

Vuoden 1956 loppupuolella työntekijäjärjestöt vaativat täyttä kompensatiota yleislakon päättymisen jälkeen tapahtuneesta elinkustannusten noususta. Kun työmarkkinajärjestöjen välisissä neuvotteluissa ei päästy sopimukseen ja kun hallituksen antama suositus keväällä 1957 ei johtanut tuloksiin, työskenneltiin vuoden 1957 alkupuoli useilla aloilla ilman työehtosopimuksia. Vasta sen jälkeen kun heinäkuun alussa solmittiin metalliteollisuuden vuoden 1957 loppuun saakka voimassa olleet väliaikaiset sopimukset, pääsivät neuvottelut uudelleen vauhtiin ja useimmilla aloilla saatiin työehtosopimukset varsin nopeasti solmituiksi.

Useimpiin sopimuksiin sisällytettiin indeksiehto hallituksen keväällä suosittlemassa muodossa. Sopimusten mukaan elinkustannusindeksin noustua pistelukuun 130 peruspalkkoja korotettaisiin 4 % ja pisteluvussa 136 korotus peruspalkkoihin olisi lisäksi 3 %. Mikäli elinkustannukset kohoaisivat vielä tämän jälkeen, kompensoitaisiin elinkustannusten noususta kaksi kolmannelta. Devalvaation aiheuttamasta hintojen noususta huolimatta ei elinkustannusindeksi noussut vuonna 1957 pistelukuun 130, joten useimmilla aloilla palkkojen korotukset jäivät työehtosopimusneuvottelujen yhteydessä tapahtuneiksi melko ahtaissa rajoissa pysytellyiksi nousuiksi. Yleisestä työehtosopimuslinjasta jossakin määrin poikkeavat sopimukset olivat voimassa mm. graafisella alalla ja merenkulun alalla.

Useilla aloilla — mm. paperi- ja puuteollisuudessa — sopimukset tehtiin vuoden 1958 loppuun saakka. Eräillä aloilla, kuten rakennusalalla, sopimukset menevät umpeen toukokuussa 1958, mutta myös keväeseen 1959 saakka voimassa olevia pienehköjä aloja sitovia sopimuksia solmittiin.

II. SUOMEN PANKKI VUONNA 1957

1. OMAISUUSTASE

Suomen Pankin omaisuustase laaditaan tilaviikoittain eli neljä kertaa kuukaudessa. Taseen muoto uudistettiin elokuun lopussa vuonna 1955 ja uudistus on yksityiskohtaisesti selostettu vuoden 1955 vuosikirjassa. Seuraavassa katsauksessa sekä tämän vuosikirjan taulukko-osastossa (ks. taulukot 1 ja 6) esitettävät, vuotta 1954 ja tätä aikaisempia vuosia koskevat luvut ovat yhdenmukaisuuden vuoksi lasketut siten, että ne vastaavat nykyistä tase- ja tilijaottelua.

Ensisijainen setelinkate

Ensisijaisen setelinkatteen muodostavat ohjesäännön mukaan pankin kultakassa ja riidattomat saatavat ulkomaisilta asiamiehiltä. Näihin luetaan myös ulkomailla maksettavat ulkomaan rahan määräiset vekselit, ulkomaisissa pörsseissä noteeratut ulkomaan rahan määräiset obligaatiot, ulkomaan rahan määräiset erääntyneet obligaatiot ja korkoliput sekä ulkomaan raha.

Pankin k u l t a v a r a t, joihin luetaan sekä rahaksi lyöty että rahaksi lyömätön, Suomessa tai muualla oleva kulta, pysyvät vuoden aikana määrältään miltei muuttumattomina ja olivat vuoden lopussa 7 850 milj. markkaa. Varojen arvostuksessa ei tehty mitään muutoksia. Kulta on kirjattu pankin ohjesäännön edellyttämään enimmäisarvoon, jonka mukaan kilo hienoa kultaa maksaa 250 000 markkaa. Pankki oli joulukuun 19. päivänä 1954 annetulla asetuksella vapautettu vuoden 1957 loppuun saakka siitä ohjesäännön 8 §:n säännöksestä, jonka mukaan pankki on velvollinen vaadittaessa lunastamaan setelinsä kullalla. Marraskuun 8. päivänä 1957 annetulla asetuksella tämä vapautus on ulotettu koskemaan myös vuosia 1958—1960.

U l k o m a i s e t v a l u u t a t sisältävät sekä ns. vapaavaluutta- että clearingvaluuttasaatavat niiden valuuttojen osalta, joiden saldo osoittaa

Suomen Pankin nettosaatavaa — ne ko. valuutat, joiden saldo osoittaa nettovelkaa, on kirjattu »ulkomaisiin valuuttatileihin» vastattavien puolelle. Ulkomaisiin valuuttoihin on luettu myös pankin kassassa oleva ulkomaan raha sekä erääntyneet ulkomaan rahan määräiset obligaatit ja korkoliput. Valuuttojen määrä, joka oli vuoden alkaessa 21 561 milj. markkaa, väheni ensimmäisen vuosipuoliskon aikana olennaisesti toisaalta viennin menekki- vaikeuksien, toisaalta runsaan tuonnin vuoksi. Pohjaluku saavutettiin kesäkuun 21. päivänä, jolloin valuuttojen määrä oli alentunut 14 548 milj. markkaan. Tämän jälkeen valuutat alkoivat tavanmukaista kausikehitystä noudattaen kasvaa, mutta syyskuun alkuvuikoina ne jälleen alenivat, niin että syyskuun 14. päivänä, ennen devalvaatiota, valuuttojen määrä ei ollut enempää kuin 17 934 milj. markkaa. Syyskuun 15. päivänä pantiin toimeen devalvaatio, ja uudet valuuttakurssit, jotka merkitsivät noin 39%:n korotusta myyntikursseihin, astuivat voimaan seuraavasta päivästä. Lähinnä valuuttakurssien korotuksen aiheuttaman arvonmuutoksen johdosta valuuttojen markka-arvo nousi seuraavana ilmoituspäivänä, syyskuun 23. päivänä, 25 089 milj. markkaan. Devalvaation jälkeen valuuttavarannon kehitys osoitti voimakasta ja miltei jatkuvaa nousua, mikä, kuten taulukosta 12 käy ilmi, kohdistui nimenomaan clearingvaluuttoihin. Vuoden huippu, 31 975 milj. markkaa, saavutettiin marraskuun 30. päivänä ja vuoden lopussa valuuttojen määrä oli 30 579 milj. markkaa. Valuutat olivat tällöin 9 018 milj. markkaa suuremmat kuin vuoden 1956 lopussa, joten valuuttojen markka-arvo oli noussut vuoden aikana 42 %.

Valuuttojen vaihto oli kurssinmuutosten johdosta huomattavasti suurempi kuin edellisenä vuonna. Vuonna 1957 pankki osti valuuttaa yhteensä 182 miljardin markan arvosta vastaavan luvun oltua 138 miljardia vuonna 1956 ja 136 miljardia vuonna 1955.

Pankin *kulta- ja valuuttavaranto* saadaan vähentämällä yllä mainittujen kultavarojen ja valuuttojen summasta vastattavapuolen ulkomaisten valuuttatilien velka. Näin laskettu nettovaranto kasvoi vuoden aikana 9 051 milj. markkaa eli runsaat 36 %. Nousu oli siten pienempi kuin valuuttakurssien korotuksen aiheuttama arvonmuutos, mutta tällöin on huomattava, että kullan arvoa ei devalvaation johdosta muutettu.

Seuraavassa asetelmassa on esitetty valuuttavaranto vuosien 1955—1957 lopussa neljään tärkeimpään ryhmään jaoteltuna, miljardeina markkoina.

Valuuttalaji	31. 12. 1955	31. 12. 1956	31. 12. 1957
Kulta ja US\$	15.6	19.0	25.6
EPU	16.6	6.4	8.3
Itäryhmä	2.4	2.5	2.0
Muut	— 2.5	— 3.1	— 2.0
Yhteensä	32.1	24.8	33.9

Suomen Pankki noteerasi edelleenkin ns. rajoitetusti muuttuvan kurssin Englannin punnalle, Ruotsin, Norjan ja Tanskan kruunulle, Belgian frangille, Hollannin floriinille, Sveitsin frangille, D-markalle sekä Ranskan frangille. Tammikuun 3. päivästä lukien alettiin tällainen muuttuva kurssi noteerata myös Itävallan shillingille. Vuoden lopulla päätettiin ryhtyä noteeraamaan vaihtuva kurssi myös Italian liiralle vuoden 1958 alusta lukien. Taulukossa 18 on esitetty valuuttojen parikurssit sekä pankin noteeraamat viralliset myyntikurssit kaikkina niinä päivinä, jolloin muutoksia on tapahtunut.

Devalvaation yhteydessä poistettiin syyskuun 16. päivästä lukien ns. matkakurssit ja samalla lopetettiin eräille tuotteille ulkomaankaupan clearingkunnan kautta suoritettujen vientihyvitteiden maksaminen. Kaikki valuutta tuli siis tästä ajankohdasta lähtien myytäväksi yhtenäiseen viralliseen kurssiin.

Ulkomaisten vekselien määrä pysyi devalvaatioon asti muuttumatta 115 milj. markkana ja nousi sen jälkeen arvonmuutoksen johdosta 136 milj. markaksi. Ulkomaisten obligaatioiden arvostusta ei muutettu ja niiden määrä oli vuoden lopussa entinen, 2 775 milj. markkaa.

Koko ensisijainen setelinkate kasvoi edellä selostettujen tekijöiden vaikutuksesta 9 040 milj. markkaa eli 32 300 miljoonasta 41 340 miljoonaan.

Toissijainen setelinkate

Toissijaisen setelinkatteen muodostavat kotimaiset vekselit, joiden maksupäivään ei ole kolmea kuukautta pitempää aikaa ja joiden maksamisesta on vastuussa ainakin kaksi vakavaraista henkilöä tai toiminimeä, sekä valtion vuoden 1953 vakauttamislainan obligaatiot. Vekselit ovat joko pankin diskonttaamia, ulkomaan rahan määräisiä tai markkamääräisiä, taikka pankin rediskonttaamia.

Ulkomaan rahan määräiset vekselit ovat pankin suomalaisille yhtiöille välittämien ulkomaisten lainojen katevekselit. Kysymyksessä ovat Kansainvälisen Jälleenrakennuspankin ennen vuotta 1956 myöntämät lainat sekä Neuvostoliitolta vuonna 1954 saatu laina — vuodesta 1956 lukien on pitkäaikaisten ulkomaisten lainojen välittämisen hoitanut Suomen Pankin yhteyteen perustettu Mortgage Bank of Finland Oy. Ulkomaan rahan määräisten vekselien yhteissumma kasvoi vuoden aikana 3 874 milj. markkaa, mikä johtui miltei yksinomaan devalvaation johdosta suoritettusta kirjanpitoarvojen muutoksesta. Tämän vastaeränä on taseessa pitkäaikaisen ulkomaisen velan kasvu. Vuoden lopussa oli näiden vekselien yhteissumma 13 240 milj. markkaa.

Diskontatut markkamääräiset vekselit, jotka muodostavat pääosan pankin suoranaisestä luotonannosta omille asiakkaille, vähenivät vuoden aikana 2 013 milj. markkaa eli 12 909 milj. markkaan. Alkupuolella vuotta vekseliin määrä kasvoi ja syyskuun 14. päivänä, ennen devalvaatiota, luoton määrä oli vielä 17 206 milj. markkaa. Supistus kohdistui siten devalvaation jälkeiseen aikaan, jolloin asiakkaat, jotka ovat pääasiallisesti vientiliikkeitä, saattoivat tuntuvasti lyhentää luottojaan.

Rediskontattujen vekseliin määrä oli vuoden alkaessa eräistä valtion maksujärjestelyistä johtuen varsin korkea, 33 665 milj. markkaa. Heti vuoden vaihteen jälkeen rahankierto tasaantui ja tammi-kuun 15. päivänä vekseliin määrä oli alentunut 22 439 milj. markkaan. Tämän tason yläpuolella rediskonttaukset yleensä pysyivät vuoden alkupuoliskolla, nousten eräiden valtion neljännesvuosittaisten maksusuoritusten johdosta sekä maaliskuun että kesäkuun lopussa tilapäisesti yli 30 miljardin. Syyskuun 14. päivänä, ennen devalvaatiota, rediskontattujen vekseliin määrä oli 22 814 milj. markkaa. Devalvaation jälkeen liikepankkien asema keveni lähinnä valuuttavarannon kasvun johdosta varsin huomattavasti, niin että marraskuun 8. päivänä saavutettu pohjaluku oli vain 11 176 milj. markkaa. Sen jälkeen valtion veronkannot jälleen tilapäisesti lisäsivät rediskonttauksia, ja vuoden lopussa niiden määrä oli 24 912 milj. markkaa. Vuoden aikana rediskonttaukset olivat siten pienentyneet yhteensä 8 753 milj. markkaa.

Suomen Pankki on rediskontatuista vekseleistä perinyt saman koron, minkä rediskonttaava rahalaitos on perinyt vekseleistä asiakkailtaan. Saadakseen rahalaitokset pidättyviksi luotonannossaan Suomen Pankki on tämän lisäksi perinyt lisäkorkoa tietyn asteikon mukaan. Niiden rahalaitosten kohdalla, joiden rediskonttaukset olivat pysyväisiä, oli tämä lisäkorko jo edellisellä vuonna rediskonttausten suuruuden vuoksi käytännössä täydet 3 %. Vuoden 1957 elokuun alusta lukien Suomen Pankki muutti määräyksiä siten, että lisäkorko on 3 % laskettuna määrästä, joka on yhtä suuri osa rahalaitoksen kokonaisvelasta Suomen Pankille, kuin tämä velka on rahalaitoksen omien varojen kaksinkertaisesta määrästä. Lisäkorko on kuitenkin enintään 5 % rahalaitoksen kokonaisvelasta. Tämä merkitsi alenevaa lisäkorkoasteikkoa, niin että kokonaisvelan ollessa esim. yhtä suuri kuin rahalaitoksen omien varojen kaksinkertainen määrä lisäkorko oli 3 % kokonaisvelasta, mutta velan ollessa esim. puolet omien varojen kaksinkertaisesta määrästä lisäkorko oli enää 1.5 % kokonaisvelasta. Niille rahalaitoksille, jotka käyttävät rediskonttausta vain kausitarpeisiin, myönnettiin samalla lisähelpotuksia. Asiallisesti uudistus merkitsi lisäkorkorasituksen tuntuvaan alenemista, ja elo—joulukuun aikana lisäkorko olikin keskimäärin vain 1.9 % rahalaitosten kokonaisvelasta oltuaan aikaisemmin täydet 3 %.

Vuoden 1953 v a l t i o n v a k a u t t a m i s l a i n a s t a, jonka nimelismäärä on 25 000 milj. markkaa, oli valtio lainan ottaessaan nostanut 20 000 milj. markkaa. Lainaehtojen mukaisesti lunastus oli alkanut vuonna 1956, jolloin erääntyi 2 obligaatiota eli yhteensä 2 500 milj. markkaa. Vuoden 1957 alkaessa lainan nostettu määrä oli siten 17 500 milj. markkaa ja nostamatta oli edelleen 4 obligaatiota eli 5 000 milj. markkaa, mikä määrä oli valtioneuvoston kanssa vuoden 1956 alussa tehdyn sopimuksen mukaan jätetty niiden korottomien ennakkomaksujen katteeksi, jotka Suomen Pankki oli antanut Neuvostoliittoon vientiä harjoittaville yrityksille.

Vakauttamislainan kolmas obligaatio erääntyi maaliskuun 16. päivänä, mutta valtion kassavaikeuksien vuoksi Suomen Pankki salli, että valtio sai suorittaa lunastuksen vasta toukokuun ensimmäisellä viikolla. Samoista syistä valtion sallittiin hoitaa neljäs, syyskuun puolivälissä erääntyneen obligaation lunastus siten, että valtio nosti samanaikaisesti yhden käyttämättä olleista obligaatioista.

Devalvaation jälkeen vakauttamislainaa lyhennettiin huomattavasti vientimaksuista kertyneillä varoilla. Syyskuun 15. päivänä annettiin laki vientimaksusta, jonka mukaan viejien oli suoritettava määrätty osa ansaitsemiensa ulkomaisten valuuttojen vasta-arvon noususta vientimaksuna valtiolle. Lain mukaan varat talletetaan Suomen Pankkiin erityiselle tilille ja käytetään ensisijaisesti valtion vakauttamislainan lyhentämiseen 50 %:lla siten, että Suomen Pankin hallussa olevista obligaatioista lunastetaan kulloinkin järjestyksessä viimeksi erääntyvät obligaatiot. Kun lainan nostettu määrä vientimaksulain voimaan astuessa oli 21 250 milj. markkaa, tuli vientimaksuvaroja siten käyttää lunastuksiin kaikkiaan 10 625 milj. markkaa. Ylimenevä osa vientimaksutuloista käytetään lain mukaan aikaisintaan vuoden 1958 heinäkuun 1. päivästä alkaen halpakorkoisiin lainoihin lähinnä metsäteollisuuden rakentamiseen. Vientimaksuja kertyi vuoden 1957 loppuun mennessä kaikkiaan 3 251 milj. markkaa, josta 2 500 milj. markkaa käytettiin vakauttamislainan kahden obligaation lunastamiseen. Vuoden lopussa oli vakauttamislainaa siten käytössä enää 13 750 milj. markkaa, minkä lisäksi 3 750 milj. markkaa oli edelleenkin nostamatta.

Muut varat

Muitten varojen ryhmä käsittää ne pankin varat, joita ei ohjesäännön mukaan voida lukea ensisijaiseksi eikä toissijaiseksi setelinkatteeksi.

K o t i m a i s e t o b l i g a a t i o t ovat pankin omistamia valtion, kaupunkien, luottolaitosten ja teollisuuslaitosten obligaatioita. Obligaatioiden tilille on kirjattu myös Mortgage Bank of Finland Oy:n debentuurit. Uusia

obligatioita ei vuoden aikana ostettu, vaan obligatioiden määrä aleni arpomisten, lunastusten ja arvonlennusten johdosta 536 milj. markkaa. Vuoden lopussa oli obligatioiden määrä siten 1 258 milj. markkaa, mistä 922 milj. markkaa oli markkamääräisiä ja 336 milj. markkaa ulkomaan rahan määräisiä kotimaisia obligatioita. Obligaatioista oli valtion obligatioita 431 miljoonaa ja muiden 827 milj. markkaa.

Shekkitileillä olevat varat, jotka osoittavat pankin myöntämien shekkiluottojen nostetun määrän, alenivat vuoden aikana 243 milj. markkaa ja olivat vuoden lopussa 619 milj. markkaa. Shekkiluottojen nostamaton määrä, joka näkyy setelinantotaseesta, oli vuoden lopussa 624 milj. markkaa eli 308 milj. markkaa suurempi kuin edellisen vuoden lopussa.

Vaihtoraha käsittää pankin kassoissa olevan metallirahan. Sen määrä liikkui vuoden aikana 300—400 milj. markan paikkeilla ja oli vuoden lopussa 299 milj. markkaa.

Muitten saatavien ryhmässä muodostavat suurimman erän vientiennakot, jotka ovat Neuvostoliittoon vientiä harjoittaville yrityksille suoritettuja ennakkomaksuja. Nämä ennakot eivät ole käytettävissä tuonnin rahoittamiseen Neuvostoliitosta, ennen kuin ne toimitukset, joista ennakkoja on suoritettu, ovat tapahtuneet. Vientiennakoiden määrä oli vuoden alussa 8 381 milj. markkaa. Vuoden aikana määrä nousi 6 350 milj. markkaa, mistä kuitenkin osa oli devalvaation johdosta suoritettua arvonkorotusta, ja vuoden lopussa ennakot olivat siten 14 731 milj. markkaa. Tämä ennakkomaksujärjestely loppui vuoden 1957 päättyessä, joten vastaisuudessa ennakkosten määrä tulee vähenemään sitä mukaa kuin ao. tavaraintoimitukset tapahtuvat.

»Muihin saataviin» sisältyy edelleen valtion koroton vekseli, jonka valtio on antanut Suomen Pankille sen Kansainväliselle Jälleenrakennuspankille ja Kansainväliselle Valuuttarahastolle hyvittämien valtion jäsenosuuksien katteeksi. Vekselin määrä oli vuoden alkaessa 1 660 milj. markkaa ja vuoden aikana sitä lyhennettiin 3 milj. markalla. Toisaalta kun Kansainvälisen Jälleenrakennuspankin pankkiin tallettamaa jäsenosuutta vuoden lopussa hyvitetiin valuutan pariarvon alennusta vastaavalla markkamäärällä eli 614 milj. markalla, vastaava lisäys tehtiin myös tähän katevekseliin, jonka määrä tällöin nousi 2 271 milj. markkaan.

»Muihin saataviin» luetaan edelleen hypoteekkilainat, remburssiluotot ym. tilapäiset saatavat, joiden yhteismäärä oli vuoden lopussa 566 milj. markkaa, sekä Mortgage Bank of Finland Oy:n velkatili, jonka saldo oli vuoden päättyessä 42 milj. markkaa. Kaikkiaan »muut saatavat» olivat vuoden lopussa 17 610 milj. markkaa, joten lisäys vuoden aikana oli 7 250 milj. markkaa.

Liikkeessä olevat setelit

Vuoden alussa setelistö oli varsin suuri, 60 735 milj. markkaa, mikä johtui toisaalta normaaleista kausivaihteluista, toisaalta eräistä valtion poikkeuksellisista maksujärjestelyistä. Tammikuun alkuviikkoina setelistö tavanomukaisesti aleni ja oli tammikuun 23. päivänä enää 53 046 milj. markkaa. Sen jälkeen setelistö alkoi nousta ja ensimmäisen vuosineljänneksen huippu saavutettiin normaalisti helmikuun lopussa, jolloin setelistön määrä oli 58 245 milj. markkaa. Tämän rajan alapuolella setelistö pysytteli aina joulukuuhun saakka — pohjaluku, 51 924 milj. markkaa, saavutettiin elokuun 23. päivänä. Marraskuun lopussa ja joulukuussa tapahtui jälleen kausinousua, jota olivat omansa lisäämään valtion poikkeuksellisen suuret veronkannot. Vuoden huippu saavutettiin joulukuun viimeisenä päivänä, jolloin liikkeessä olevien setelien määrä oli 60 640 milj. markkaa. Vuoden aikana setelistö siten väheni 95 milj. markkaa.

Lyhytaikaiset velat

Ulkomaisille valuuttatileille on kirjattu ne valuutat, joiden saldo osoittaa Suomen Pankin nettovelkaa. Valuuttavelkojen määrä, joka vuoden alkaessa oli 4 601 milj. markkaa, osoitti ennen devalvaatiota miltei jatkuvasti noususuuntaa, ja syyskuun 14. päivänä velat olivat 8 600 milj. markkaa. Devalvaation johdosta valuuttavelkojen markka-arvoa korotettiin kurssien nousua vastaavasti. Devalvaation jälkeen valuuttavelat alkoivat varsin voimakkaasti supistua ja vuoden lopussa niiden määrä oli enää 4 569 milj. markkaa. Velat olivat tällöin siis markkamääräisesti melkein samansuuruiset kuin vuoden alussa, mikä merkitsee sitä, että valuuttamääräisesti velat pienenevät huomattavasti.

Ulkomaiset markkatilit käsittävät jo mainitut Kansainvälisen Jälleenrakennuspankin ja Kansainvälisen Valuuttarahaston jäsenosuudet, jotka nämä elimet ovat tallettaneet Suomen Pankkiin. Lisäksi näille tileille on kirjattu ulkomaalaisten omistuksessa olevia, enemmän tai vähemmän rajoitetusti tavaran ostoihin Suomessa taikka muihin maksuihin Suomessa käytettävissä olevia varoja. Ulkomaiset markkatilit kasvoivat vuoden aikana 854 milj. markkaa ja olivat vuoden lopussa 7 901 milj. markkaa. Nousu johtui lähinnä siitä, että Kansainvälisen Jälleenrakennuspankin pankkiin tallettamaa jäsenosuutta hyvitetiin vuoden lopussa valuutan pariaron muutosta vastaavalla markkamäärällä eli 614 milj. markalla.

Valtiolla, posti- ja lennätinhallituksella sekä Postisäästöpankilla on kullakin Suomen Pankissa shekkitili. Näistä kahden viimeksi mainitun shekki-

tili tasoitetaan päivittäin valtion shekkitilille. Valtion shekkitilillä oli vuoden alkaessa tilapäisistä syistä varoja varsin runsaasti, 10 550 milj. markkaa, mutta jo tammikuun ensimmäisellä viikolla saldo aleni 4 768 milj. markkaan. Shekkitili pysytteli valtion kassavaikeuksien johdosta koko vuoden varsin alhaisena, lukuun ottamatta valtion tulojen ja menojen suoritusajoista johtuneita huippuja maaliskuun ja kesäkuun lopussa. Vuoden lopussa tilillä oli 5 145 milj. markkaa eli 5 405 milj. markkaa vähemmän kuin edellisen vuoden lopussa.

Pankkien shekkitilit olivat vuoden aikana edelleenkin varsin vähäiset, koska pankit pyrkivät käyttämään ylijäämäkassansa rediskontausten vähentämiseen. Shekkitilit, joita laskettaessa on vähennyksenä otettu huomioon Suomen Pankin hallussa olevat a.o. pankkien maksettavat maksuosoitukset, kasvoivat vuoden aikana 1 238 milj. markkaa ja olivat vuoden päättyessä 2 405 milj. markkaa. Muut shekkitilit puolestaan vähenivät vuoden aikana 178 milj. markkaa ja olivat vuoden lopussa 189 milj. markkaa.

Muiden lyhytaikaisten velkojen ryhmään sisältyvät puunjalostustuotteiden vientiä harjoittavien yritysten tekemät markkamääräiset suhdannevaraukset. Näitä suhdannevarauksia oli vuoden alkaessa 430 milj. markkaa ja maaliskuun alkupuolelle mennessä ne vähenivät 175 milj. markkaan, minä niiden määrä pysyi vuoden loppuun. Ryhmä sisältää edelleen perityt, mutta tilittämättä olevat erät, pankin maksettavat pankkivekselit sekä perityt vekselit. Tälle tilille on niin ikään kirjattu Mortgage Bank of Finland Oy:n shekkitili, jolla vuoden alkaessa oli 280 milj. markkaa, mutta joka tyhjeni ennen vuoden loppua. Muiden lyhytaikaisten velkojen yhteismäärä pieneni vuoden aikana kaikkiaan 621 milj. markkaa ja oli vuoden lopussa 372 milj. markkaa.

Kokonaisuudessaan lyhytaikaiset velat olivat vuoden lopussa 20 581 milj. markkaa, joten ne olivat vuoden aikana pienentyneet 4 144 milj. markkaa. Kuten edellä esitetystä käy ilmi, vähennys johtui lähinnä valtion shekkitilin pienemisestä.

Pitkäaikaiset velat

Pitkäaikaiset ulkomaiset velat käsittävät pelkästään Kansainväliseltä Jälleenrakennuspankilta saadut lainat, jotka Suomen Pankki nostaa ja välittää edelleen teollisuus- ja voimalaitoksille saaden puolestaan näiltä katteeksi ulkomaan rahan määräisiä vekseleitä. Lainat ovat nostettavissa eri valuutoissa sopimuksen mukaan ja sen mukaan kuin tavaraa ulkomailta tuodaan. Lainoja on edelleenkin neljä ja niistä on yhä nostamatta noin 0.4 miljardia markkaa (vrt. myös s. 57). Suomen Pankki on maksanut

näiden lainojen lyhennyksiä osittain etukäteen, jo ennen kuin yritykset ovat lunastaneet vastaavia kateveksleitään. Lainoista aiheutuva velka kasvoi vuoden aikana 3 994 milj. markkaa, mikä lähes kokonaan johtui devalvaation aiheuttamasta lainojen markka-arvon korotuksesta. Vuoden lopussa velka oli 12 284 milj. markkaa.

Pitkääkajisiin kotimaisiin velkoihin on luettu Neuvostoliiton valtiolle vuonna 1954 myöntämä ensimmäinen ns. kultalaina, jonka valtio on edelleen lainannut Suomen Pankille. Velan määrä, joka vuoden alkaessa oli 2 310 milj. markkaa, kasvoi devalvaation aiheuttaman kirjanpitoarvon muutoksen johdosta 904 milj. markkaa ja oli vuoden lopussa 3 214 milj. markkaa.

Samaan ryhmään sisältyivät vuoden alussa myös ns. lisenssitalletukset. Rahamarkkinain kiristämiseksi Suomen Pankki oli vuoden 1955 heinäkuussa ottanut käytäntöön ns. lisenssitalletusmenettelyn, jonka mukaan tuojien oli talletettava määrätty osa saamansa tuontilisenssin arvosta pankkiin. Talletusvelvollisuutta oli vuonna 1956 olennaisesti helpotettu, niin että vuoden 1957 alkaessa lisenssitalletuksia oli tilillä enää 4 125 milj. markkaa. Toukokuun alusta lukien talletusten vaatiminen kokonaan lopetettiin. Valtion kassatilanteen tilapäiseksi keventämiseksi talletukset siirrettiin huhtikuun lopulla pitkäaikaisten kotimaisten velkojen tililtä valtion shekkitalille, jolta ne palautettiin tuojille elokuun loppuun mennessä. Lisenssitalletusten määrä eri kuukausien lopussa oli seuraava (valtion shekkitalilla olevat määrät merkittynä sulkuihin), miljoonina markkoina:

Tammikuu	4 151
Helmikuu	4 057
Maaliskuu	4 074
Huhtikuu	(3 763)
Toukokuu	(2 950)
Kesäkuu	(1 688)
Heinäkuu	(394)

Pitkääkajisiin kotimaisiin velkoihin on kertomusvuonna devalvaation jälkeen sisällytetty vientimaksuvarat, joita selostettiin edellä valtion vakauttamislainan yhteydessä. Sikäli kuin tilin saldo on noussut 1 250 milj. markkaan, on tämä määrä käytetty valtion vakauttamislainan obligaation lunastamiseen. Vuoden lopussa vientimaksuvaroja oli tilillä 751 milj. markkaa.

Kotimaisten pitkäaikaisten velkojen määrä pieneni vuoden aikana yhteensä 2 470 milj. markkaa ja oli vuoden lopussa 3 965 milj. markkaa. Kokonaisuudessaan pitkäaikaiset velat olivat vuoden lopussa 16 249 milj. markkaa, joten ne olivat vuoden aikana kasvaneet 1 524 milj. markkaa.

Arvonjärjestelytilit ja oma pääoma

Arvonjärjestelytilit, jotka ovat muodostuneet valuuttakurssien muutoksista ja erinäisistä varauksista, kasvoivat vuoden aikana 6 384 milj. markkaa ja olivat vuoden päättyessä 14 458 milj. markkaa. Nousu johtui lähinnä devalvaation yhteydessä toimitetuista arvonmuutoksista.

Pankin kantarahasto nostettiin 10 000 milj. markkaan vuonna 1955, jolloin samalla määrättiin, että pankin voitosta on ainakin puolet käytettävä vararahaston kartuttamiseen, kunnes kanta- ja vararahasto ovat yhteensä nousseet 20 000 milj. markkaan. Voiton jäljelle jäävän osan käytöstä päättää eduskunta. Vuoden 1956 voitosta, joka oli 2 052 milj. markkaa, siirrettiin kertomusvuonna 1 026 milj. markkaa vararahastoon ja loput 1 026 milj. markkaa luovutettiin valtiolle. Vuoden 1957 voitoksi tuli 2 171 milj. markkaa. Tämän lukuun ottaen oli koko oma pääoma vuoden lopussa 14 009 milj. markkaa oltuaan vuoden 1956 lopussa 12 864 milj. markkaa.

2. OMAISUUSTASE NETTORYHMITÄIN

Yleiskatsaus pankin toimintaan kertomusvuonna saadaan jaottelemalla omaisuustaseen vastaavien ja vastattavien erät pääryhmiin laatunsa mukaan ja tarkastelemalla näin saatujen nettoryhmien kehitystä. Pankin varat voidaan tällöin jakaa kotimaiseen luotonantoon ja ulkomaisiin saataviin. Vähentämällä näistä ao. velkaerät nähdään kotimainen nettoluotonanto ja ulkomainen nettosaatava.

Kotimainen luotonanto

Suomen Pankki myöntää suoranaista luottoa liikeyrityksille ja valtiolle sekä rediskonttausluottoa rahalaitoksille. Tärkeimmät luotonannon muodot ovat vekseliluotto, shekkiluotto ja vientiennakot sekä valtion kohdalla vakauttamislaina.

Pankin näin antamien luottojen *bruttomäärä*, jonka kehityksestä on esitetty yksityiskohtaiset tiedot taulukossa 2, oli vuoden alkaessa 86 675 milj. markkaa. Vuoden aikana luottojen yhteismäärä vaihteli huomattavasti ollen suurimmillaan, 89 851 milj. markassa, kesäkuun lopussa ja pienimmillään, 72 000 milj. markassa, marraskuun 8. päivänä. Vuoden lopussa luottojen bruttomäärä oli 83 040 milj. markkaa eli 3 635 milj. markkaa pienempi kuin vuotta aikaisemmin.

Jos bruttoluotonannosta vähennetään pankin omaisuustaseen vastattavien puolella esiintyvät kyseisten luotonantajien saatavat, saadaan pankin

kotimainen *nettoluotonanto*. Vuoden alussa nettoluotonanto oli 67 163 milj. markkaa ja vuoden lopussa 71 715 milj. markkaa, joten kasvu vuoden aikana oli 4 552 milj. markkaa.

Kotimainen luotonanto voidaan luotonsaajien perusteella jakaa luotonantoon valtiolle, rahalaitoksille ja yrityksille.

Luotonanto valtiolle. Pankin luotonanto valtiolle ja siinä tapahtuneet muutokset näkyvät seuraavasta asetelmasta, miljoonina markkoina.

	31. 12. 1956	31. 12. 1957	Muutos
Vakauttamislaina	17 500	13 750	— 3 750
IMF & IBRD-vekseli	1 660	2 271	+ 611
Vastaavat	19 160	16 021	— 3 139
Valtion shekkitili	10 550	5 145	— 5 405
Kultalaina Neuvostoliitolta	2 310	3 214	+ 904
Vastattavat	12 860	8 359	— 4 501
Nettoluotonanto valtiolle	6 300	7 662	+ 1 362

Asetelmassa esitettyjen erien kehitystä on jo edellä selostettu. Todettakoon tässä vielä, että vakauttamislainan lunastuksista 1 250 milj. markkaa tapahtui valtion normaalein kassatuloin ja 2 500 milj. markkaa vientimaksuista kertynein varoin. IMF & IBRD-vekselin lisäys johtui kokonaan devalvaation johdosta suoritetusta Kansainvälisen Jälleenrakennuspankin jäsenosuuden korottamisesta ja Neuvostoliitolta saadun kultalainan lisäys oli niin ikään devalvaatiosta aiheutunutta arvonkorotusta. Kokonaisuudessaan nettoluotonanto valtiolle kasvoi vuoden aikana 1 362 milj. markkaa ja oli vuoden lopussa 7 662 milj. markkaa. Jos otetaan lukuun vain valtion shekkitilin vähennys sekä vakauttamislainan normaalisti tapahtunut 1 250 milj. markan lyhennys ja sivuutetaan vientimaksuvaroin tapahtunut kuuletus sekä devalvaation aiheuttamat arvonmuutokset, voidaan todeta, että valtion normaali kassatalous lisäsi valtion nettovelkaa Suomen Pankille 4 155 milj. markalla.

Luotonanto rahalaitoksille. Pankin luotonantoa rahalaitoksille valaisee seuraava asetelma, miljoonina markkoina.

	31. 12. 1956	31. 12. 1957	Muutos
Rediskonttatut vekselit	33 665	24 912	— 8 753
Muita saatavia	—	42	+ 42
Vastaavat	33 665	24 954	— 8 711
Pankkien shekkitilit	1 167	2 405	+ 1 238
Muita lyhytaikaisia velkoja	280	—	— 280
Vastattavat	1 447	2 405	+ 958
Nettoluotonanto rahalaitoksille	32 218	22 549	— 9 669

Pankin liikepankeille ja Osuuskassojen Keskus Oy:lle antama rediskonttausluotto väheni vuoden aikana 8 753 milj. markkaa. Mortgage Bank of Finland Oy:n tilillä »muissa lyhytaikaisissa veloissa» oli vuoden alkaessa 280 milj. markkaa, mutta vuoden lopussa sillä oli »muihin saataviin» kirjattua shekkiluottoa 42 milj. markkaa. Kun otetaan vielä huomioon muiden pankkien shekkitilit, väheni nettoluotonanto rahalaitoksille vuoden aikana kokonaisuudessaan 9 669 milj. markkaa. Vuoden lopussa se oli 22 549 milj. markkaa.

Luotonanto yrityksille. Pankin suoranaisestä luotonannosta talouselämälle antaa kuvan seuraava asetelma, miljoonina markkoina.

	31. 12. 1956	31. 12. 1957	Muutos
Markkamääräiset vekselit	14 922	12 909	— 2 013
Ulkomaan rahan määräiset vekselit ..	9 366	13 240	+ 3 874
Shekkitilit	862	619	— 243
Muita saatavia	8 700	15 297	+ 6 597
Vastaavat	33 850	42 065	+ 8 215
Muut shekkitilit	367	189	— 178
Muita lyhytaikaisia velkoja	713	372	— 341
Pitkäaikaisia kotimaisia velkoja	4 125	—	— 4 125
Vastattavat	5 205	561	— 4 644
Nettoluotonanto yrityksille	28 645	41 504	+ 12 859

Markkamääräiset vekselit vähenivät vuoden aikana 2 013 milj. markkaa lähinnä siitä jo aikaisemmin mainitusta syystä, että pankin asiakkaina olevat vientiliikkeet vähensivät devalvaation jälkeen tuntuvasti luottojaan. Tämä kuvastuu myös seuraavasta asetelmasta, jossa on esitetty markkamääräisten vekseliluottojen prosenttinen jakaantuminen eri elinkeinonhaarojen osalle. Tiedot koskevat kunkin vuoden viimeisen päivän tilannetta.

	1955	1956	1957
Vientiteollisuus	73.2	71.7	50.2
Kotimarkkinateollisuus	7.2	7.8	12.3
Voimalaitokset	10.7	9.5	15.5
Kauppa	8.9	11.0	22.0
Yhteensä	100.0	100.0	100.0

Ulkomaan rahan määräisten vekselien kasvu johtui, kuten on jo mainittu, miltei yksinomaan devalvaation aiheuttamista kirjanpitoarvojen muutoksista. Sama oli suurelta osalta syynä myös »muihin saataviin» luetujen vientiennakoiden lisäykseen. Vientiennakot olivat vuoden alussa 8 381 milj. markkaa ja vuoden lopussa 14 731 milj. markkaa. »Muihin saataviin» sisältyvien remburssiluottojen ja hypoteekkilainojen osuus on edelleenkin ollut vähäinen.

Pankin veloista yrityksille on pääosa »pitkäaikaisissa kotimaisissa veloissa». Vuoden alkaessa tälle tilille oli kirjattuna lisenssitalletuksia 4 125 milj. markkaa. Kuten aikaisemmin on mainittu, nämä talletukset palautettiin viejille elokuun loppuun mennessä.

Kokonaisuudessaan kasvoi pankin nettoluotonanto yrityksille vuoden aikana 12 859 milj. markkaa ja oli vuoden päättyessä 41 504 milj. markkaa.

Pankin viralliset diskonttokorot pysytettiin vuoden aikana ennallaan alarajan ollessa 6 ½ % ja ylärajan 8 %. Käytännössä on alimpana korkona ollut 7 ½ %.

Ulkomainen nettosaatava

Ulkomaisen nettosaatavan kehitys on esitetty seuraavassa asetelmassa, miljoonina markkoina.

	31. 12. 1956	31. 12. 1957	Muutos
Kulta	7 849	7 850	+ 1
Ulkomaiset valuutat	21 561	30 579	+ 9 018
Ulkomaiset vekselit	115	136	+ 21
Ulkomaiset obligaatiot	2 775	2 775	—
Vastaavat	32 300	41 340	+ 9 040
Ulkomaiset valuuttatilit	4 601	4 569	— 32
Ulkomaiset markkatilit	7 047	7 901	+ 854
Pitkäaikainen ulkomainen velka	8 290	12 284	+ 3 994
Vastattavat	19 938	24 754	+ 4 816
Ulkomainen nettosaatava	12 362	16 586	+ 4 224

Ulkomaisten saatavien bruttomäärä nousi vuoden aikana 9 040 milj. markkaa, mikä johtui melkein kokonaan valuuttakurssien korotuksen johdosta suoritetuista arvomuutoksista. Ulkomaisten velkojen kasvu 4 816 milj. markalla johtui samasta syystä. Kokonaisuudessaan ulkomainen nettosaatava suureni 4 224 milj. markkaa ja oli vuoden lopussa 16 586 milj. markkaa.

Pankin *kulta- ja valuuttavaranto*, joka saadaan vähentämällä kullan ja ulkomaisten valuuttojen yhteissummasta vastattavien puolella esiintyvä velka ulkomaisilla valuuttatileillä, lisääntyi vuoden aikana 9 051 milj. markkaa. Vuoden päättyessä sen määrä oli 33 860 milj. markkaa.

Nettotase

Jos pankin kotimaisen nettoluotonannon lisäksi otetaan lukuun pankin omistamat obligaatiot, vientimaksut sekä kassassa oleva vaihtoraha, saadaan pankin kotimainen nettosaatava. Pankin kotimaisen ja ulkomaisen

nettosaatavan summa on tällöin yhtä suuri kuin liikkeessä olevien setelien, arvonjärjestelytilien ja oman pääoman summa. Tämän nettotaseen kehitystä, josta taulukossa 3 on esitetty lisätietoja, valaisee seuraava asetelma, miljoonina markkoina.

	31. 12. 1956		31. 12. 1957		Muutos	
	Vas- taava	Vastat- tava	Vas- taava	Vastat- tava	Vas- taava	Vastat- tava
Nettosaatava						
valtiolta	7 216		7 641		+ 425	
rahalaitoksilta	32 545		22 757		— 9 788	
yrityksiltä	29 550		42 123		+ 12 573	
Kotimainen nettosaatava .	69 311		72 521		+ 3 210	
Ulkomainen nettosaatava .	12 362		16 586		+ 4 224	
Liikkeessä olevat setelit ...		60 735		60 640		— 95
Arvonjärjestelytilit ja oma pääoma		20 938		28 467		+ 7 529
Yhteensä	81 673	81 673	89 107	89 107	+ 7 484	+ 7 434

Devalvaation johdosta suoritettujen kirjanpitoarvojen muutosten johdosta on asetelman nojalla hieman vaikeata nähdä nettotaseen muutosten rahapoliittista merkitystä. Sitä valaiseekin paremmin edellä vuosikirjan ensimmäisessä jaksossa s. 25 esitetty asetelma, johon on tässä yhteydessä syytä viitata. Todettakoon vain lyhyesti, että rahalaitosten nettovelan supistumisen 9 788 milj. markalla teki mahdolliseksi lähinnä nettosaatavassa yritysiltä, mutta osittain myös ulkomaisessa nettosaatavassa tapahtunut tosiasiallinen kasvu.

3. SETELINANTOTASE

Pankin setelinanto-oikeus on ohjesäännössä rajoitettu siten, että setelinannon ylärajana on ensisijaisen katteen määrä lisättyinä määrääsummalla. Setelinanto saa kuitenkin ylittää ensisijaisen katteen vain sillä ehdolla, että pankilla on ylitystä vastaava määrä toissijaista katetta. Se enimmäismäärä, millä setelinanto saa ylittää ensisijaisen katteen, on pysyvien säännösten mukaan 50 000 milj. markkaa. Joulukuun 23. päivänä 1955 annetulla asetuksella summa korotettiin tilapäisesti 58 000 milj. markaksi vuoden 1956 loppuun saakka ja marraskuun 16. päivänä 1956 annetulla asetuksella enimmäismäärä määrättiin samaksi myös vuosien 1957—1959 ajaksi.

Vuoden 1956 lopussa ensisijainen kate oli 32 300 milj. markkaa. Toisijaiseksi katteeksi hyväksyttäviä varoja pankilla oli 75 453 milj. markkaa, joten setelinanto-oikeus oli koko 58 000 milj. markan määrän ensisijaista katetta suurempi eli 90 300 milj. markkaa. Vuoden 1957 lopussa ensisijaisen

katteen määrä oli lisääntynyt 41 340 milj. markkaan. Toissijaiseksi katteeksi hyväksyttävien varojen määrä oli samana aikana vähentynyt 64 811 milj. markkaan, mutta oli silti niin suuri, että koko 58 000 milj. markan määräsomma oli edelleenkin käytettävissä. Setelinanto-oikeus oli vuoden lopussa näin ollen yhteensä 99 340 milj. markkaa eli 9 040 milj. markkaa suurempi kuin vuotta aikaisemmin.

Setelinannoksi luetaan ohjesäännön mukaan liikkeessä olevat setelit ja näiden lisäksi pankin markkamääräiset osoitukset sekä muut vaa-dittaessa maksettavat sitoumukset samoin kuin myönnettyjen shekkiluottojen nostamaton määrä. Vuoden 1956 lopussa liikkeessä olevat setelit olivat 60 735 milj. markkaa ja mainitut lyhytaikaiset velat 24 725 milj. markkaa. Kun otetaan lisäksi lukuun shekkiluottojen nostamaton määrä, 316 milj. markkaa, koko setelinanto oli 85 776 milj. markkaa. Vuoden 1957 lopussa puolestaan koko setelinanto oli 81 845 milj. markkaa, josta liikkeessä oleva setelistö oli 60 640 milj. markkaa, lyhytaikaiset velat 20 581 milj. markkaa ja nostamattomat shekkiluotot 624 milj. markkaa. Setelinanto-oikeuden ja setelinannon erotus eli setelinantovara oli vuoden 1957 lopussa siten 17 495 milj. markkaa. Setelinantovara kasvoi vuoden aikana 12 971 milj. markkaa, mikä johtui lähinnä devalvoinnin aiheuttamasta ulkomaisten valuuttojen arvon kasvusta, mutta osaltaan myös siitä, että valtion shekki-tilin supistuminen vähensi pankin lyhytaikaisia velkoja.

4. SETELIT JA KOVA RAHA

Kultaraha

Kultarahaa ei ole laskettu liikkeeseen sen jälkeen, kun vuonna 1931 olo-suhteiden pakosta lopetettiin setelien lunastaminen kullalla. Nimellisesti kultarahoja on liikkeessä 1 010 000 markan arvosta, mutta todellisuudessa nämäkin rahat ovat joutuneet kokoelmiin, tai ne on sulatettu.

Setelit

Setelistön kokonaismäärä eli *vastuusomma* oli vuoden 1957 alussa 105 259 milj. markkaa. Seteleitä valmistettiin vuoden aikana 60 337 milj. markan ja poltettiin 71 496 milj. markan arvosta, joten setelivastuu oli vuoden lopussa 94 100 milj. markkaa. Eri setelilajien valmistetut ja poltetut määrät näkyvät taulukosta 11. Pankin kassoissa oli seteleitä vuoden alussa 44 524 ja sen lopussa 33 460 milj. markkaa, joten liikkeessä olevien setelien määrä väheni 60 735 miljoonasta 60 640 milj. markkaan.

Setelistön koostumus. Liikkeessä olevien 10 000 markan setelien osuus koko liikkeessä olevan setelistön arvosta aleni vuoden aikana 39.5 %:sta 38.9 %:iin ja 5 000 markan setelien osuus 33.0 %:sta 32.9 %:iin. Tämän ns. suurten setelien käyttötarpeen supistumisen vastapainona oli 1 000 markan setelien käytön kasvu. Niiden osuus nousi vuoden aikana 19.7 %:sta 20.4 %:iin. Kaikkien pienempien seteliarvojen suhteellinen osuus pysyi ennallaan. Vuoden 1954 jälkeen ei ole enää painettu 50 markan ja sitä pienempiä seteleitä.

Setelistön koostumusta valaisee taulukko 9, minkä täydennykseksi seuraavassa asetelmassa on esitetty eriarvoisten liikkeessä olevien setelien lukumäärä vuosien 1955—1957 lopussa, tuhansina kappaaleina.

Setellilaji	1955	1956	1957
10 000 mk	1 382	2 397	2 363
5 000 »	5 222	4 015	3 993
1 000 »	11 178	11 977	12 361
500 »	4 642	4 810	4 775
100 »	23 081	21 706	21 672
50 »	815	739	709
20 »	2 604	2 359	2 266
10 »	3 498	3 326	3 256
5 »	3 540	3 514	3 499
Yhteensä	55 962	54 848	54 894

Setelien valmistus ja poltto. Vuoden 1957 aikana laskettiin liikkeeseen uusittuja, painoasultaan parannettuja 500 ja 100 markan seteleitä, edelliset tammikuun 2. päivänä ja jälkimmäiset lokakuun 7. päivänä.

Vuoden aikana valmistettujen setelien sekä kappaalemäärä että yhteenlaskettu arvo jäivät edellisen vuoden lukuja pienemmiksi. Vuoden 1956 valmistusluvut olivatkin olleet poikkeuksellisen korkeat, koska oli täydennettävä uudenmallisten, vuonna 1955 käytäntöön otettujen setelien varasto. Vuoden 1957 aikana valmistettiin seteleitä kaikkiaan 103.6 milj. kappaletta vastaavan luvun oltua 109.0 miljoonaa vuonna 1956 ja 109.8 miljoonaa vuonna 1955. Valmistettujen setelien yhteenlaskettu arvo puolestaan oli 60 337 milj. markkaa, mistä 2 372 milj. markkaa oli uusittuja 100 markan seteleitä. Vuonna 1956 oli seteleitä valmistettu 85 650 miljoonan ja vuonna 1955 70 205 milj. markan arvosta.

Vanhanmallisten setelien käytöstä poistamisen johdosta setelien poltto nousi suuremmaksi kuin edellisenä vuonna. Seteleitä poltettiin kaikkiaan 116.0 milj. kappaletta, vastaten 104.0 miljoonaa vuonna 1956 ja 115.8 miljoonaa vuonna 1955. Poltettujen setelien arvo oli yhteensä 71 496 milj. markkaa oltuaan 56 576 miljoonaa vuonna 1956 ja 63 602 miljoonaa vuonna 1955.

Kova raha

Suomen Pankki ostaa valtiolta Rahapajan valmistamaa metallirahaa. Pankin taseessa ei siten näy liikkeessä olevan metallirahan määrä, vaan ainoastaan pankin kassoissa oleva metalliraha. Metallirahaa oli vuoden 1957 lopussa liikkeessä 3 618 milj. markkaa, mitä vastaava määrä oli 2 858 miljoonaa vuoden 1956 ja 2 230 miljoonaa vuoden 1955 lopussa. Liikkeessä olevasta määrästä oli vuoden 1957 lopussa 322 milj. markkaa vanhanmallista metallirahaa, joka ei juuri ensinkään ole käytössä, vaan on kadonnut tai joutunut keräilijöiden kokoelmiin. Liikkeessä olevan metallirahan jakaantumisen eri rahalajien osalle on esitetty taulukossa 9, johon seuraavassa annetaan eräitä lisätietoja.

Hopearahaa oli liikkeessä vuoden 1957 alussa 677 328 200 markkaa ja vuoden lopussa 1 390 205 000 markkaa, joten sen määrä kasvoi vuoden aikana 712 876 800 markkaa. Nousu johtui vuoden 1956 syyskuussa liikkeeseen laskettujen 200 ja 100 markan hopearahojen käytön lisääntymisestä. Näitä uusia rahoja oli vuoden 1957 alussa liikkeessä 477 830 200 markkaa ja vuoden lopussa 1 169 546 000 markkaa. Lisäksi oli liikkeessä vuonna 1952 olympiakisojen kunniaksi lyötyjä 500 markan hopearahoja, joita ei kuitenkaan ole juuri laisinkaan käytetty maksuliikkeessä, vaan ne ovat jääneet lähinnä muistorahoiksi. Olympiarahoja oli liikkeessä vuoden alussa 199 498 000 markkaa ja vuoden lopussa 220 659 000 markkaa.

Alumiinipronssirahoista, jotka ovat 50, 20 ja 10 markan määriä, lyötiin kertomusvuonna ainoastaan 20 markan rahoja. Vuoden lopussa oli alumiinipronssirahoja liikkeessä vain 1 % enemmän kuin vuoden alussa.

Rautarahoja lyötiin edelleenkin vain kahta arvoa, 5 ja 1 markan rahoja. Näiden liikkeessä oleva määrä kasvoi vuoden aikana noin 5 %. Taulukkoon 9 sisältyvät myös vanhanmalliset, muistakin metalleista kuin raudasta valmistetut 1 markan rahat, jotka ovat todennäköisesti jo kadonneet liikkeestä.

Pikkurahoja ei ole lyöty enää vuoden 1948 jälkeen, mutta niitä on edelleenkin melkoinen määrä liikkeessä. Maksuissa niitä ei käytetä juuri ensinkään ja suurin osa näistä rahoista onkin ilmeisesti kadonnut. Nimellisesti oli liikkeessä 50 pennin rahoja 23 090 000 markan, 25 pennin rahoja 18 432 000 markan, 10 pennin 5 527 000 markan, 5 pennin 4 486 000 markan ja 1 pennin rahoja 736 950 markan arvosta.

Kaikkiaan oli *kovaa rahaa* vuoden lopussa liikkeessä 3 618 milj. markan nimellisarvosta. Määrä oli 760 miljoonaa eli 27 % suurempi kuin vuoden 1956 lopussa. Lisäys johtui käytännöllisesti katsoen kokonaan 200 ja 100 markan hopearahojen käytön kasvusta. *Koko liikkeessä oleva rahamäärä* eli setelien ja kovan rahan yhteismäärä kasvoi vuoden aikana 665 milj. markkaa. Viimeksi kuluneiden vuosien lopussa yhteismäärä on ollut seuraava, miljoonina markkoina.

1952	47 009
1953	46 684
1954	49 949
1955	58 113
1956	63 593
1957	64 258

5. TULOSTASE

Pankin tulostaseen mukaan, joka on esitetty taulukossa 4, olivat korkotulot kertomusvuonna 2 290 milj. markkaa eli 413 milj. markkaa pienemmät kuin edellisenä vuonna. Tämän johdosta kokonaistulotkin pienenevät 2 944 milj. markkaan oltuaan 3 314 milj. markkaa vuonna 1956. Toisaalta myös kulut vähenivät, koska kassavarantojärjestelmä oli lopetettu eikä siitä näin ollen enää aiheutunut korkomenoja. Kun myös poistot pienenevät, jäivät kokonaiskulut 773 milj. markkaan oltuaan edellisenä vuonna 1 262 milj. markkaa. Pankin voitto oli 2 171 milj. markkaa eli 119 milj. markkaa suurempi kuin vuotta aikaisemmin.

Pankin voitosta siirretään puolet eli 1 086 milj. markkaa vararahastoon. Voiton toisen puolen käytöstä päättää eduskunta.

6. KASSAVARAT JA KASSAVAIHTO

Suomen Pankin kassavarat, joihin luetaan markkamääräiset setelit, metalliraha sekä liikepankkien maksettavat pankkivekselit ja shekit, olivat vuoden 1957 alkaessa 44.9 miljardia markkaa. Kuten taulukosta 13 lähemmin käy ilmi, kassatulot olivat vuoden aikana 1 784.5 miljardia ja kassamenot 1 795.6 miljardia markkaa, joten kassasäästö vuoden lopussa oli 33.8 miljardia. Vuonna 1956 olivat kassatulot 1 982.2 miljardia markkaa. Kassavaihdosta kertomusvuonna tuli pankin haarakonttorien osalle 41 %. Haarakonttorien kassavarat puolestaan olivat vuoden lopussa 46 % koko kassasaldosta.

Vuoden 1957 lopun kassasaldosta oli seteleitä 33.5 miljardia ja metallirahaa 0.3 miljardia markkaa. Kuten jo edellä on käynyt selville, vain metallirahojen arvo näkyy pankin omaisuustaseessa, sillä pankin kassoissa olevat setelit vähennetään koko setelivastuun määrästä ja jäännös on taseen vastattavapuolen erä »liikkeessä olevat setelit».

Ylempänä mainittuun kassavaihtoon ei ole luettu *clearingtoimituksissa* käsiteltyjä eri rahalaitosten toisiltaan veloittamia maksuosoituksia ja toisilleen hyvittämiä pankkisiirtomääräyksiä. Niiden yhteenlaskettu määrä oli 1 327 miljardia markkaa vuonna 1957, mitä edellisenä vuonna vastasi 1 250 miljardia markkaa. Clearingliikkeen suuruus pankin eri konttoreissa käy selville taulukosta 16.

7. SUOMEN PANKIN HALLINTO

Eduskunnan pankkivaltuusmiehet. Eduskunnan pankkivaltuusmiehinä, jotka valvovat Suomen Pankin hallintoa ja hoitoa, ovat kertomusvuonnakin toimineet eduskunnan tähän tehtävään vuonna 1955 valitsevat maanviljelijä KUSTI ESKOLA puheenjohtajana, lakitieteen kunniatohtori VÄINÖ TANNER varapuheenjohtajana, professori ERKKI LEIKOLA, kirvesmies AIMO AALTONEN, veturinkuljettaja ONNI PELTONEN, kanslianeuvos ARVO KORSIMO, lakitieteen tohtori J. O. SÖDERHJELM, toimitsija YRJÖ MURTO sekä kunnallisneuvos EEMIL LUUKKA. Näistä kolme ensiksi mainittua ovat muodostaneet suppeamman pankkivaltuuston.

Suomen Pankin johtokunta. Johtokunnan puheenjohtajana toimi lähes kertomusvuoden loppuun asti ministeri R. v. FIEANDT. Tultuaan marraskuun 29. päivänä määrätyksi pääministeriksi hän pyysi virastaan eroa, minkä tasavallan presidentti myönsi hänelle joulukuun 18. päivänä. Joulukuun 20. päivänä tasavallan presidentti nimitti johtokunnan puheenjohtajaksi johtokunnan siihenastisen varapuheenjohtajan, filosofian tohtori KLAUS WARIKSEN. Johtokunnan muina jäseninä ovat kertomusvuonna toimineet filosofian tohtori K. T. JUTILA, lainopin kandidaatti ESKO K. LEINONEN sekä lakitieteen lisensiaatti AARRE SIMONEN, joka ryhtyi hoitamaan virkaansa marraskuun 1. päivänä pankin osastopäällikön C. G. SUNDMANIN toimittua siihen asti johtokunnan virkaatekevänä jäsenenä.

III. SUOMEN SUHTEET KANSAINVÄLISIIN RAHALAITOKSIIN

Suomen Pankki hoitaa yhteydet Kansainväliseen Valuuttarahastoon, Kansainväliseen Jälleenrakennuspankkiin ja Kansainväliseen Rahoitusyhtiöön, joiden jäsen Suomi on, samoin kuin Kansainväliseen Järjestelypankkiin, jossa Suomen Pankki itse on osakkaana. Seuraavassa tehdään selkoa Suomen suhteista näihin kansainvälisiin rahalaitoksiin. Koska selostus esitetään vuosikirjassa ensimmäistä kertaa, on se ulotettu koskemaan koko sitä aikaa, jonka Suomi on ollut näihin rahalaitoksiin liittyneenä.

Kansainvälinen Valuuttarahasto

Kansainvälinen Valuuttarahasto, *International Monetary Fund (IMF)*, aloitti toimintansa vuonna 1946 ja Suomi liittyi sen jäseneksi tammikuun 14. päivänä 1948 tehdyllä sopimuksella. Valuuttarahaston tehtävänä on edistää kansainvälistä valuuttapoliittista yhteistyötä, helpottaa kansainvälisen kaupan laajenemista, edistää valuuttakurssien vakavuutta, myötävaikuttaa multilateraalisen maksujärjestelmän ylläpitämiseen ja maailmankaupan kehitystä ehkäisevien valuuttarajoitusten poistamiseen sekä korjata ja lieventää maksutasehäiriöitä asettamalla varojaan rahaston jäsenten käytettäväksi.

Suomen jäsenosuudeksi määrättiin 38 milj. Yhdysvaltain dollaria, mikä valuuttarahaston vahvistaman silloisen kurssin (230 markkaa) mukaan oli 8 740 milj. markkaa. Jäsenosuudesta maksettiin vuoden 1951 heinäkuussa kullassa 760 222:44 dollaria eli 175 milj. markkaa, mikä oli noin 2 % koko jäsenosuudesta. Loppuosa jäsenosuudesta suoritettiin markoissa siten, että rahaston tilille Suomen Pankkiin maksettiin 90 milj. markkaa ja korottomilla, siirtämättömillä ja vaadittaessa maksettavilla valtion velkasitoumuksilla suoritettiin 8 475 milj. markkaa. Velkakirjat säilytetään rahaston lukuun Suomen Pankissa. Rahaston tilille maksetun suorituksen katteeksi valtio antoi Suomen Pankille samanmääräisen vekselin.

Tammikuussa 1956 Suomi lunasti valuuttarahaston määräysten mukaisesti kullalla ja dollareilla rahaston hallussa olevia velkasitoumuksia 5 392 500 Yhdysvaltain dollarin eli 1 240 milj. markan arvosta, ja helmikuussa 1957 3 347 500 dollarin eli 770 milj. markan arvosta. Tällöin oli valuuttarahaston hallussa oleva markkavaranto supistunut rahaston sääntöjen edellyttämään 75 %:iin Suomen jäsenosuudesta. Vuonna 1957 devalvaatio aiheutti 2 564 milj. markan lisämaksun, jotta jäsenosuuden dollariarvo pysyisi muuttumattomana. Korotus suoritettiin joulukuun 30. päivänä 1957 antamalla rahastolle tämän määräinen velkasitoumus. Vuoden päättyessä oli jäsenosuuden suoritukseksi annettujen velkakirjojen yhteismäärä siten 9 030 milj. markkaa. Koko osuuden arvo on uusien valuuttakurssien mukaan laskettuna 12 160 milj. markkaa.

Valuuttarahasto vahvistaa jäsenmaidensa valuuttojen pari arvot, jotka ilmaistaan kullassa tai Yhdysvaltain dollareissa, unssin hienoa kultaa vastatessa 35 dollaria. Suomen liityttyä valuuttarahastoon tämä vahvisti kesäkuun 28. päivänä 1951 markan pari arvoksi 230 markkaa dollarilta. Tähän pohjautuvia valuuttakursseja Suomi oli tosiasiallisesti noudattanut jo syyskuun 19. päivästä 1949 lukien. Vahvistettu pari arvo pysyi voimassa syyskuun 16. päivään 1957 asti, josta lukien se valuuttarahaston edellisenä päivänä antamalla suostumuksella tuli olemaan 320 markkaa dollarilta.

Valuuttarahaston jäsen on määrättyin ehdoin oikeutettu ostamaan rahastolta toisen jäsenmaan valuttua omaa valuuttaansa vastaan, mikä myöhemmin on rahaston sääntöjen määräämässä järjestyksessä ostettava takaisin. Myös Suomi on käyttänyt tätä etua hyväkseen. Kun valuuttavaranto vuonna 1952 kauppataseen suuren tuontivoittoisuuden johdosta heikkeni, Suomen Pankki osti markoilla 4.5 milj. dollaria ja seuraavana vuonna edelleen 5 milj. dollaria. Vuonna 1953 ostettiin tästä takaisin markkoja 2 milj. dollarin, vuonna 1954 4.5 milj. dollarin ja vuonna 1955 3 milj. dollarin arvosta.

Kukin jäsenvaltio nimittää valuuttarahaston hallintoneuvoston jäsenen sekä varajäsenen, joiden toimiaika on viisi vuotta. Vuonna 1957 toimi Suomea edustavana hallintoneuvoston jäsenenä Suomen Pankin johtokunnan puheenjohtaja, sittemmin pääministeri, R. v. FIEANDT. Varajäsenenä oli kesäkuun 6. päivään asti professori REINO ROSSI, joka helmikuun loppuun asti toimi Suomen Pankin taloustieteellisen tutkimuslaitoksen johtajana, ja kesäkuun 6. päivästä lukien Suomen Pankin ulkomaanasiain sihteerin, valtiotieteen maisteri EERO ASP.

Valuuttarahaston johtokuntaan, jonka jäsenten toimikausi on kaksi vuotta, nimittävät nykyisin kaikki viisi Pohjoismaata yhteisesti yhden johtokunnan jäsenen ja varajäsenen. Vuonna 1957 toimi Pohjoismaita edustavana johtokunnan jäsenenä TORBEN FRUIS Tanskasta ja varajäsenenä JOUKO J. VOUTILAINEN, M. A., Suomen Pankista.

Kansainvälinen Jälleenrakennuspankki

Kansainvälinen Jälleenrakennuspankki, *International Bank of Reconstruction and Development (IBRD)*, josta myös käytetään lyhennettyä nimitystä Maailmanpankki, *World Bank*, on Kansainvälisen Valuuttarahaston rinnakkaisjärjestö, ja molemmat perustettiin ja aloittivat toimintansa samanaikaisesti. Jälleenrakennuspankin tehtävänä on tukea jäsenmaittensa jälleenrakentamista ja taloudellista kehitystä helpottamalla pääomansijoitusta tuotannollisiin tarkoituksiin, edistää yksityistä ulkomaista pääomansijoitustoimintaa ottamalla osaa yksityisten myöntämiin lainoihin tai muihin sijoituksiin tai takaamalla niitä sekä antamalla itse luottoa tuotannollisiin tarkoituksiin, ja edistää kansainvälisen kaupan kasvua ja ylläpitää maksutascitteen tasapainoa edistämällä kansainvälistä pääomansijoitustoimintaa. Jälleenrakennuspankin jäseneksi pääsemisen edellytyksenä on jäsenyys valuuttarahastossa. Suomi liittyi jälleenrakennuspankin jäseneksi samaan aikaan kuin valuuttarahastonkin eli tammi-kuussa 1948.

Suomen jäsenosuus jälleenrakennuspankissa määrättiin 38 milj. Yhdysvaltain dollariksi eli samaksi kuin jäsenosuus valuuttarahastossa. Osuudesta, joka oli suoritettava liittymispäivänä, tuli jälleenrakennuspankin sääntöjen mukaan 2 % maksaa kullassa tai Yhdysvaltain dollareissa ja 18 % markoissa. Suomi suorittikin vuoden 1948 huhtikuussa jälleenrakennuspankille 760 000 dollaria, mikä vastasi silloisen dollarin kurssin (136 markkaa) mukaan 103 milj. markkaa, sekä jälleenrakennuspankin tilille Suomen Pankkiin 930 milj. markkaa eli 6 840 000 dollaria. Viimeksi mainitun erän katteeksi valtio antoi Suomen Pankille samanmääräisen vekselin. Loput 80 % jäsenosuudesta jälleenrakennuspankki voi vaatia maksettavaksi vain täyttäkseen määrättyjä lainojen antamisesta tai takaamisesta syntyneitä sitoumuksiaan.

Vuoden 1949 heinä- ja syyskuussa toimeenpantujen valuuttakurssien korotusten johdosta jäsenosuuden markoissa suoritettua osaa oli korotettava, jotta sen dollariarvo pysyisi muuttumattomana. Tämän johdosta jälleenrakennuspankin tilille Suomen Pankkiin suoritettiin vuoden 1951 heinäkuussa 643 milj. markkaa valtion samalla vastaavasti nostaessa Suomen Pankille antamansa katevekselin määrää. Vuoden 1957 syyskuussa suoritettua devalvoinnin johdosta oli markkasuoritusta edelleen lisättävä. Joulukuun 30. päivänä hyvitetttiinkin tämän johdosta jälleenrakennuspankin tiliä 614 milj. markalla ja valtio korotti vastaavasti Suomen Pankille antamansa katevekselin määrää. Vuoden 1957 lopussa oli jälleenrakennuspankilla tilillään Suomen Pankissa 2 183 milj. markkaa. Se 80 %:n osa Suomen jäsenosuudesta, jota tähän mennessä ei ole vaadittu maksettavaksi, oli voimassa olevan kurssin mukaan 9 728 milj. markkaa.

Suomi on tähän mennessä saanut jälleenrakennuspankilta kaikkiaan kuusi lainaa, joiden yhteenlaskettu määrä on 65 279 464 dollaria, mikä nykyisin kursein vastaa 20 889 miljoonaa markkaa. Seuraavassa asetelmassa on esitetty eräitä tietoja näistä lainoista jälleenrakennuspankin tilinpidon mukaisina:

Saanti- aika	Nimellis- määrä	Korko	Laina- aika	Kuoletuks 31. 12. 1957 mennessä	Käytössä 31. 12. 1957	Nostamatta 31. 12. 1957
	\$	%	v.	\$	\$	\$
1. 8. 1949	12 500 000	4	15	4 499 000	8 001 000	—
17. 10. 1949	2 300 000	3	2	2 300 000 ¹	—	—
30. 4. 1952	20 000 000	4 3/4	18	3 494 000	16 342 375	163 625
13. 11. 1952	3 479 464	4 3/4	18	248 202	3 093 391	137 871
24. 3. 1955	12 000 000	4 5/8	15	—	8 242 348	3 757 652
22. 5. 1956	15 000 000	4 3/4	20	—	1 077 111	13 922 889
	65 279 464			10 541 202	36 756 225	17 982 087

Lainat ovat dollarimääräisiä, lukuun ottamatta marraskuussa 1952 saatua lainaa, joka on Ruotsin kruunun määräinen ja nimellismäärältään 18 milj. Rkr. Ne on saatu määrättyjen ulkomaisten hankintojen rahoittamiseksi ja eri valuutoissa riippuen tuontimaasta. Suurin osa lainavaroista on saatu puunjalostusteollisuuden konehankintoja varten, mutta huomattava määrä myös voimalaitoksille. Lokakuussa 1949 saadun lainan ottajana oli Suomen valtio. Muut ennen vuotta 1956 saadut lainat on valtion takuulla ottanut Suomen Pankki. Kaikki nämä lainat Suomen Pankki on edelleen välittänyt asianomaisille teollisuus- ja voimalaitoksille saaden niiltä puolestaan katteeksi ulkomaan rahan määräisiä vekseleitä. Kuudennen, vuonna 1956 saadun lainan otti Mortgage Bank of Finland valtion takuulla ja tämä pankki lainasi varat edelleen voimalaitoksille pitkäaikaisina kiinnityslainoina. Vuoden 1957 lopussa oli nostettujen ja edelleen käytössä olevien lainojen yhteismäärä 36.8 milj. dollaria eli nykyisten kursien mukaan 11 762 milj. markkaa. Eri lainoista oli vuoden lopussa nostamatta yhteensä 18.0 milj. dollaria eli 5 754 milj. markkaa. Myönnetystä, mutta nostamatta olevasta lainojen osasta veloittaa jälleenrakennuspankki nykyisin 3/4 % vuodessa.

Jokainen jäsenmaa asettaa jälleenrakennuspankin hallintoneuvoston jäsenen ja varajäsenen, joiden toimiaika on viisi vuotta. Vuoden 1957 aikana on Suomea edustavana hallintoneuvoston jäsenenä toiminut Suomen Pankin johtokunnan varapuheenjohtaja, sittemmin sen puheenjohtaja, filosofian tohtori KLAUS WARIS ja varajäsenenä valtiokonttorin pääjohtaja RALF TÖRNGREN.

Kuten valuuttarahaston, niin myös jälleenrakennuspankin johtokuntaan, jonka jäsenen toimiaika on kaksi vuotta, asettavat viisi Poh-

¹ Tästä peruutuksia 197 869 dollaria.

joismaata nykyisin yhteisesti yhden jäsenen ja varajäsenen. Vuoden 1957 aikana toimi Pohjoismaita edustavana johtokunnan jäsenenä SVEN VIIG Norjasta. Johtokunnan varajäsenenä toimi TORE FINN OFTEDAL Norjasta helmikuun 15. päivään asti ja siitä lukien BJÖRN TRYGGVASON Islannista.

Kansainvälinen Rahoitusyhtiö

Kansainvälinen Rahoitusyhtiö, *International Finance Corporation (IFC)*, perustettiin heinäkuun 24. päivänä 1956 täydentämään Kansainvälisen Jälleenrakennuspankin toimintaa. Yhtiön tehtävänä on yhteistoiminnassa yksityisten rahoittajien kanssa osallistua tuotannollisten yksityisten yritysten perustamiseen, kehittämiseen ja laajentamisen rahoittamiseen sijoittamalla niihin varoja ilman asianomaisen jäsenmaan hallituksen takaisinmaksutakuuta, milloin yksityistä pääomaa ei ole riittävästi kohtuullisin ehdoin saatavissa, sekä pyrkiä edistämään yksityisen kotimaisen ja ulkomaisen pääoman sijoittamista jäsenmaissa tapahtuvaan tuotannolliseen sijoitustoimintaan.

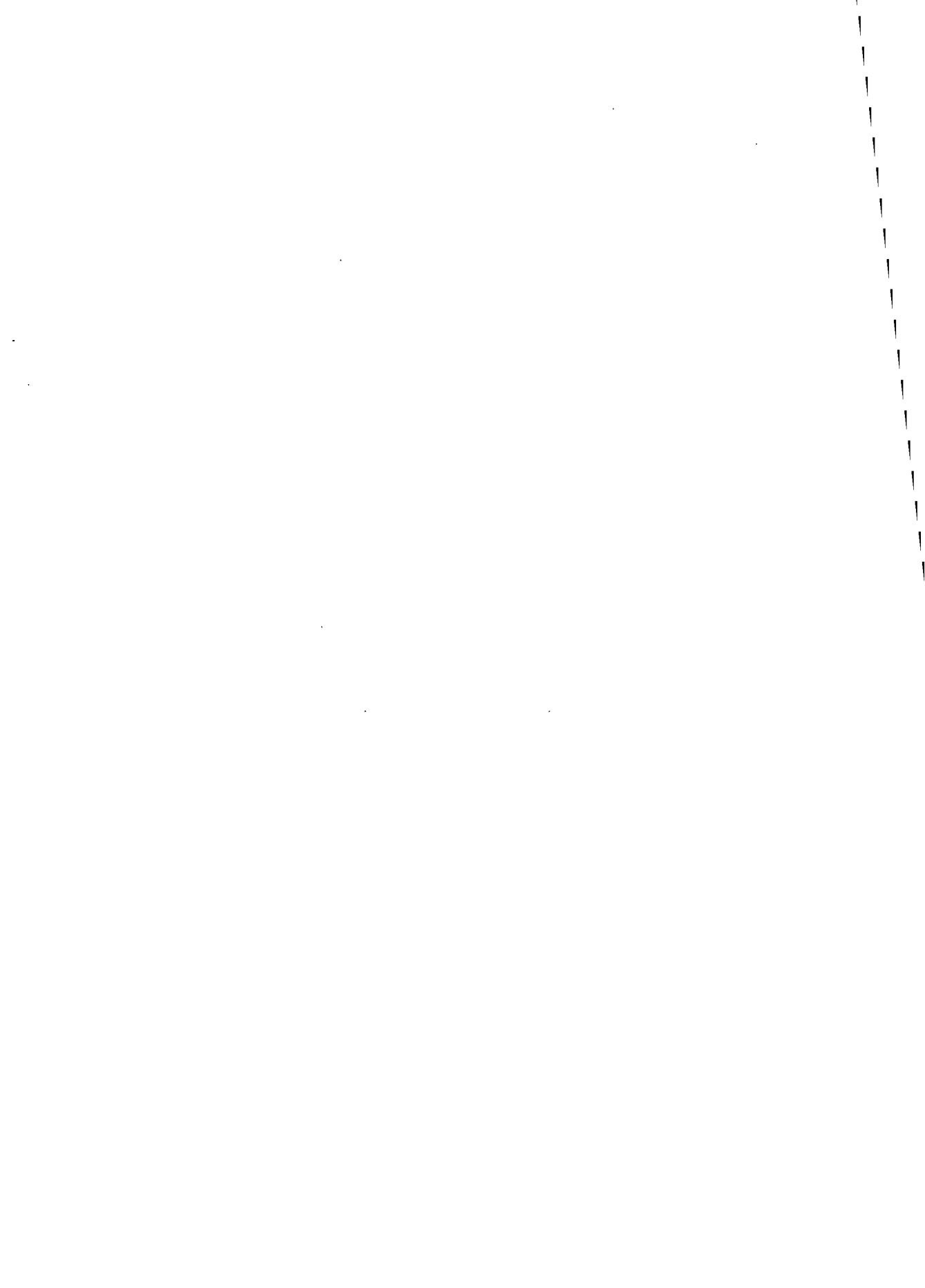
Suomi liittyi yhtiöön perustajajäsenenä ja merkitsi rahoitusyhtiön peruspääomasta 421 osuutta yhteismäärältään 421 000 Yhdysvaltain dollaria. Maksu suoritettiin dollareina yhtiölle elokuussa 1956. Suomella ei toistaiseksi ole ollut liiketoimia yhtiön kanssa.

Yhtiön hallintoneuvoston ja johtokunnan jäsenenä ja varajäsenenä toimivat Kansainvälisen Jälleenrakennuspankin hallintoneuvoston ja vastaavasti johtokunnan jäsenet ja varajäsenet.

Kansainvälinen Järjestelypankki

Kansainvälinen Järjestelypankki, *Bank for International Settlements (BIS)*, perustettiin vuonna 1930 edistämään keskuspankkien välistä yhteistyötä ja helpottamaan kansainvälistä maksuliikettä. Pankki ostaa ja myy kultaa ja valuuttoja, ottaa vastaan talletuksia keskuspankeilta ja antaa niille lainaa. Lisäksi pankki toimii keskuspankkien asiamiehenä määrättyissä tehtävissä. Perustamisensa jälkeen pankin erityisenä tehtävänä oli Saksan sotakorvaussuoritusten teknillinen hoitaminen ja nykyään se mm. toimii Euroopan Maksuliiton, European Payments Union (EPU), pankkina.

Järjestelypankki, jonka toimipaikka on Basel, on järjestysmuodoltaan osakeyhtiö, ja sen osakkaina ovat lähinnä Euroopan keskuspankit. Suomen Pankki on jo vuodesta 1930 alkaen ollut järjestelypankin osakas.

Taulukot:
Suomen Pankin toiminta

1. Omaisuustase vuosina 1950—1957

	31/12 1950	31/12 1951	31/12 1952	31/12 1953	31/12 1954	31/12 1955	
VASTAAVA							
1	<i>Ensisijainen setelinkate</i>	10 959	34 317	22 099	28 107	37 545	38 314
2	Kulta	2 674	5 865	5 863	5 862	6 934	7 849
3	Ulkomaiset valuutat	8 285	28 452	16 236	22 036	29 639	28 089
4	Ulkomaiset vekselit	—	—	—	0	115	115
5	Ulkomaiset obligaatiot	—	—	—	209	857	2 261
6	<i>Toissijainen setelinkate</i>	40 817	21 119	49 129	48 060	47 142	65 576
	<i>Diskontatut kotimaiset vekselit</i>						
7	Ulkomaan rahan määräiset ..	1 588	2 513	4 158	5 980	6 737	8 511
8	Markkamääräiset	13 516	11 567	14 678	13 812	11 940	14 437
9	Rediskontatut vekselit	6 913	16	17 217	8 268	8 465	22 628
10	Valtion vakauttamislaina ¹	18 800	7 023	13 076	20 000	20 000	20 000
11	<i>Muut varat</i>	6 383	6 530	11 651	13 686	11 544	11 616
12	Kotimaiset obligaatiot	990	949	1 161	2 238	2 248	1 915
13	Shekkitilit	906	596	225	398	—	490
14	Vaihtoraha	29	21	290	241	242	195
15	Muut saatavat	4 458	4 964	9 975	10 809	9 054	9 016
16	Yhteensä	58 159	61 966	82 879	89 853	96 231	115 506
VASTATTAVA							
17	<i>Liikkeessä olevat setelit</i>	34 383	44 774	46 153	45 019	47 902	55 883
18	<i>Lyhytaikaiset velat</i>	9 693	5 740	20 365	24 010	29 060	20 054
19	Ulkomaiset valuuttatilit	8 170	3 594	13 141	8 737	7 017	3 855
20	Ulkomaiset markkatilit	1 226	1 845	2 951	3 521	3 595	3 898
21	Valtion shekkitili	34	—	—	7 281	15 470	9 816
22	Pankkien shekkitilit	—	—	2 088	2 157	2 187	1 706
23	Muut shekkitilit	64	29	1 319	1 787	69	155
24	Muut lyhytaikaiset velat	199	272	866	527	722	624
25	<i>Pitkäaikaiset velat</i>	3 581	1 848	2 573	5 716	6 507	22 268
26	Ulkomaiset	3 581	1 848	2 573	5 716	6 507	7 719
27	Kotimaiset	—	—	—	—	—	14 549
28	<i>Arvonjärjestelytilit</i>	3 473	1 662	5 334	5 590	2 522	5 689
29	<i>Oma pääoma</i>	7 029	7 942	8 454	9 518	10 240	11 612
30	Kantarahasto	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	10 000
31	Vararahasto	1 025	1 527	2 242	2 847	3 683	—
32	Käyttämättömät voittovarot ...	—	—	—	—	36	—
33	Tulostilit	1 004	1 415	1 212	1 671	1 521	1 612
34	Yhteensä	58 159	61 966	82 879	89 853	96 231	115 506

¹ Vuosina 1950—1952 vekselifuottoa.

Milj. mk

31/ 12 1956	31/ 12 1957	1957						
		8/ 1	18/ 1	28/ 1	31/ 1	8/ 2	15/ 2	
32 300	41 340	31 506	31 559	31 653	31 477	31 336	30 524	1
7 849	7 850	7 849	7 849	7 849	7 849	7 849	7 849	2
21 561	30 579	20 767	20 820	20 914	20 738	20 597	19 785	3
115	136	115	115	115	115	115	115	4
2 775	2 775	2 775	2 775	2 775	2 775	2 775	2 775	5
75 453	64 811	67 853	64 677	65 175	65 517	64 385	66 147	6
9 366	13 240	9 368	9 384	9 385	9 402	9 423	9 436	7
14 922	12 909	15 143	15 354	15 374	15 427	15 675	15 789	8
33 665	24 912	25 842	22 439	22 916	23 188	21 787	23 422	9
17 500	13 750	17 500	17 500	17 500	17 500	17 500	17 500	10
13 370	19 786	13 206	13 147	12 897	12 749	12 850	12 933	11
1 794	1 258	1 779	1 765	1 755	1 755	1 753	1 753	12
862	619	672	641	433	479	453	490	13
354	299	360	387	424	442	426	422	14
10 360	17 610	10 395	10 354	10 285	10 073	10 218	10 268	15
121 123	125 937	112 565	109 383	109 725	109 743	108 571	109 604	16
60 735	60 640	56 183	54 975	53 046	54 160	55 127	56 339	17
24 725	20 581	20 684	18 630	20 659	19 368	17 087	16 737	18
4 601	4 569	4 947	4 601	5 039	4 528	3 967	3 832	19
7 047	7 901	7 001	6 974	6 897	6 888	6 883	7 199	20
10 550	5 145	4 768	4 011	7 411	6 420	4 193	4 318	21
1 167	2 405	2 829	1 760	151	472	1 057	414	22
367	189	218	383	280	321	288	281	23
993	372	921	901	881	739	699	693	24
14 725	16 249	14 546	14 550	14 720	14 785	14 837	14 764	25
8 290	12 284	8 294	8 310	8 309	8 324	8 374	8 387	26
6 435	3 965	6 252	6 240	6 411	6 461	6 463	6 377	27
8 074	14 458	8 242	8 254	8 261	8 356	8 396	8 596	28
12 864	14 009	12 910	12 974	13 039	13 074	13 124	13 168	29
10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	30
812	1 838	1 838	1 838	1 838	1 838	1 838	1 838	31
—	—	1 026	1 026	1 026	1 026	1 026	1 026	32
2 052	2 171	46	110	175	210	260	304	33
121 123	125 937	112 565	109 383	109 725	109 743	108 571	109 604	34

1. (Jatk.) Omaisuustase vuosina 1950—1957

		1957					
		23/2	23/2	3/3	15/3	23/3	30/3
VASTAAVA							
1	<i>Ensisijainen setelinkate</i>	29 609	29 119	29 439	28 131	26 764	26 248
2	Kulta	7 849	7 849	7 849	7 849	7 849	7 849
3	Ulkomaiset valuutat	18 870	18 380	18 700	17 392	16 025	15 509
4	Ulkomaiset vekselit	115	115	115	115	115	115
5	Ulkomaiset obligaatiot	2 775	2 775	2 775	2 775	2 775	2 775
6	<i>Toissijainen setelinkate</i>	68 324	69 752	66 682	65 954	69 983	76 558
	Diskonttatut kotimaiset vekselit						
7	Ulkomaan rahan määräiset ..	9 440	9 460	9 463	9 468	9 559	9 559
8	Markkamääräiset	15 611	15 755	16 216	16 330	16 885	17 181
9	Rediskonttatut vekselit	25 773	27 037	23 503	22 656	26 039	32 318
10	Valtion vakauttamislaina	17 500	17 500	17 500	17 500	17 500	17 500
11	<i>Muut varat</i>	13 547	13 155	12 997	12 884	13 171	13 280
12	Kotimaiset obligaatiot	1 756	1 756	1 752	1 740	1 740	1 620
13	Shekkitilit	1 024	580	652	425	553	647
14	Vaihtoraha	401	396	375	371	363	358
15	Muut saatavat	10 366	10 423	10 218	10 348	10 515	10 655
16	Yhteensä	111 480	112 026	109 118	106 969	109 918	116 086
VASTATTAVA							
17	<i>Liikkeessä olevat setelit</i>	56 897	58 245	55 863	55 384	53 562	54 967
18	<i>Lyhytaikaiset velat</i>	17 788	16 755	16 276	14 315	18 457	22 808
19	Ulkomaiset valuuttatilit	4 056	4 089	3 760	3 815	3 997	3 677
20	Ulkomaiset markkatilit	7 169	7 169	7 164	7 155	7 146	7 144
21	Valtion shekkitili	5 731	4 103	3 202	1 982	6 492	11 414
22	Pankkien shekkitilit	—	553	1 261	649	6	—
23	Muut shekkitilit	229	201	297	221	326	197
24	Muut lyhytaikaiset velat	603	640	592	493	490	376
25	<i>Pitkäaikaiset velat</i>	14 718	14 772	14 665	14 667	14 826	15 009
26	Ulkomaiset	8 386	8 405	8 414	8 515	8 611	8 624
27	Kotimaiset	6 332	6 367	6 251	6 152	6 215	6 385
28	<i>Arvonjärjestelytilit</i>	8 874	9 020	9 027	9 296	9 715	9 909
29	<i>Oma pääoma</i>	13 203	13 234	13 287	13 307	13 358	13 393
30	Kantarahasto	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
31	Vararahasto	1 838	1 838	1 838	1 838	1 838	1 838
32	Käyttämättömät voittovarot ...	1 026	1 026	1 026	1 026	1 026	1 026
33	Tulostilit	339	370	423	443	494	529
34	Yhteensä	111 480	112 026	109 118	106 969	109 918	116 086

Milj. mk

1957								
8/4	15/4	23/4	30/4	8/5	15/5	23/5	31/5	
26 031	26 065	26 259	26 139	26 313	25 962	25 749	25 968	1
7 849	7 849	7 849	7 849	7 849	7 849	7 849	7 849	2
15 292	15 326	15 520	15 400	15 574	15 223	15 010	15 229	3
115	115	115	115	115	115	115	115	4
2 775	2 775	2 775	2 775	2 775	2 775	2 775	2 775	5
72 507	69 594	70 866	68 526	64 734	63 735	67 396	69 483	6
9 543	9 545	9 545	9 556	9 582	9 590	9 596	9 641	7
17 187	17 152	17 850	16 984	16 706	16 589	17 222	16 943	8
28 277	25 397	25 971	24 486	22 196	21 306	24 328	26 649	9
17 500	17 500	17 500	17 500	16 250	16 250	16 250	16 250	10
13 453	13 035	13 511	13 690	14 165	14 064	13 949	14 199	11
1 613	1 583	1 583	1 583	1 581	1 556	1 556	1 556	12
500	308	513	607	622	532	440	477	13
374	385	373	375	380	385	382	372	14
10 966	10 759	11 042	11 125	11 582	11 591	11 571	11 794	15
111 991	108 694	110 636	108 355	105 212	103 761	107 094	109 650	16
53 967	54 780	56 035	55 764	54 273	54 346	53 993	56 311	17
19 646	15 472	16 429	18 213	17 397	15 678	19 334	19 511	18
3 878	3 713	4 265	4 833	5 740	6 413	6 473	7 104	19
7 212	7 208	7 205	7 208	7 190	7 173	7 176	7 227	20
7 137	3 851	3 526	5 466	3 541	1 028	4 588	4 210	21
1 013	217	610	—	266	432	79	186	22
127	140	152	102	169	179	200	260	23
279	343	671	604	491	453	818	524	24
15 018	15 002	14 720	10 894	10 861	10 928	10 927	10 977	25
8 584	8 624	8 625	8 584	8 551	8 618	8 617	8 667	26
6 434	6 378	6 095	2 310	2 310	2 310	2 310	2 310	27
9 933	9 981	9 974	9 995	10 186	10 287	10 278	10 262	28
13 427	13 459	13 478	13 489	12 495	12 522	12 562	12 589	29
10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	30
1 838	1 838	1 838	1 838	1 838	1 838	1 838	1 838	31
1 026	1 026	1 026	1 026	—	—	—	—	32
563	595	614	625	657	684	724	751	33
111 991	108 694	110 636	108 355	105 212	103 761	107 094	109 650	34

1. (Jatk.) **Omaisuuustase vuosina 1950—1957**

		1957					
		8/6	15/6	21/6	29/6	8/7	15/7
VASTAAVA							
1	<i>Ensisijainen setelinkate</i>	25 818	25 568	25 287	25 995	26 591	27 002
2	Kulta	7 849	7 849	7 849	7 849	7 849	7 849
3	Ulkomaiset valuutat	15 079	14 829	14 548	15 256	15 852	16 263
4	Ulkomaiset vekselit	115	115	115	115	115	115
5	Ulkomaiset obligaatiot	2 775	2 775	2 775	2 775	2 775	2 775
6	<i>Toissijainen setelinkate</i>	68 834	67 936	72 448	75 886	69 853	66 532
	Diskonttatut kotimaiset vekselit						
7	Ulkomaan rahan määräiset ..	9 547	9 549	9 556	9 568	9 581	9 585
8	Markkamääräiset	17 438	17 256	17 364	17 485	17 268	17 156
9	Rediskonttatut vekselit	25 599	24 881	29 278	32 583	26 754	23 541
10	Valtion vakauttamislaina	16 250	16 250	16 250	16 250	16 250	16 250
11	<i>Muut varat</i>	15 048	14 843	14 950	15 850	16 031	15 665
12	Kotimaiset obligaatiot	1 545	1 545	1 546	1 547	1 507	1 507
13	Shekkitilit	685	689	887	693	762	562
14	Vaihtoraha	354	344	333	338	353	359
15	Muut saatavat	12 464	12 265	12 184	13 272	13 409	13 237
16	Yhteensä	109 700	108 347	112 685	117 731	112 475	109 199
VASTATTAVA							
17	<i>Liikkeessä olevat setelit</i>	54 694	55 002	55 362	56 177	54 204	54 127
18	<i>Lyhytaikaiset velat</i>	20 879	19 009	22 770	26 994	23 638	20 421
19	Ulkomaiset valuuttatilit	8 438	8 197	8 203	7 939	7 789	6 687
20	Ulkomaiset markkatilit	7 335	7 332	7 560	7 579	7 565	7 576
21	Valtion shekkitili	4 105	2 815	6 188	10 543	6 122	4 638
22	Pankkien shekkitilit	1	—	189	328	1 140	813
23	Muut shekkitilit	126	139	319	134	202	138
24	Muut lyhytaikaiset velat	874	526	311	471	820	569
25	<i>Pitkäaikaiset velat</i>	10 961	10 961	10 962	10 980	10 967	10 971
26	Ulkomaiset	8 651	8 651	8 652	8 670	8 657	8 661
27	Kotimaiset	2 310	2 310	2 310	2 310	2 310	2 310
28	<i>Arvonjärjestelytili</i>	10 551	10 734	10 908	10 832	10 885	10 877
29	<i>Oma pääoma</i>	12 615	12 641	12 683	12 748	12 781	12 803
30	Kantarahasto	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
31	Vararahasto	1 838	1 838	1 838	1 838	1 838	1 838
32	Käyttämättömät voittovarot ...	—	—	—	—	—	—
33	Tulostilit	777	803	845	910	943	965
34	Yhteensä	109 700	108 347	112 685	117 731	112 475	109 199

Milj. mk

1957								
$\frac{23}{7}$	$\frac{31}{7}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{15}{8}$	$\frac{23}{8}$	$\frac{31}{8}$	$\frac{7}{9}$	$\frac{14}{9}$	
28 045	28 470	28 883	29 392	29 592	29 600	29 173	28 674	1
7 849	7 849	7 849	7 849	7 847	7 847	7 847	7 850	2
17 306	17 731	18 144	18 653	18 855	18 863	18 436	17 934	3
115	115	115	115	115	115	115	115	4
2 775	2 775	2 775	2 775	2 775	2 775	2 775	2 775	5
65 574	63 148	62 170	61 446	62 614	63 857	65 748	65 785	6
9 592	9 599	9 491	9 494	9 496	9 492	9 493	9 515	7
17 776	17 484	17 691	17 679	17 571	17 213	17 039	17 206	8
21 956	19 815	18 738	18 023	19 297	20 902	22 966	22 814	9
16 250	16 250	16 250	16 250	16 250	16 250	16 250	16 250	10
15 771	15 547	15 013	14 576	15 199	15 267	15 531	15 187	11
1 510	1 510	1 510	1 511	1 515	1 514	1 514	1 514	12
627	381	540	364	519	661	777	348	13
345	343	336	344	338	333	318	319	14
13 289	13 313	12 627	12 357	12 827	12 759	12 922	13 006	15
109 390	107 165	106 066	105 414	107 405	108 724	110 452	109 646	16
53 003	53 471	52 166	51 935	51 924	53 736	54 418	54 004	17
21 790	19 035	19 192	18 870	20 769	20 290	21 148	20 535	18
6 642	6 274	5 858	6 057	7 116	7 343	7 341	8 600	19
7 606	7 628	7 660	7 611	7 602	7 596	7 648	7 674	20
5 882	3 799	4 622	3 329	5 608	4 148	5 026	3 177	21
640	776	366	1 361	—	457	682	549	22
220	152	167	145	159	434	134	148	23
800	406	519	367	284	312	317	387	24
10 977	11 015	11 038	11 037	11 067	11 077	11 075	11 096	25
8 667	8 705	8 728	8 727	8 757	8 767	8 765	8 786	26
2 310	2 310	2 310	2 310	2 310	2 310	2 310	2 310	27
10 767	10 763	10 769	10 645	10 687	10 642	10 785	10 946	28
12 853	12 881	12 901	12 927	12 958	12 979	13 026	13 065	29
10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	30
1 838	1 838	1 838	1 838	1 838	1 838	1 838	1 838	31
—	—	—	—	—	—	—	—	32
1 015	1 043	1 063	1 089	1 120	1 141	1 188	1 227	33
109 390	107 165	106 066	105 414	107 405	108 724	110 452	109 646	34

1. (Jatk.) Omaisuustase vuosina 1950—1957

		1957					
		23/9	30/9	8/10	15/10	23/10	31/10
VASTAAVA							
1	<i>Ensisijainen setelinkate</i>	35 850	37 696	38 724	39 377	40 803	41 066
2	Kulta	7 850	7 850	7 850	7 850	7 850	7 850
3	Ulkomaiset valuutat	25 089	26 935	27 963	28 616	30 042	30 305
4	Ulkomaiset vekselit	136	136	136	136	136	136
5	Ulkomaiset obligaatiot	2 775	2 775	2 775	2 775	2 775	2 775
6	<i>Toissijainen setelinkate</i>	67 794	66 240	60 328	57 226	57 118	57 483
	Diskonttatut kotimaiset vekselit						
7	Ulkomaan rahan määräiset ..	13 222	13 227	13 228	13 233	13 233	13 252
8	Markkamääräiset	17 049	16 269	15 868	15 816	15 586	15 088
9	Rediskonttatut vekselit	21 273	20 494	14 982	11 927	12 049	12 893
10	Valtion vakauttamislaina	16 250	16 250	16 250	16 250	16 250	16 250
11	<i>Muut varat</i>	18 864	19 753	18 858	18 708	18 923	18 514
12	Kotimaiset obligaatiot	1 515	1 515	1 511	1 477	1 473	1 474
13	Shekkitilit	423	1 224	645	350	697	422
14	Vaihtoraha	334	340	346	374	378	377
15	Muut saatavat	16 592	16 674	16 356	16 507	16 375	16 241
16	Yhteensä	122 508	123 689	117 910	115 311	116 844	117 063
VASTATTAVA							
17	<i>Liikkeessä olevat setelit</i>	53 480	55 828	52 876	53 017	52 125	54 094
18	<i>Lyhytaikaiset velat</i>	24 959	24 087	21 302	18 701	21 256	19 522
19	Ulkomaiset valuuttatilit	10 942	9 687	7 979	7 297	7 175	6 433
20	Ulkomaiset markkatilit	7 629	7 624	7 562	7 540	7 691	7 675
21	Valtion shekkitili	5 405	6 406	3 071	1 289	5 224	4 008
22	Pankkien shekkitilit	553	—	2 142	1 931	553	771
23	Muut shekkitilit	125	119	147	246	209	130
24	Muut lyhytaikaiset velat	305	251	401	398	404	505
25	<i>Pitkäaikaiset velat</i>	15 325	15 336	15 343	15 370	15 391	15 441
26	Ulkomaiset	12 103	12 101	12 100	12 102	12 101	12 122
27	Kotimaiset	3 222	3 235	3 243	3 268	3 290	3 319
28	<i>Arvonjärjestelytilit</i>	15 616	15 234	15 190	14 994	14 804	14 673
29	<i>Oma pääoma</i>	13 128	13 154	13 199	13 229	13 268	13 333
30	Kantarahasto	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
31	Vararahasto	1 838	1 838	1 838	1 838	1 838	1 838
32	Käyttämättömät voittovarat ...	—	—	—	—	—	—
33	Tulostilit	1 290	1 316	1 361	1 391	1 430	1 495
34	Yhteensä	122 508	123 689	117 910	115 311	116 844	117 063

Milj. mk

1957								
8/11	15/11	23/11	30/11	7/12	14/12	23/12	31/12	
41 828	41 610	42 296	42 736	42 570	42 533	41 718	41 340	1
7 850	7 850	7 850	7 850	7 850	7 850	7 850	7 850	2
31 067	30 849	31 535	31 975	31 809	31 772	30 957	30 579	3
136	136	136	136	136	136	136	136	4
2 775	2 775	2 775	2 775	2 775	2 775	2 775	2 775	5
55 390	55 406	60 242	60 864	58 313	58 667	62 135	64 811	6
13 300	13 385	13 425	13 436	13 246	13 251	13 252	13 240	7
14 664	14 190	13 741	13 625	13 444	13 272	13 481	12 909	8
11 176	11 581	16 826	17 553	16 623	17 144	20 402	24 912	9
16 250	16 250	16 250	16 250	15 000	15 000	15 000	13 750	10
18 435	18 946	18 843	18 652	18 728	18 716	19 115	19 786	11
1 463	1 463	1 451	1 451	1 387	1 387	1 387	1 258	12
630	514	306	505	657	469	940	619	13
362	361	334	348	321	305	291	299	14
15 980	16 608	16 752	16 348	16 363	16 555	16 497	17 610	15
115 653	115 962	121 381	122 252	119 611	119 916	122 968	125 937	16
53 142	53 650	55 971	57 477	57 326	58 802	59 991	60 640	17
18 981	18 610	21 234	20 161	18 512	17 335	18 057	20 581	18
5 468	5 870	6 086	5 947	5 304	5 045	4 760	4 569	19
7 710	7 696	7 284	7 145	7 129	7 129	7 160	7 901	20
4 309	3 919	7 091	6 041	4 214	4 235	5 684	5 145	21
720	618	333	558	1 487	446	—	2 405	22
205	142	175	134	132	170	190	189	23
569	365	265	336	246	310	263	372	24
15 517	15 622	16 250	16 630	15 549	15 667	16 539	16 249	25
12 170	12 255	12 266	12 277	12 279	12 242	12 285	12 284	26
3 347	3 367	3 984	4 353	3 270	3 425	4 254	3 965	27
14 625	14 676	14 448	14 418	14 588	14 407	14 517	14 458	28
13 388	13 404	13 478	13 566	13 636	13 705	13 864	14 009	29
10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	30
1 838	1 838	1 838	1 838	1 838	1 838	1 838	1 833	31
—	—	—	—	—	—	—	—	32
1 550	1 566	1 640	1 728	1 798	1 867	2 026	2 171	33
115 653	115 962	121 381	122 252	119 611	119 916	122 968	125 937	34

2. Kotimainen luotonanto vuosina 1950—1957

Päivä	Suoranainen					
	Luotonanto yrityksille					
	Vekselit		Shekki-tilit	Vientiennakot	Muut	Yhteensä
	Ulkomaan rahan määrät	Markkamäärät				
1	2	3	4	5	6	7
31. XII						
1950	1 588	13 516	354	364	3 164	18 986
1951	2 513	11 567	378	1 644	1 658	17 760
1952	4 158	14 678	225	7 024	1 289	27 374
1953	5 980	13 812	398	8 120	1 027	29 337
1954	6 737	11 940	—	7 234	158	26 069
1955	8 511	14 437	490	7 051	305	30 794
1956	9 366	14 922	862	8 381	319	33 850
1957	13 240	12 909	619	14 731	608	42 107
1957						
8. I	9 368	15 143	672	8 364	371	33 918
15.	9 384	15 354	641	8 334	360	34 073
23.	9 385	15 374	433	8 281	344	33 817
31.	9 402	15 427	479	8 066	347	33 721
8. II	9 423	15 675	453	8 170	388	34 109
15.	9 436	15 789	490	8 249	359	34 323
23.	9 440	15 611	548	8 346	360	34 305
28.	9 460	15 755	580	8 429	334	34 558
8. III	9 463	16 216	652	8 213	345	34 889
15.	9 468	16 330	425	8 353	335	34 911
23.	9 559	16 885	553	8 507	348	35 852
30.	9 559	17 181	592	8 648	347	36 327
8. IV	9 543	17 187	500	8 960	346	36 536
15.	9 545	17 152	308	8 759	340	36 104
23.	9 545	17 850	513	8 990	392	37 290
30.	9 556	16 984	512	9 042	423	36 517
8. V	9 582	16 706	622	9 097	825	36 832
15.	9 590	16 589	532	9 111	820	36 642
23.	9 596	17 222	440	9 077	834	37 169
31.	9 641	16 943	477	9 429	705	37 195
8. VI	9 547	17 438	685	9 739	1 065	38 474
15.	9 549	17 256	607	9 537	1 068	38 017
21.	9 556	17 364	887	9 464	1 060	38 331
29.	9 568	17 485	693	10 721	891	39 358

¹ Vekselliluottoa.

Milj. mk

Luotonanto				Luotonanto rahalaitoksille		Luotonanto yhteensä (sar.10 + 12)	Päivä
Luotonanto valtiolle		Koko suoranainen luotonanto		Rediskon- tatut vekselit ja shekki- luotot	% koko luoton- annosta (sar. 14)		
Vuoden 1953 vakauttamis- laina	IMF- ja IBRD- tilien kate	Määrä (sar. 7+8+9)	% koko luoton- annosta (sar. 14)			12	13
							31. XII
18 800 ¹	930	38 716	88.8	7 465	16.2	46 181	1950
7 023 ¹	1 662	26 445	99.1	234	0.9	26 679	1951
13 076 ¹	1 662	42 112	71.0	17 217	29.0	59 329	1952
20 000	1 662	50 999	86.0	8 268	14.0	59 267	1953
20 000	1 662	47 731	84.9	8 465	15.1	56 196	1954
20 000	1 660	52 454	69.9	22 628	30.1	75 082	1955
17 500	1 660	53 010	61.2	33 665	38.8	86 675	1956
13 750	2 271	58 128	70.0	24 912	30.0	83 040	1957
							1957
17 500	1 660	53 078	67.3	25 842	32.7	78 920	8. I
17 500	1 660	53 233	70.3	22 439	29.7	75 672	15.
17 500	1 660	52 977	69.8	22 916	30.2	75 893	23.
17 500	1 660	52 881	69.5	23 188	30.5	76 069	31.
							8. II
17 500	1 660	53 269	71.0	21 787	29.0	75 056	15.
17 500	1 660	53 483	69.5	23 422	30.5	76 905	23.
17 500	1 660	53 465	67.1	26 249	32.9	79 714	28.
17 500	1 660	53 718	66.5	27 037	33.5	80 755	8. III
17 500	1 660	54 049	69.7	23 503	30.3	77 552	15.
17 500	1 660	54 071	70.5	22 656	29.5	76 727	23.
17 500	1 660	55 012	67.9	26 039	32.1	81 051	30.
17 500	1 660	55 487	63.2	32 373	36.8	87 860	8. IV
17 500	1 660	55 696	66.3	28 277	33.7	83 973	15.
17 500	1 660	55 264	68.5	25 397	31.5	80 661	23.
17 500	1 660	56 450	68.5	25 971	31.5	82 421	30.
17 500	1 660	55 677	69.4	24 581	30.6	80 258	8. V
16 250	1 660	54 742	71.2	22 196	28.8	76 938	15.
16 250	1 660	54 552	71.9	21 306	28.1	75 858	23.
16 250	1 660	55 079	69.4	24 328	30.6	79 407	31.
16 250	1 660	55 105	67.4	26 649	32.6	81 754	8. VI
16 250	1 660	56 384	68.8	25 599	31.2	81 983	15.
16 250	1 660	55 927	69.1	24 963	30.9	80 890	21.
16 250	1 660	56 241	65.8	29 278	34.2	85 519	29.
16 250	1 660	57 268	63.7	32 583	36.3	89 851	

2. (Jatk.) Kotimainen luotonanto vuosina 1950—1957

Päivä	Suoranainen					
	Luotonanto yrityksille					
	Vekselit		Shekki-tilit	Vientiennakot	Muut	Yhteensä
	Ulkomaan rahan määräiset	Markkamääräiset				
1	2	3	4	5	6	7
1957						
8. VII	9 581	17 268	762	10 846	903	39 360
15.	9 585	17 156	562	10 774	803	38 880
23.	9 592	17 776	627	10 824	805	39 624
31.	9 599	17 484	381	10 846	807	39 117
8. VIII	9 491	17 691	540	10 396	571	38 689
15.	9 494	17 679	364	10 224	473	38 234
23.	9 496	17 571	469	10 576	591	38 703
31.	9 492	17 213	661	10 653	446	38 465
7. IX	9 493	17 039	777	10 818	444	38 571
14.	9 515	17 206	348	10 892	454	38 415
23.	13 222	17 049	423	14 484	448	45 626
30.	13 227	16 269	659	14 562	452	45 169
8. X	13 228	15 868	645	14 257	439	44 437
15.	13 233	15 816	350	14 295	552	44 246
23.	13 233	15 586	697	14 164	551	44 231
31.	13 252	15 088	422	14 048	533	43 343
8. XI	13 300	14 664	630	13 790	530	42 914
15.	13 385	14 190	514	14 415	533	43 037
23.	13 425	13 741	306	14 568	527	42 567
30.	13 436	13 625	505	14 173	518	42 257
7. XII	13 246	13 444	657	14 188	518	42 053
14.	13 251	13 272	469	14 391	507	41 590
23.	13 252	13 481	658	14 331	509	42 231
31.	13 240	12 909	619	14 731	608	42 107
Keski- määrä	10 613	16 167	549	10 815	553	38 697
Vaihtelu	4 068	4 941	581	6 665	734	11 905

Milj. mk

Luotonanto				Luotonanto rahalaitoksille		Luotonanto yhteensä (sar.10 + 12)	Päivä
Luotonanto valtiolle		Koko suoranainen luotonanto		Rediskon- tatut vekselit ja shekki- luotot	% koko luoton- annosta (sar. 14)		
Vuoden 1953 vakanttamis- laina	IMF- ja IBRD- tilien kate	Määrä (sar. 7+8+9)	% koko luoton- annosta (sar. 14)			12	13
8	9	10	11	12	13	14	15
							1957
16 250	1 660	57 270	68.2	26 754	31.8	84 024	8. VII
16 250	1 660	56 790	70.7	23 541	29.3	80 331	15.
16 250	1 660	57 534	72.4	21 956	27.6	79 490	23.
16 250	1 660	57 027	74.2	19 815	25.8	76 842	31.
16 250	1 660	56 599	75.1	18 738	24.9	75 337	8. VIII
16 250	1 660	56 144	75.7	18 023	24.3	74 167	15.
16 250	1 660	56 613	74.5	19 347	25.5	75 960	23.
16 250	1 660	56 375	73.0	20 902	27.0	77 277	31.
16 250	1 660	56 481	71.1	22 966	28.9	79 447	7. IX
16 250	1 660	56 325	71.2	22 814	28.8	79 139	14.
16 250	1 660	63 536	74.9	21 273	25.1	84 809	23.
16 250	1 660	63 079	75.0	21 059	25.0	84 138	30.
16 250	1 660	62 347	80.6	14 982	19.4	77 329	8. X
16 250	1 660	62 156	83.9	11 927	16.1	74 083	15.
16 250	1 660	62 141	83.8	12 049	16.2	74 190	23.
16 250	1 660	61 253	82.6	12 893	17.4	74 146	31.
16 250	1 660	60 824	84.5	11 176	15.5	72 000	8. XI
16 250	1 660	60 947	84.0	11 581	16.0	72 528	15.
16 250	1 657	60 474	78.2	16 826	21.8	77 300	23.
16 250	1 657	60 164	77.4	17 553	22.6	77 717	30.
15 000	1 657	58 710	77.9	16 623	22.1	75 333	7. XII
15 000	1 657	58 547	77.4	17 144	22.6	75 691	14.
15 000	1 657	58 888	74.0	20 684	26.0	79 572	23.
13 750	2 271	58 128	70.0	24 912	30.0	83 040	31.
16 536	1 672	56 905	72.2	21 961	27.8	78 866	Keski- määrä
3 750	614	10 655	.	21 407	.	17 851	Vaihtelu

3. Nettotase kunkin vuoden ja kuukauden lopussa vuosina 1950—1957

Milj. mk

Vuosi ja kuukausi	Vastaava					Nettotase (sar. 5+6 = 8 + 9)	Vastattava	
	Kotimainen nettosaatava				Ulkomainen netto- saatava		Liikkeessä olevat setelit	Arvon- järjestely- tilit ja oma pääoma
	Valtiolta	Luotto- laitoksilta	Yrityksiltä	Yhteensä				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1950	20 007	7 673	19 223	46 903	— 2 018	44 885	34 383	10 502
1951	8 984	433	17 931	27 348	27 030	54 378	44 774	9 604
1952	15 559	15 320	25 628	56 507	3 434	59 941	46 153	13 788
1953	15 111	6 398	28 485	49 994	10 133	60 127	45 019	15 108
1954	6 938	6 528	26 772	40 238	20 426	60 664	47 902	12 762
1955	11 157	14 453	24 732	50 342	22 842	73 184	55 883	17 301
1956	7 216	32 545	29 550	69 311	12 362	81 673	60 735	20 938
1957	7 641	22 757	42 123	72 521	16 586	89 107	60 640	28 467
Muutos vuonna								
1951	—11 023	— 7 240	— 1 292	—19 555	+29 048	+ 9 493	+10 391	— 898
1952	+ 6 575	+14 887	+ 7 697	+29 159	—23 596	+ 5 563	+ 1 379	+ 4 184
1953	— 448	— 8 922	+ 2 857	— 6 513	+ 6 699	+ 186	— 1 134	+ 1 320
1954	— 8 173	+ 130	— 1 713	— 9 756	+10 293	+ 537	+ 2 883	— 2 346
1955	+ 4 219	+ 7 925	— 2 040	+10 104	+ 2 416	+12 520	+ 7 981	+ 4 539
1956	— 3 941	+18 092	+ 4 818	+18 969	—10 480	+ 8 489	+ 4 852	+ 3 637
1957	+ 425	— 9 788	+12 573	+ 3 210	+ 4 224	+ 7 434	— 95	+ 7 529
1957								
I	11 421	22 809	29 623	63 853	11 737	75 590	54 160	21 430
II	13 692	26 553	30 798	71 043	9 456	80 499	58 245	22 254
III	6 260	32 628	32 578	71 466	6 803	78 269	54 967	23 302
IV	12 225	24 767	36 742	73 734	5 514	79 248	55 764	23 484
V	12 207	26 681	37 304	76 192	2 970	79 162	56 311	22 851
VI	5 841	32 388	39 721	77 950	1 807	79 757	56 177	23 580
VII	12 574	19 189	39 489	71 252	5 863	77 115	53 471	23 644
VIII	12 216	20 645	38 602	71 463	5 894	77 357	53 736	23 621
IX	9 040	21 301	45 641	75 982	8 284	84 266	55 828	28 438
X	11 388	12 259	43 617	67 264	14 836	82 100	54 094	28 006
XI	8 293	17 298	42 503	68 094	17 367	85 461	57 477	27 984
XII	7 641	22 757	42 123	72 521	16 586	89 107	60 640	28 467

4. Tulostase vuosina 1952—1957

Milj. mk

	1952	1953	1954	1955	1956	1957
TUOTOT						
Korot kotimaisesta lainausliikkeestä	1 108	1 373	1 163	1 180	1 997	1 655
Korot ulkomaisilta kirjeenvaihtajilta	129	208	146	251	415	293
Korot obligaatioista	108	163	204	332	291	342
Provisiot	220	192	190	186	166	173
Agiot	496	561	577	442	382	417
Muut tuotot	71	72	61	64	63	64
Yhteensä	2 132	2 569	2 341	2 455	3 314	2 944
KULUT						
Palkat ja palkkiot	272	278	277	296	372	386
Eläkkeet ja avustukset	24	18	19	23	33	33
Perhe-eläkkeet	—	6	7	7	9	10
Pankkivaltuusmiesten palkkiot ja kulut . .	1	1	1	1	1	1
Haarakonttorien valvojain palkkiot	1	1	1	1	1	1
Lapsilisä- ja kansaneläkemaksuosuudet . .	14	14	15	16	17	16
Korot kassavarantotileistä	—	—	—	166	296	—
Setelien valmistus	157	132	118	141	182	156
Muut kulut	73	80	70	77	92	90
Poistot	378	368	312	115	259	80
Kulut yhteensä	920	898	820	843	1 262	773
Pankin voitto	1 212	1 671	1 521	1 612	2 052	2 171
Yhteensä	2 132	2 569	2 341	2 455	3 314	2 944

5. Liikkeessä oleva setelistö keskimäärin kunakin kuukautena vuosina 1950—1957

Milj. mk

Kuukausi	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957
I	28 033	31 342	40 084	41 673	41 801	44 568	51 684	54 591
II	28 470	34 451	42 081	43 068	44 159	46 476	52 293	56 652
III	29 136	36 619	43 368	43 348	44 511	47 448	54 406	54 944
IV	29 933	37 170	44 162	43 277	45 640	48 798	53 625	55 137
V	30 211	38 763	45 653	45 190	46 555	50 992	56 587	54 731
VI	30 096	39 224	45 288	43 051	44 898	49 104	57 133	55 309
VII	32 211	40 286	44 116	42 426	44 453	49 365	58 423	53 701
VIII	33 192	40 803	44 692	44 678	46 077	50 343	58 890	52 440
IX	33 446	41 403	43 414	43 038	44 904	49 898	57 573	54 433
X	32 634	41 791	42 615	42 218	45 432	51 037	57 262	53 028
XI	32 820	43 374	44 422	44 623	47 716	52 446	57 818	55 060
XII	34 024	44 391	45 146	44 946	48 538	54 437	59 669	59 190
Keski- määrä	31 184	39 135	43 753	43 461	45 390	49 576	56 280	54 935

6. Setelinanto vuosina 1950—1957

Päivä	Setelinanto-oikeus			Käytetty setelinanto-oikeus			
	Ensisijainen kate	Toissijainen kate (yläraja 58 mrd mk ¹)	Yhteensä	Liikkeessä olevat setelit	Lyhyt-aikaiset velat	Shekki-luotoista nostamatta	Yhteensä
1	2	3	4	5	6	7	8
31. XII							
1950	10 959	41 747	52 706	34 383	9 693	649	44 725
1951	34 317	21 119	55 436	44 774	5 740	646	51 160
1952	22 099	49 129	71 228	46 153	20 365	802	67 320
1953	28 107	48 060	76 167	45 019	24 010	625	69 654
1954	37 545	47 142	84 687	47 902	29 060	1 009	77 971
1955	38 314	58 000	96 314	55 883	20 054	494	76 431
1956	32 300	58 000	90 300	60 735	24 725	316	85 776
1957	41 340	58 000	99 340	60 640	20 581	624	81 845
1957							
8. I	31 506	58 000	89 506	56 183	20 684	501	77 368
15.	31 559	58 000	89 559	54 975	18 630	533	74 138
23.	31 653	58 000	89 653	53 046	20 659	740	74 445
31.	31 477	58 000	89 477	54 160	19 368	694	74 222
8. II	31 336	58 000	89 336	55 127	17 087	721	72 935
15.	30 524	58 000	88 524	56 339	16 737	678	73 754
23.	29 609	58 000	87 609	56 897	17 788	628	75 313
28.	29 119	58 000	87 119	58 245	16 755	594	75 594
8. III	29 439	58 000	87 439	55 863	16 276	522	72 661
15.	28 131	58 000	86 131	55 384	14 315	749	70 448
23.	26 764	58 000	84 764	53 562	18 457	621	72 640
30.	26 248	58 000	84 248	54 967	22 808	581	78 356
8. IV	26 031	58 000	84 031	53 967	19 646	674	74 287
15.	26 065	58 000	84 065	54 780	15 472	865	71 117
23.	26 259	58 000	84 259	56 035	16 429	660	73 124
30.	26 139	58 000	84 139	55 764	18 213	661	74 638
8. V	26 313	58 000	84 313	54 273	17 397	602	72 272
15.	25 962	58 000	83 962	54 346	15 678	691	70 715
23.	25 749	58 000	83 749	53 993	19 334	783	74 110
31.	25 968	58 000	83 968	56 311	19 511	746	76 568
8. VI	25 818	58 000	83 818	54 694	20 879	538	76 111
15.	25 568	58 000	83 568	55 002	19 009	616	74 627
21.	25 287	58 000	83 287	55 362	22 770	336	78 468
29.	25 995	58 000	83 995	56 177	26 994	530	83 701

¹ 50 miljardia markkaa 22. päivään joulukuuta 1955 saakka.

Milj. mk

Setelinantovara		Ensisijainen kate		Koko kate		Päivä
Määrä (sar. 4—8)	% setelinanto- oikeudesta (sar. 4)	% setelistöstä (sar. 5)	% käytetystä setelinanto- oikeudesta (sar. 8)	% setelistöstä (sar. 5)	% käytetystä setelinanto- oikeudesta (sar. 8)	
9	10	11	12	13	14	15
						31. XII
7 981	15.1	31.9	24.5	153.3	117.8	1950
4 276	7.7	76.6	67.1	123.8	108.4	1951
3 908	5.5	47.9	32.8	154.3	105.8	1952
6 513	8.6	62.4	40.4	169.2	109.4	1953
6 716	7.9	78.4	48.2	176.8	108.6	1954
19 883	20.6	68.6	50.1	172.3	126.0	1955
4 524	5.0	53.2	37.7	148.7	105.3	1956
17 495	17.6	68.2	50.5	163.8	121.4	1957
						1957
12 138	13.6	56.1	40.7	159.3	115.7	8. I
15 421	17.2	57.4	42.6	162.9	120.8	15.
15 208	17.0	59.7	42.5	169.0	120.4	23.
15 255	17.0	58.1	42.4	165.2	120.6	31.
						8. II
16 401	18.4	56.8	43.0	162.1	122.5	8. II
14 770	16.7	54.2	41.4	157.1	120.0	15.
12 296	14.0	52.0	39.3	154.0	116.3	23.
11 525	13.2	50.0	38.5	149.6	115.2	28.
						8. III
14 778	16.9	52.7	40.5	156.5	120.3	8. III
15 683	18.2	50.8	39.9	155.5	122.3	15.
12 124	14.3	50.0	36.8	158.3	116.7	23.
5 892	7.0	47.8	33.5	153.3	107.5	30.
						8. IV
9 744	11.6	48.2	35.0	155.7	113.1	8. IV
12 948	15.4	47.6	36.7	153.5	118.2	15.
11 135	13.2	46.9	35.9	150.4	115.2	23.
9 501	11.3	46.9	35.0	150.9	112.7	30.
						8. V
12 041	14.3	48.5	36.4	155.3	116.7	8. V
13 247	15.8	47.8	36.7	154.5	118.7	15.
9 639	11.5	47.7	34.7	155.1	113.0	23.
7 400	8.8	46.1	33.9	149.1	109.7	31.
						8. VI
7 707	9.2	47.2	33.9	153.2	110.1	8. VI
8 941	10.7	46.5	34.3	151.9	112.0	15.
4 819	5.8	45.7	32.2	150.4	106.1	21.
294	0.4	46.3	31.1	149.5	100.4	29.

6. (Jatk.) Setelinanto vuosina 1950—1957

Päivä	Setelinanto-oikeus			Käytetty setelinanto-oikeus			
	Ensisijainen kate	Toissijainen kate (yläraja 58 mrd mk ¹⁾)	Yhteensä	Liikkeessä olevat setelit	Lyhyt-aikaiset velat	Shekki-luotoista nostamatta	Yhteensä
1	2	3	4	5	6	7	8
1957							
8. VII	26 591	58 000	84 591	54 204	23 638	461	78 303
15.	27 002	58 000	85 002	54 127	20 421	661	75 209
23.	28 045	58 000	86 045	53 003	21 790	596	75 389
31.	28 470	58 000	86 470	53 471	19 035	843	73 349
8. VIII	28 883	58 000	86 883	52 166	19 192	683	72 041
15.	29 392	58 000	87 392	51 935	18 870	860	71 665
23.	29 592	58 000	87 592	51 924	20 769	754	73 447
31.	29 600	58 000	87 600	53 736	20 290	563	74 589
7. IX	29 173	58 000	87 173	54 418	21 148	447	76 013
14.	28 674	58 000	86 674	54 004	20 535	875	75 414
23.	35 850	58 000	93 850	53 480	24 959	800	79 239
30.	37 696	58 000	95 696	55 828	24 087	564	80 479
8. X	38 724	58 000	96 724	52 876	21 302	579	74 757
15.	39 377	57 226	96 603	53 017	18 701	873	72 591
23.	40 803	57 118	97 921	52 125	21 256	526	73 907
31.	41 066	57 483	98 549	54 094	19 522	802	74 418
8. XI	41 828	55 390	97 218	53 142	18 981	593	72 716
15.	41 610	55 406	97 016	53 650	18 610	709	72 969
23.	42 296	58 000	100 296	55 971	21 234	918	78 123
30.	42 736	58 000	100 736	57 477	20 161	718	78 356
7. XII	42 570	58 000	100 570	57 326	18 512	566	76 404
14.	42 533	58 000	100 533	58 802	17 335	754	76 891
23.	41 718	58 000	99 718	59 991	18 057	565	78 613
31.	41 340	58 000	99 340	60 640	20 581	624	81 845
Keski-määrä	31 752	57 846	89 598	54 935	19 581	658	75 174
Vaihtelu	17 449	2 610	17 449	8 716	12 679	582	13 253

¹ 50 miljardia markkaa 22. päivään joulukuuta 1955 saakka.

Milj. mk

Setelinantovara		Ensisijainen kate		Koko kate		Päivä
Määrä (sar. 4—8)	% setelinanto- oikeudesta (sar. 4)	% setelistöstä (sar. 5)	% käytettyä setelinanto- oikeudesta (sar. 8)	% setelistöstä (sar. 5)	% käytettyä setelinanto- oikeudesta (sar. 8)	
9	10	11	12	13	14	15
						1957
6 288	7.4	49.1	34.0	156.1	108.0	8. VII
9 793	11.5	49.9	35.9	157.0	113.0	15.
10 656	12.4	52.9	37.2	162.3	114.1	23.
13 121	15.2	53.2	38.8	161.7	117.9	31.
14 842	17.1	55.4	40.1	166.6	120.6	8. VIII
15 727	18.0	56.6	41.0	168.3	121.9	15.
14 145	16.1	57.0	40.3	168.7	119.3	23.
13 011	14.9	55.1	39.7	163.0	117.4	31.
11 160	12.8	53.6	38.4	160.2	114.7	7. IX
11 260	13.0	53.1	38.0	160.5	114.9	14.
14 611	15.6	67.0	45.2	175.5	118.4	23.
15 217	15.9	67.5	46.8	171.4	118.9	30.
21 967	22.7	73.2	51.8	182.9	129.4	8. X
24 012	24.9	74.3	54.2	182.2	133.1	15.
24 014	24.5	78.3	55.2	187.9	132.5	23.
24 131	24.5	75.9	55.2	182.2	132.4	31.
24 502	25.2	78.7	57.5	182.9	133.7	8. XI
24 047	24.8	77.6	57.0	180.8	133.0	15.
22 173	22.1	75.6	54.1	179.2	128.4	23.
22 380	22.2	74.4	54.5	175.3	128.6	30.
24 166	24.0	74.3	55.7	175.4	131.6	7. XII
23 642	23.5	72.3	55.3	171.0	130.7	14.
21 105	21.2	69.5	53.1	166.2	126.8	23.
17 495	17.6	68.2	50.5	163.8	121.4	31.
14 424	16.1	57.8	42.2	163.1	119.2	Keski- määrä
24 208	Vaihtelu

7. Liikkeessä oleva setelistö kunkin kuukauden lopussa vuosina 1953—1957

Milj. mk

Kuukausi	1953		1954		1955		1956		1957	
	Määrä	Muutos	Määrä	Muutos	Määrä	Muutos	Määrä	Muutos	Määrä	Muutos
I	41 104	—5 049	42 230	—2 789	44 764	—3 138	50 539	—5 344	54 160	—6 575
II	44 238	+3 134	46 225	+3 995	48 151	+3 387	53 870	+3 331	58 245	+4 085
III	44 078	— 160	44 658	—1 567	48 746	+ 595	54 252	+ 382	54 967	—3 278
IV	43 804	— 274	45 508	+ 850	49 713	+ 967	54 951	+ 699	55 764	+ 797
V	45 962	+2 158	47 169	+1 661	51 344	+1 631	57 361	+2 410	56 311	+ 547
VI	43 247	—2 715	44 605	—2 564	49 584	—1 760	57 911	+ 550	56 177	— 134
VII	42 615	— 632	44 720	+ 115	49 903	+ 319	58 281	+ 370	53 471	—2 706
VIII	45 075	+2 460	45 849	+1 129	50 376	+ 473	58 927	+ 646	53 736	+ 265
IX	43 185	—1 890	45 080	— 769	50 634	+ 258	58 831	— 96	55 828	+2 092
X	42 759	— 426	46 497	+1 417	51 433	+ 799	56 795	—2 036	54 094	—1 734
XI	45 590	+2 831	48 711	+2 214	53 493	+2 060	58 468	+1 673	57 477	+3 383
XII	45 019	— 571	47 902	— 809	55 883	+2 390	60 735	+2 267	60 640	+3 163

8. Liikkeessä olevat 5—500 markan metallirahat kunkin kuukauden lopussa vuosina 1950—1957

Milj. mk

Kuukausi	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957
I	294	325	382	564	1 333	1 676	1 833	2 517
II	292	327	417	586	1 359	1 667	1 813	2 659
III	292	331	449	622	1 414	1 667	1 827	2 762
IV	294	334	472	658	1 477	1 699	1 840	2 863
V	296	336	497	738	1 518	1 716	1 856	2 918
VI	299	340	504	850	1 559	1 741	1 887	2 990
VII	304	346	522	966	1 577	1 776	1 910	3 003
VIII	308	351	535	1 079	1 608	1 799	1 932	3 032
IX	314	356	538	1 177	1 623	1 804	2 091	3 083
X	318	359	547	1 258	1 649	1 829	2 213	3 115
XI	320	364	554	1 314	1 689	1 856	2 342	3 166
XII	325	372	565	1 368	1 740	1 902	2 507	3 247
Keskimäärä	305	345	499	932	1 546	1 761	2 004	2 946

9. Liikkeessä olevat setelit ja metallirahat vuosien 1950—1957 lopussa

Milj. mk

Rahalaji	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957
Liikkeessä oleva setelistö								
10 000 mk	—	—	—	—	—	13 821	23 971	23 627
5 000 »	19 927	28 774	30 611	30 306	33 087	26 109	20 076	19 966
1 000 »	10 074	11 117	10 624	10 253	10 498	11 178	11 977	12 361
500 »	1 796	1 966	1 981	1 967	2 049	2 321	2 405	2 388
100 »	1 716	1 924	1 914	1 990	2 090	2 308	2 171	2 167
50 »	399	452	462	112	49	41	37	36
20 »	287	327	344	308	71	52	47	45
10 »	163	195	198	65	40	35	33	32
5 »	21	19	19	18	18	18	18	18
Seteleitä yhteensä	34 383	44 774	46 153	45 019	47 902	55 883	60 735	60 640
% koko setelistöstä								
10 000 mk	—	—	—	—	—	24.7	39.5	38.9
5 000 »	58.0	64.3	66.3	67.3	69.1	46.7	33.0	32.9
1 000 »	29.3	24.8	23.0	22.8	21.9	20.0	19.7	20.4
500 »	5.2	4.4	4.3	4.4	4.3	4.2	3.9	3.9
100 »	5.0	4.3	4.2	4.4	4.4	4.1	3.6	3.6
50 »	1.1	1.0	1.0	0.3	0.1	0.1	0.1	0.1
20 »	0.8	0.7	0.7	0.7	0.1	0.1	0.1	0.1
10 »	0.5	0.4	0.4	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
5 »	0.1	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Yhteensä	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Liikkeessä olevat metallirahat								
500 mk	—	—	165	183	188	191	199	220
200 »	—	—	—	—	—	—	279	697
100 »	—	—	—	—	—	—	199	472
50 »	—	—	—	513	570	610	642	630
20 »	46	46	44	76	395	464	507	525
10 »	41	41	48	295	315	351	376	385
5 »	239	284	308	301	272	286	305	317
1 »	187	213	236	243	254	275	298	319
Markkaa pienemmät	57	56	55	54	53	53	53	53
Metallirahoja yhteensä	570	640	856	1 665	2 047	2 230	2 858	3 618

10. Setelinvalmistus ja setelinpoltto vuosina 1953—1956 Milj. mk

Setelilaji	Setelinvalmistus				Setelinpoltto			
	1953	1954	1955	1956	1953	1954	1955	1956
10 000 mk	—	—	16 000	26 000	—	—	—	2 350
5 000 »	21 565	18 100	25 455	28 100	15 195	21 335	37 695	22 630
1 000 »	12 000	14 480	16 600	20 000	11 365	16 816	13 067	19 875
500 »	2 580	5 420	4 380	4 340	3 367	3 931	4 324	4 790
100 »	8 780	7 600	7 770	7 210	7 420	7 784	8 482	6 920
50 »	250	—	—	—	878	67	9	4
20 »	662	22	—	—	816	352	20	5
10 »	—	—	—	—	186	27	5	2
5 »	—	—	—	—	1	0	0	0
Yhteensä	45 837	45 622	70 205	85 650	39 228	50 812	63 602	56 576
1 000 kpl.	147 393	106 060	109 751	109 000	172 435	128 493	115 814	103 972

11. Setelit ja metallirahat vuonna 1957 Milj. mk

Rahalaji	Vastun- summa 31. XII. 1956	Valmistettu 1957	Hävitetty 1957	Vastun- summa 31. XII. 1957	Suomen Pankissa 31. XII. 1957	Liikkeessä 31. XII. 1957
Setelit						
10 000 mk	39 650	15 400	16 070	38 980	15 353	23 627
5 000 »	38 469	13 750	19 275	32 944	12 978	19 966
1 000 »	19 191	19 000	22 364	15 827	3 466	12 361
500 »	4 422	5 200	6 234	3 388	1 000	2 388
100 »	3 390	6 987	7 547	2 830	663	2 167
50 »	38	—	2	36	0	36
20 »	48	—	3	45	0	45
10 »	33	—	1	32	0	32
5 »	18	—	0	18	0	18
Yhteensä	105 259	60 337	71 496	94 100	33 460	60 640
1 000 kpl.	83 612	103 560	116 043	71 129	16 235	54 894
Metallirahat						
500 mk	302	—	—	302	82	220
200 »	310	432	—	742	45	697
100 »	301	223	—	524	52	472
50 »	692	—	1	691	61	630
20 »	537	21	1	557	32	525
10 »	402	—	1	401	16	385
5 »	315	21	10	326	9	317
1 »	300	29	8	321	2	319
Markkaa						
pienemmät	53	—	0	53	0	53
Yhteensä	3 212	726	21	3 917	209	3 618

12. Valuuttavaranto kunkin vuoden ja neljänneksen lopussa vuosina 1950—1957

Mrd. mk

Valuuttalaji	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956				1957			
							I	II	III	IV	I	II	III	IV
Kulta ja US\$	5.0	11.3	8.7	12.5	13.6	15.6	17.1	17.9	19.1	19.0	17.2	17.3	24.1	25.6
EPU	-0.9	17.4	-9.3	3.5	16.5	16.6	13.4	6.0	7.6	6.4	4.1	2.8	7.8	8.3
Itäryhmä ...	-1.2	1.0	6.8	3.7	2.1	2.4	2.2	-0.7	0.9	2.5	0.4	-3.2	-2.9	2.0
Muut	-0.1	1.0	2.8	-0.5	-2.7	-2.5	-1.7	-2.7	-2.5	-3.1	-2.0	-1.7	-3.9	-2.0
Yhteensä	2.8	30.7	9.0	19.2	29.5	32.1	31.0	20.5	25.1	24.8	19.7	15.2	25.1	33.9

13. Vaihto eri tileillä vuonna 1957

Mrd. mk

THH	Saldo 31. XII. 1956 + debet - kredit	Vaihto v. 1957		Saldo 31. XII. 1957 + debet - kredit
		+ debet	- kredit	
Kassatilit				
Pääkonttori	+ 26.8	1 043.5	1 052.0	+ 18.3
Turku	+ 1.8	124.4	124.0	+ 2.2
Pori	+ 1.7	58.4	59.0	+ 1.1
Vaasa	+ 1.7	64.5	64.5	+ 1.7
Oulu	+ 2.2	145.3	145.9	+ 1.6
Kuopio	+ 1.4	49.4	49.6	+ 1.2
Joensuu	+ 1.2	20.6	20.9	+ 0.9
Mikkeli	+ 0.9	17.5	17.6	+ 0.8
Tampere	+ 1.2	115.9	115.7	+ 1.4
Hämeenlinna	+ 1.0	23.4	23.5	+ 0.9
Jyväskylä	+ 1.8	31.2	31.9	+ 1.1
Kotka	+ 1.9	36.9	37.1	+ 1.7
Lahti	+ 1.3	53.5	53.9	+ 0.9
Kassatilit yhteensä	+ 44.9	1 784.5	1 795.6	+ 33.8
Kulta	+ 7.8	—	—	+ 7.8
Ulkomaiset valuuttatilit ..	+ 17.0	182.2	173.2	+ 26.0
Diskontatut vekselit	+ 24.4	101.4	99.5	+ 26.3
Rediskontatut vekselit	+ 33.7	170.9	179.7	+ 24.9
Valtion vakauttamislaina ..	+ 17.5	1.2	5.0	+ 13.7
Obligaatiot	+ 4.6	0.1	0.7	+ 4.0
Eri tilit	+ 9.3	53.6	45.6	+ 17.3
Setelivastuutilit	- 105.3	71.5	60.3	- 94.1
Ulkomaiset markkatilit	- 7.0	11.0	11.9	- 7.9
Valtion shekkitili	- 10.6	639.0	633.5	- 5.1
Muut shekkitilit	- 0.7	1 186.2	1 187.5	- 2.0
Pitkäaikaiset velat	- 14.7	13.2	14.7	- 16.2
Arvonjärjestelytilit ja oma pääoma	- 20.9	2.1	9.7	- 28.5
Kaikkiaan	± 159.2	4 216.9	4 216.9	± 153.8

14. Omat varat vuosien 1926—1957 lopussa

Milj. mk

Vuosi	Kantarahasto	Vararahasto	Kiinteistön ja kaluston arvoa vastaavat varat	Käyttämättömät voittovarot	Yhteensä
1926	500	133	12	107	752
1927	500	240	12	117	869
1928	500	357	12	144	1 013
1929	500	501	12	151	1 164
1930	1 000	76	12	131	1 219
1931	1 000	142	12	111	1 265
1932	1 000	197	12	116	1 325
1933	1 000	204	12	112	1 328
1934	1 000	206	12	111	1 329
1935	1 000	262	12	100	1 374
1936	1 000	313	12	101	1 426
1937	1 000	363	12	102	1 477
1938	1 250	415	12	105	1 782
1939	1 250	469	12	103	1 834
1940	1 250	522	12	203	1 987
1941	1 250	625	12	212	2 099
1942	1 250	737	12	231	2 230
1943	1 250	868	32	232	2 382
1944	1 250	1 001	32	222	2 505
1945	1 250	1 154	32	237	2 673
1946	1 250	1 291	32	242	2 815
1947	1 250	1 433	—	604	3 287
1948	5 000	137	—	834	5 971
1949	5 000	571	—	908	6 479
1950	5 000	1 025	—	1 004	7 029
1951	5 000	1 527	—	1 415	7 942
1952	5 000	2 242	—	1 212	8 454
1953	5 000	2 847	—	1 671	9 518
1954	5 000	3 683	—	1 557	10 240
1955	10 000	—	—	1 612	11 612
1956	10 000	812	—	2 052	12 864
1957	10 000	1 838	—	2 171	14 009

15. Voittovarojen käyttö vuosina 1926—1957

Milj. mk

Vuosi	Käytettävissä olevia voittovaroja vuoden alussa	Siitä:			Vuoden voitto
		Siirretty vararahastoon	Siirretty eduskunnan käytettäväksi	Käyttämättä vuoden lopussa	
1926	83	83	—	—	107
1927	107	107	—	—	117
1928	117	117	—	—	144
1929	144	144	—	—	151
1930	151	76	75	0	131
1931	131	66	65	0	111
1932	111	55	55	1	115
1933	116	6	110	—	112
1934	112	2	110	—	111
1935	111	56	55	—	100
1936	100	50	50	—	101
1937	101	51	50	—	102
1938	102	52	50	—	105
1939	105	55	50	—	103
1940	103	53	50	—	203
1941	203	103	100	—	212
1942	212	112	100	—	231
1943	231	131	100	—	232
1944	232	132	100	—	222
1945	222	122	100	—	237
1946	237	137	100	—	242
1947	242	142	100	—	604
1948	604	304	300	—	834
1949	834	434	400	—	908
1950	908	408	500	—	1 004
1951	1 004	502	502	—	1 415
1952	1 415	715	700	—	1 212
1953	1 212	606	606	—	1 671
1954	1 671	835	800	36	1 521
1955	1 557	796	761	—	1 612
1956	1 612	812	800	—	2 052
1957	2 052	1 026	1 026	—	2 171

16. Kotimainen clearing-liike: vaihdettujen postivekslien ja shekkien sekä tilisiirtojen lukumäärä ja arvo vuosina 1954—1957

1 000 kpl

Milj. mk

Kuukausi ja vuosi	Pääkonttori		Haarakonttorit		Yhteensä	
	Luku	Määrä	Luku	Määrä	Luku	Määrä
1957						
I	238	86 617	82	25 925	320	112 542
II	212	76 960	78	22 766	290	99 726
III	234	83 108	84	24 159	318	107 267
IV	226	84 418	85	27 044	311	111 462
V	237	81 745	90	26 174	327	107 919
VI	226	80 858	86	26 458	312	107 316
VII	220	81 594	87	23 885	307	105 479
VIII	208	79 092	86	23 922	294	103 014
IX	222	83 317	87	25 808	309	109 125
X	250	95 613	95	27 851	345	123 464
XI	241	88 162	89	25 874	330	114 036
XII	278	97 555	92	28 144	370	125 699
Yhteensä	2 792	1 019 039	1 041	308 010	3 833	1 327 049
1956	2 562	955 807	967	294 355	3 529	1 250 162
1955	2 450	888 976	915	267 510	3 365	1 156 486
1954	2 167	794 285	827	232 637	2 994	1 026 922

1 000 kpl

Milj. mk

Haarakonttori	1954		1955		1956		1957	
	Luku	Määrä	Luku	Määrä	Luku	Määrä	Luku	Määrä
Turku	116	46 994	125	54 150	133	63 632	126	60 897
Pori	63	18 353	69	19 297	75	21 649	85	24 834
Vaasa	113	16 973	122	22 459	125	26 045	131	25 997
Oulu	72	22 103	91	27 658	97	32 037	103	29 322
Kuopio	46	11 559	51	13 224	52	12 573	54	12 576
Joensuu	24	4 321	26	5 381	26	6 921	28	7 462
Mikkeli	24	5 514	25	6 030	27	5 418	31	5 284
Tampere	137	58 683	146	64 947	155	69 855	163	77 670
Hämeenlinna	32	6 915	36	7 115	39	7 531	44	8 930
Jyväskylä	68	11 740	74	13 151	71	12 939	86	14 741
Kotka	32	13 452	34	13 256	34	12 322	38	13 988
Lahti	100	16 030	116	20 842	133	23 433	152	26 309
Yhteensä	827	232 637	915	267 510	967	294 355	1 041	308 010

17. Alin diskonttokorko vuosina 1867—1957

Päivästä	%	Päivästä	%	Vuosiskeskimäärät			
				Vuosi	%	Vuosi	%
1. I 1867	6	19. V 1916	5	1867	6.00	1914	5.62
20. III 1868	5	8. I 1919	6	1868	5.22	1915	5.51
1. I 1870	4 ^{1/2}	18. XI 1919	7	1869	5.00	1916	5.19
1. I 1871	4	23. III 1920	8	1870	4.50	1917—	
1. I 1876	4 ^{1/2}	10. XI 1920	9	1871—		1918	5.00
1. VI 1877	5	17. X 1922	8	1875	4.00	1919	6.10
1. I 1879	5 ^{1/2}	13. IX 1923	9	1876	4.50	1920	7.91
1. I 1880	5	28. X 1923	8	1877	4.79	1921	9.00
1. IX 1880	4 ^{1/2}	30. XI 1923	10	1878	5.00	1922	8.79
4. XII 1886	4	6. III 1924	9	1879	5.50	1923	8.30
18. III 1890	4 ^{1/2}	15. VIII 1925	8	1880	4.83	1924	9.18
18. XI 1890	5	30. X 1925	7 ^{1/2}	1881—		1925	8.54
2. XII 1891	5 ^{1/2}	23. III 1927	7	1885	4.50	1926	7.50
3. XII 1893	5	11. VIII 1927	6 ^{1/2}	1886	4.46	1927	6.87
10. II 1895	4 ^{1/2}	25. XI 1927	6	1887—		1928	6.26
4. X 1895	4	8. VIII 1928	6 ^{1/2}	1889	4.00	1929	7.00
21. X 1896	4 ^{1/2}	16. XI 1928	7	1890	4.45	1930	6.49
18. X 1898	5	29. IV 1930	6 ^{1/2}	1891	5.04	1931	6.52
5. X 1899	5 ^{1/2}	27. VIII 1930	6	1892	5.50	1932	6.77
29. X 1899	6	1. X 1931	7 ^{1/2}	1893	5.46	1933	5.58
19. IX 1901	5 ^{1/2}	12. X 1931	9	1894	5.00	1934	4.46
9. II 1902	5	26. X 1931	8	1895	4.43	1935—	
28. II 1907	5 ^{1/2}	13. II 1932	7	1896	4.10	1946	4.00
7. XI 1907	6	19. IV 1932	6 ^{1/2}	1897	4.50	1947	4.32
28. XI 1907	6 ^{1/2}	1. II 1933	6	1898	4.60	1948	7.06
8. VIII 1908	6	3. VI 1933	5 ^{1/2}	1899	5.21	1949	6.29
20. IX 1908	5 ^{1/2}	5. IX 1933	5	1900	6.00	1950	6.07
25. IV 1909	5	20. XII 1933	4 ^{1/2}	1901	5.86	1951	7.67
16. XII 1910	5 ^{1/2}	3. XII 1934	4	1902	5.05	1952—	
19. II 1911	5	6. VI 1947	4 ^{1/2}	1903—		1953	5.75
17. V 1911	4 ^{1/2}	15. XII 1947	5 ^{1/4}	1906	5.00	1954	5.69
28. I 1912	5	6. II 1948	7 ^{1/4}	1907	5.54	1955	5.00
10. XI 1912	6	1. II 1949	6 ^{3/4}	1908	6.16	1956	6.06
25. XI 1913	5 ^{1/2}	1. VII 1949	5 ^{3/4}	1909	5.16	1957	6.50
1. IV 1914	5	3. XI 1950	7 ^{3/4}	1910	5.02		
4. VIII 1914	7	16. XII 1951	5 ^{3/4}	1911	4.76		
6. IX 1914	6	1. XII 1954	5	1912	5.10		
10. I 1915	5 ^{1/2}	19. IV. 1956	6 ^{1/2}	1913	5.95		

18. Parikurssit ja avista-myyntikurssit vuonna 1957

Päivä	1 USAn dollari	1 Englannin punta	100 Ruotsin kruunua	100 Tanskan kruunua	100 Norjan kruunua	100 Sveitsin frangia	100 D- markkaa
Parikurssi							
—15. IX	230	644: —	4 446	3 330	3 220	5 260	5 476
16. IX—	320	896: —	6 186	4 633	4 480	7 318	7 619
Myynti- kurssi							
2. I	231	646: —	4 472	3 335	3 242	5 277	5 516
3.	231	646: —	4 467	3 335	3 242	5 277	5 512
4.	231	646: 50	4 467	3 335	3 242	5 277	5 512
7.	231	646: 50	4 467	3 335	3 242	5 277	5 512
8.	231	646: 50	4 465	3 335	3 242	5 277	5 512
9.	231	647: —	4 465	3 335	3 242	5 277	5 512
11.	231	647: —	4 465	3 335	3 242	5 277	5 512
16.	231	647: 50	4 465	3 339	3 242	5 277	5 512
17.	231	647: 50	4 465	3 339	3 242	5 277	5 509
19.	231	647: 50	4 465	3 339	3 242	5 277	5 515
22.	231	647: 50	4 465	3 339	3 238	5 277	5 515
23.	231	647: 50	4 465	3 339	3 238	5 277	5 515
29.	231	647: 50	4 465	3 339	3 238	5 277	5 515
5. II	231	648: —	4 469	3 339	3 238	5 277	5 515
14.	231	648: —	4 469	3 339	3 238	5 277	5 515
15.	231	648: —	4 469	3 339	3 238	5 280	5 515
25.	231	648: —	4 469	3 339	3 238	5 280	5 515
1. III	231	648: 50	4 469	3 339	3 241	5 280	5 515
12.	231	648: 25	4 473	3 339	3 241	5 283	5 515
13.	231	648: 25	4 475	3 339	3 241	5 283	5 515
14.	231	648: —	4 478	3 339	3 241	5 285	5 515
16.	231	648: —	4 478	3 337	3 241	5 285	5 515
18.	231	648: —	4 478	3 337	3 243	5 285	5 515
19.	231	647: —	4 478	3 337	3 243	5 285	5 515
21.	231	647: —	4 478	3 334	3 243	5 285	5 515
22.	231	647: 50	4 478	3 334	3 243	5 285	5 515
23.	231	648: —	4 478	3 334	3 243	5 285	5 515
27.	231	648: —	4 478	3 334	3 243	5 282	5 515
1. IV	231	647: 50	4 478	3 334	3 243	5 282	5 515
3.	231	648: 25	4 478	3 334	3 243	5 282	5 515
4.	231	648: 25	4 475	3 334	3 243	5 282	5 515
9.	231	648: 25	4 470	3 334	3 243	5 282	5 515
23.	231	648: 25	4 470	3 334	3 243	5 282	5 515

mk

100 Ranskan frangia	100 Belgian frangia	100 Hollannin florinia	100 Itävallan šillinkiä	100 Tšekko- slovakian kruunua	100 Portugalin escudoa	1 Kanadan dollari	Päivä
65: 72	460: —	6 053	884: 60	3 195	800: —	209	Parikurssi —15. IX
76: 19	640: —	8 421	1 231: —	4 444	1 113: —	320	16. IX—
							Myynti- kurssi
65: 73	460: 50	6 064	890: —	3 208	804: —	238	2. I
65: 67	460: —	6 064	890: —	3 208	804: —	238	3.
65: 67	460: —	6 071	890: —	3 208	804: —	238	4.
65: 62	460: —	6 071	890: —	3 208	804: —	238	7.
65: 62	461: 20	6 071	890: —	3 208	804: —	238	8.
65: 67	461: 60	6 071	890: —	3 208	804: —	238	9.
65: 64	461: —	6 071	890: —	3 208	804: —	238	11.
65: 70	461: —	6 071	890: —	3 208	804: —	238	16.
65: 70	461: —	6 071	890: —	3 208	804: —	238	17.
65: 70	461: 40	6 075	890: —	3 208	804: —	238	19.
65: 70	461: 40	6 075	890: —	3 208	804: —	238	22.
65: 68	461: 20	6 075	890: —	3 208	804: —	238	23.
65: 68	460: 90	6 075	890: —	3 208	804: —	238	29.
65: 68	460: 90	6 075	890: —	3 208	804: —	238	5. II
65: 68	460: 90	6 075	895: —	3 208	804: —	238	14.
65: 68	460: 90	6 075	890: —	3 208	804: —	238	15.
65: 68	460: 70	6 073	890: —	3 208	804: —	238	25.
65: 68	460: 70	6 073	890: —	3 208	804: —	238	1. III
65: 68	460: 70	6 073	890: —	3 208	804: —	238	12.
65: 68	460: 70	6 075	890: —	3 208	804: —	238	13.
65: 68	460: 70	6 078	890: —	3 208	804: —	238	14.
65: 68	460: 70	6 082	890: —	3 208	804: —	238	16.
65: 70	460: 90	6 086	890: —	3 208	804: —	238	18.
65: 70	460: 90	6 086	890: —	3 208	804: —	238	19.
65: 70	460: 90	6 086	890: —	3 208	804: —	238	21.
65: 70	460: 90	6 086	890: —	3 208	804: —	238	22.
65: 70	460: 90	6 086	890: —	3 208	804: —	238	23.
65: 70	460: 90	6 083	890: —	3 208	804: —	238	27.
65: 70	460: 90	6 086	890: —	3 208	804: —	238	1. IV
65: 70	460: 90	6 086	890: —	3 208	804: —	238	3.
65: 70	460: 50	6 086	890: —	3 208	804: —	238	4.
65: 70	460: 50	6 086	890: —	3 208	804: —	238	9.
65: 70	460: 20	6 086	890: —	3 208	804: —	238	23.

18. (Jatk.) Parikurssit ja avista-myyntikurssit vuonna 1957

Päivä	1 USAn dollari	1 Englannin punta	100 Ruotsin kruunua	100 Tanskan kruunua	100 Norjan kruunua	100 Sveitsin frangia	100 D- markkaa
24. IV	231	648: 25	4 467	3 334	3 243	5 282	5 515
29.	231	648: 25	4 467	3 334	3 243	5 282	5 515
30.	231	648: 25	4 470	3 334	3 243	5 282	5 515
3. V	231	648: 25	4 470	3 334	3 243	5 282	5 515
7.	231	648: 25	4 473	3 334	3 243	5 282	5 515
9.	231	648: 25	4 473	3 334	3 243	5 282	5 515
11.	231	648: 25	4 476	3 334	3 243	5 285	5 515
14.	231	647: 75	4 476	3 331	3 243	5 285	5 515
15.	231	647: 25	4 476	3 331	3 240	5 285	5 515
17.	231	647: 25	4 476	3 331	3 237	5 285	5 515
24.	231	647: 25	4 476	3 331	3 237	5 285	5 515
25.	231	647: 25	4 476	3 331	3 237	5 288	5 515
7. VI	231	646: 75	4 476	3 331	3 237	5 288	5 515
11.	231	646: 75	4 476	3 331	3 237	5 288	5 515
13.	231	646: —	4 476	3 331	3 237	5 288	5 515
20.	231	646: —	4 476	3 331	3 237	5 288	5 515
21.	231	646: —	4 476	3 331	3 237	5 288	5 515
25.	231	646: —	4 476	3 331	3 237	5 288	5 517
26.	231	646: —	4 473	3 331	3 237	5 288	5 517
29.	231	645: 50	4 470	3 331	3 234	5 288	5 517
3. VII	231	645: —	4 465	3 331	3 230	5 288	5 517
4.	231	645: —	4 461	3 331	3 230	5 288	5 517
5.	231	645: —	4 456	3 331	3 230	5 288	5 517
9.	231	645: —	4 456	3 331	3 230	5 288	5 517
13.	231	644: 50	4 456	3 331	3 230	5 288	5 517
16.	231	644: 50	4 456	3 331	3 227	5 285	5 517
17.	231	644: 50	4 456	3 331	3 227	5 285	5 517
18.	231	644: 50	4 460	3 331	3 227	5 285	5 517
20.	231	644: 50	4 465	3 331	3 227	5 285	5 517
25.	231	644: 50	4 465	3 331	3 227	5 285	5 517
26.	231	644: 50	4 467	3 331	3 227	5 285	5 517
27.	231	644: 50	4 467	3 331	3 227	5 285	5 517
29.	231	644: 50	4 467	3 331	3 227	5 285	5 517
2. VIII	231	644: 50	4 467	3 331	3 227	5 288	5 517
5.	231	644: 50	4 467	3 331	3 227	5 292	5 517
7.	231	644: 50	4 464	3 331	3 227	5 292	5 517
9.	231	644: 50	4 464	3 331	3 227	5 292	5 517
12.	231	644: 50	4 464	3 331	3 227	5 292	5 517
13.	231	644: 50	4 467	3 331	3 227	5 296	5 517

mk

100 Ranskan frangia	100 Belgian frangia	100 Hollannin floriinia	100 Itävallan šillinkä	100 Tšekko- slovakian kruunua	100 Portugalin escudoa	1 Kanadan dollari	Päivä
65: 70	460: 20	6 086	890: —	3 208	804: —	238	24. IV
65: 70	459: 90	6 083	890: —	3 208	804: —	238	29.
65: 70	459: 90	6 083	890: —	3 208	804: —	238	30.
65: 70	459: 90	6 080	890: —	3 208	804: —	238	3. V
65: 70	460: 20	6 080	890: —	3 208	804: —	238	7.
65: 70	460: 60	6 080	890: —	3 208	804: —	238	9.
65: 70	460: 60	6 080	890: 40	3 208	804: —	238	11.
65: 70	460: 60	6 080	890: 40	3 208	804: —	238	14.
65: 70	460: 60	6 077	890: 40	3 208	804: —	238	15.
65: 70	460: —	6 077	890: 40	3 208	804: —	238	17.
65: 70	460: —	6 077	891: —	3 208	804: —	238	24.
65: 70	460: —	6 077	891: —	3 208	804: —	238	25.
65: 70	460: —	6 077	891: —	3 208	804: —	238	7. VI
65: 70	460: —	6 072	891: —	3 208	804: —	238	11.
65: 70	460: —	6 072	891: —	3 208	804: —	238	13.
65: 70	460: —	6 072	891: —	3 208	804: —	240	20.
65: 70	460: —	6 066	891: —	3 208	804: —	240	21.
65: 75	460: —	6 066	891: —	3 208	804: —	240	25.
65: 75	460: —	6 062	891: —	3 208	804: —	240	26.
65: 75	460: —	6 062	891: —	3 208	804: —	240	29.
65: 75	460: —	6 062	891: —	3 208	804: —	240	3. VII
65: 75	460: —	6 062	891: —	3 208	804: —	240	4.
65: 75	460: —	6 059	891: —	3 208	804: —	240	5.
65: 75	460: 30	6 059	891: —	3 208	804: —	240	9.
65: 75	460: 30	6 059	891: —	3 208	804: —	240	13.
65: 75	460: 30	6 059	891: —	3 208	804: —	240	16.
65: 75	460: 30	6 063	891: —	3 208	804: —	240	17.
65: 75	460: 30	6 063	891: —	3 208	804: —	240	18.
65: 75	460: 30	6 063	891: —	3 208	804: —	240	20.
65: 75	460: 60	6 063	891: —	3 208	804: —	240	25.
65: 75	461: 10	6 063	891: —	3 208	804: —	240	26.
65: 75	461: 70	6 063	891: —	3 208	804: —	240	27.
65: 75	462: —	6 063	891: —	3 208	804: —	240	29.
65: 75	462: —	6 063	891: —	3 208	804: —	240	2. VIII
65: 75	462: —	6 060	891: —	3 208	804: —	240	5.
65: 75	462: —	6 060	891: —	3 208	804: —	240	7.
65: 75	461: 40	6 056	891: —	3 208	804: —	240	9.
—	461: 40	6 056	891: —	3 208	804: —	240	12.
—	461: 40	6 056	891: —	3 208	804: —	240	13.

18. (Jatk.) Parikurssit ja avista-myyntikurssit vuonna 1957

Päivä	1 USAn dollari	1 Englannin punta	100 Ruotsin kruunua	100 Tanskan kruunua	100 Norjan kruunua	100 Sveitsin frangia	100 D- markkaa
14. VIII	231	644: 50	4 467	3 331	3 227	5 296	5 517
15.	231	644: —	4 470	3 331	3 227	5 296	5 517
17.	231	644: —	4 470	3 331	3 227	5 296	5 517
21.	231	644: —	4 465	3 331	3 227	5 296	5 517
22.	231	644: —	4 460	3 331	3 227	5 296	5 517
27.	231	644: —	4 457	3 331	3 227	5 296	5 517
28.	231	644: —	4 457	3 331	3 227	5 296	5 517
29.	231	644: —	4 457	3 331	3 227	5 296	5 517
6. IX	231	644: —	4 457	3 331	3 227	5 296	5 517
7.	231	644: —	4 457	3 331	3 227	5 296	5 517
11.	231	644: —	4 460	3 331	3 227	5 296	5 517
12.	231	644: —	4 460	3 331	3 227	5 296	5 517
13.	231	644: —	4 460	3 331	3 227	5 296	5 517
14.	231	644: —	4 460	3 331	3 227	5 296	5 517
16.	321	896: —	6 210	4 634	4 495	7 370	7 676
17.	321	896: —	6 210	4 634	4 495	7 370	7 676
18.	321	896: —	6 210	4 634	4 495	7 370	7 676
19.	321	896: —	6 210	4 634	4 495	7 370	7 676
20.	321	896: —	6 210	4 634	4 495	7 370	7 676
21.	321	896: —	6 210	4 634	4 495	7 370	7 676
23.	321	896: —	6 210	4 634	4 495	7 365	7 676
24.	321	897: 50	6 210	4 634	4 495	7 365	7 676
25.	321	898: —	6 200	4 634	4 495	7 355	7 660
26.	321	898: —	6 200	4 634	4 495	7 355	7 660
27.	321	897: —	6 200	4 634	4 495	7 355	7 670
28.	321	897: —	6 200	4 634	4 495	7 355	7 660
30.	321	897: —	6 200	4 634	4 495	7 350	7 660
1. X	321	897: —	6 200	4 634	4 495	7 345	7 660
3.	321	897: —	6 200	4 634	4 500	7 345	7 660
4.	321	897: —	6 200	4 634	4 500	7 337	7 655
5.	321	897: —	6 200	4 634	4 500	7 337	7 655
8.	321	898: —	6 200	4 634	4 500	7 337	7 650
9.	321	898: —	6 200	4 634	4 500	7 330	7 640
10.	321	898: —	6 200	4 634	4 500	7 330	7 640
15.	321	898: —	6 200	4 634	4 500	7 325	7 635
19.	321	898: —	6 200	4 634	4 500	7 325	7 635
21.	321	898: —	6 200	4 634	4 495	7 325	7 630
22.	321	898: 50	6 200	4 634	4 495	7 325	7 625
23.	321	898: 50	6 200	4 634	4 495	7 325	7 625
26.	321	898: 50	6 200	4 634	4 495	7 325	7 633
29.	321	898: 50	6 200	4 634	4 495	7 325	7 633

¹ Nimellinen kurssi.

100 Ranskan frangia	100 Belgian frangia	100 Hollannin florinia	100 Itävallan šillinkiä	100 Tšekko- slovakian kruunua	100 Portugalin escudoa	1 Kanadan dollari	Päivä
55: 22 ¹	461: 40	6 056	891: —	3 208	804: —	240	14. VIII
55: 22 ¹	461: 40	6 056	891: —	3 208	804: —	240	15.
55: 22 ¹	462: 50	6 056	891: —	3 208	804: —	240	17.
55: 16	463: —	6 056	891: —	3 208	804: —	240	21.
55: 16	463: —	6 056	891: —	3 208	804: —	243	22.
55: 16	462: 70	6 056	891: —	3 208	804: —	243	27.
55: 16	462: 20	6 056	891: —	3 208	804: —	243	28.
55: 16	461: 50	6 056	891: —	3 208	804: —	243	29.
55: 16	461: 50	6 060	891: —	3 208	804: —	243	6. IX
55: —	461: 20	6 060	891: —	3 208	804: —	243	7.
54: 90	461: 20	6 060	891: —	3 208	804: —	243	11.
54: 85	461: 20	6 060	891: —	3 208	804: —	243	12.
54: 85	461: 20	6 066	891: —	3 208	804: —	243	13.
54: 82	461: 20	6 072	891: —	3 208	804: —	243	14.
76: 22	641: 60	8 453	1 240: —	4 463	1 118: 50	332	16.
76: 30	641: 70	8 450	1 240: —	4 463	1 118: 50	332	17.
76: 45	642: —	8 450	1 240: —	4 463	1 118: 50	332	18.
76: 50	642: —	8 450	1 240: —	4 463	1 118: 50	332	19.
76: 42	642: —	8 450	1 240: —	4 463	1 118: 50	332	20.
76: 26	642: 40	8 450	1 240: —	4 463	1 118: 50	332	21.
76: 26	642: 05	8 450	1 240: —	4 463	1 118: 50	332	23.
76: 30	642: 05	8 450	1 240: —	4 463	1 118: 50	332	24.
76: 30	641: 50	8 450	1 240: —	4 463	1 118: 50	332	25.
76: 30	641: 60	8 450	1 240: —	4 463	1 118: 50	332	26.
76: 30	641: 60	8 445	1 240: —	4 463	1 118: 50	332	27.
76: 30	641: 35	8 445	1 240: —	4 463	1 118: 50	332	28.
76: 30	641: 20	8 440	1 240: —	4 463	1 118: 50	332	30.
76: 30	640: 70	8 440	1 240: —	4 463	1 118: 50	332	1. X
76: 25	640: 70	8 440	1 240: —	4 463	1 118: 50	332	3.
76: 10	640: 30	8 440	1 240: —	4 463	1 118: 50	332	4.
76: 10	640: 30	8 440	1 237: —	4 463	1 118: 50	332	5.
75: 95	640: 30	8 450	1 237: —	4 463	1 118: 50	332	8.
75: 95	639: 30	8 450	1 237: —	4 463	1 118: 50	332	9.
75: 98	639: 30	8 450	1 234: —	4 463	1 118: 50	332	10.
75: 98	639: 30	8 450	1 234: —	4 463	1 118: 50	332	15.
75: 98	640: —	8 450	1 234: —	4 463	1 118: 50	332	19.
75: 98	640: —	8 450	1 234: —	4 463	1 118: 50	332	21.
75: 98	640: 50	8 450	1 234: —	4 463	1 118: 50	332	22.
75: 98	642: —	8 450	1 234: —	4 463	1 118: 50	332	23.
75: 98	642: —	8 450	1 234: —	4 463	1 118: 50	332	26.
75: 98	642: —	8 450	1 234: —	4 463	1 118: 50	334	29.

18. (Jatk.) Parikurssit ja avista-myyntikurssit vuonna 1957

Päivä	1 USAn dollari	1 Englannin punta	100 Ruotsin kruunua	100 Tanskan kruunua	100 Norjan kruunua	100 Sveitsin frangia	100 D- markkaa
6. XI	321	898: 50	6 200	4 634	4 495	7 325	7 633
7.	321	898: 50	6 200	4 634	4 495	7 325	7 633
8.	321	898: 50	6 200	4 634	4 495	7 325	7 633
9.	321	898: 50	6 200	4 634	4 495	7 325	7 633
12.	321	898: 50	6 200	4 634	4 495	7 325	7 633
13.	321	898: 50	6 200	4 634	4 495	7 325	7 633
14.	321	898: 50	6 200	4 634	4 495	7 325	7 633
19.	321	898: 50	6 196	4 634	4 495	7 325	7 633
21.	321	898: 50	6 196	4 634	4 495	7 325	7 633
26.	321	898: 50	6 196	4 634	4 495	7 325	7 633
29.	321	898: 50	6 196	4 640	4 495	7 325	7 633
3. XII	321	898: 50	6 196	4 640	4 495	7 325	7 633
4.	321	898: 50	6 196	4 640	4 495	7 325	7 633
5.	321	898: 50	6 196	4 640	4 490	7 325	7 638
7.	321	898: 50	6 196	4 640	4 490	7 325	7 638
10.	321	898: 50	6 196	4 640	4 490	7 325	7 638
11.	321	898: 50	6 200	4 640	4 490	7 325	7 638
12.	321	898: 50	6 200	4 640	4 490	7 325	7 638
13.	321	898: 50	6 200	4 640	4 490	7 325	7 638
17.	321	898: 50	6 206	4 640	4 490	7 325	7 638
19.	321	898: 50	6 206	4 640	4 490	7 325	7 638
20.	321	898: 50	6 206	4 640	4 490	7 325	7 638
21.	321	898: 50	6 206	4 640	4 490	7 325	7 638
23.	321	898: —	6 206	4 640	4 490	7 325	7 638
27.	321	898: —	6 206	4 640	4 490	7 330	7 638
30.	321	898: —	6 200	4 640	4 490	7 330	7 638
31.	321	898: —	6 200	4 640	4 490	7 330	7 638
Keski- määrä	257: 31	720: 09	4 975	3 714	3 604	5 883	6 137

Joidenkin maiden clearingsopimukset perustuivat dollariin. Ankara, Asuncion, Ateena, Beograd, Berliini, Bogotá, Budapest, Buenos Aires, Madrid, Montevideo, Rio de Janeiro, Rooma, Sofia, Tel-Aviv, Tokio ja Varsova noteerattiin kurssiin 231 mk, syyskuun 16. päivästä lähtien kurssiin 321 mk. Clearingsopimus Reykjavikin kanssa perustui puntaan, kurssiin 646 mk, syyskuun 16. päivästä lähtien kurssiin 900 mk, Bukarestin, Moskovan ja Pekingin kanssa ruplaan, kurssiin 5 775 mk, syyskuun 16. päivästä lähtien kurssiin 8 085 mk, 100 ruplalta.

mk

100 Ranskan frangia	100 Belgian frangia	100 Hollannin florintia	100 Itävallan šillinkiä	100 Tšekko- slovakian kruunua	100 Portugalin escudoa	1 Kanadan dollari	Päivä
76: 10	642: —	8 450	1 234: —	4 463	1 118: 50	334: —	6. XI
76: 30	642: —	8 450	1 234: —	4 463	1 118: 50	334: —	7.
76: 15	642: —	8 450	1 234: —	4 463	1 118: 50	334: —	8.
76: 05	642: —	8 450	1 234: —	4 463	1 118: 50	334: —	9.
76: 10	642: —	8 450	1 234: —	4 463	1 118: 50	334: —	12.
76: 10	641: 50	8 450	1 234: —	4 463	1 118: 50	334: —	13.
75: 98	641: 50	8 450	1 234: —	4 463	1 118: 50	334: —	14.
75: 98	641: 50	8 450	1 234: —	4 463	1 118: 50	334: —	19.
75: 98	641: 50	8 450	1 233: —	4 463	1 118: 50	334: —	21.
75: 98	641: —	8 450	1 233: —	4 463	1 118: 50	334: —	26.
75: 98	641: 50	8 455	1 233: —	4 463	1 118: 50	334: —	29.
76: 15	641: 50	8 455	1 234: —	4 463	1 118: 50	334: —	3. XII
76: 30	641: 50	8 460	1 234: —	4 463	1 118: 50	334: —	4.
76: 30	642: 50	8 460	1 234: —	4 463	1 118: 50	331: 50	5.
76: 20	642: 50	8 470	1 234: —	4 463	1 118: 50	331: 50	7.
76: 20	642: 50	8 460	1 234: —	4 463	1 118: 50	331: 50	10.
76: 20	642: 50	8 460	1 234: —	4 463	1 118: 50	331: 50	11.
76: 30	642: 50	8 460	1 234: —	4 463	1 118: 50	331: 50	12.
76: 30	642: —	8 460	1 234: —	4 463	1 118: 50	331: 50	13.
76: 50	642: —	8 468	1 234: —	4 463	1 118: 50	331: 50	17.
76: 50	642: —	8 468	1 234: —	4 463	1 118: 50	327: —	19.
76: 40	642: —	8 468	1 234: —	4 463	1 118: 50	327: —	20.
76: 40	642: —	8 475	1 234: —	4 463	1 118: 50	327: —	21.
76: 50	642: —	8 475	1 234: —	4 463	1 118: 50	327: —	23.
76: 50	642: —	8 475	1 234: —	4 463	1 118: 50	327: —	27.
76: 50	642: —	8 475	1 234: —	4 463	1 118: 50	327: —	30.
76: 45	642: —	8 475	1 234: —	4 463	1 118: 50	327: —	31.
67: 79	513: 59	6 768	991: —	3 575	895: 95	266: 22	Keski- määrä

Italian liira noteerattiin syyskuun 16. päivästä joulukuun 30. päivään saakka kurssin 51: 35 mk 100 liiralta. Joulukuun 31. päivän noteeraus oli 51: 25 mk 100 liiralta.

19. Avista-myyntikurssit kunkin kuukauden lopussa vuosina 1955—1957

Kuukausi	1 USAn dollari	1 Englannin punta	100 Ruotsin kruunua	100 Tanskan kruunua	100 Norjan kruunua	100 Sveitsin frangia	100 D- markkaa
1955							
I	231	646: —	4 450	3 340	3 235	5 300	5 500
II	231	646: —	4 450	3 340	3 235	5 300	5 500
III	231	646: —	4 450	3 340	3 235	5 300	5 500
IV	231	646: —	4 450	3 340	3 235	5 300	5 500
V	231	646: —	4 450	3 340	3 235	5 300	5 500
VI	231	646: —	4 450	3 340	3 235	5 300	5 500
VII	231	646: —	4 450	3 340	3 235	5 300	5 500
VIII	231	646: —	4 450	3 340	3 235	5 300	5 500
IX	231	646: —	4 450	3 340	3 235	5 300	5 500
X	231	646: —	4 450	3 340	3 235	5 300	5 500
XI	231	646: —	4 450	3 340	3 235	5 300	5 500
XII	231	646: —	4 447	3 341	3 228	5 275	5 510
1956							
I	231	646: —	4 449	3 346	3 228	5 275	5 508
II	231	646: —	4 445	3 340	3 228	5 277	5 511
III	231	646: —	4 447	3 337	3 228	5 274	5 509
IV	231	646: —	4 443	3 332	3 229	5 265	5 505
V	231	646: —	4 451	3 331	3 229	5 278	5 517
VI	231	644: 25	4 458	3 331	3 228	5 287	5 517
VII	231	644: —	4 477	3 330	3 222	5 292	5 517
VIII	231	644: 50	4 476	3 333	3 225	5 291	5 517
IX	231	645: —	4 467	3 336	3 229	5 281	5 512
X	231	644: 50	4 457	3 336	3 226	5 277	5 516
XI	231	644: 50	4 470	3 330	3 230	5 271	5 506
XII	231	646: —	4 472	3 335	3 242	5 277	5 516
1957							
I	231	647: 50	4 465	3 339	3 238	5 277	5 515
II	231	648: —	4 469	3 339	3 238	5 280	5 515
III	231	648: —	4 478	3 334	3 243	5 282	5 515
IV	231	648: 25	4 470	3 334	3 243	5 282	5 515
V	231	647: 25	4 476	3 331	3 237	5 288	5 515
VI	231	645: 50	4 470	3 331	3 234	5 288	5 517
VII	231	644: 50	4 467	3 331	3 227	5 285	5 517
VIII	231	644: —	4 457	3 331	3 227	5 296	5 517
IX	321	897: —	6 200	4 634	4 495	7 350	7 660
X	321	898: 50	6 200	4 634	4 495	7 325	7 633
XI	321	898: 50	6 196	4 640	4 495	7 325	7 633
XII	321	898: —	6 200	4 640	4 490	7 330	7 638

mk

100 Ranskan frangia	100 Belgian frangia	100 Hollannin florinia	100 Itävallan šillinkiä	100 Tšekko- slovakian kruunua	100 Portugalin escudoa	1 Kanadan dollar	Kuukausi
							1955
66: —	462: —	6 090	—	3 208	804: —	238	I
66: —	462: —	6 090	—	3 208	804: —	238	II
66: —	462: —	6 090	890: —	3 208	804: —	233	III
66: —	462: —	6 090	890: —	3 208	804: —	233	IV
66: —	462: —	6 090	890: —	3 208	804: —	233	V
66: —	462: —	6 090	890: —	3 208	804: —	233	VI
66: —	462: —	6 090	890: —	3 208	804: —	233	VII
66: —	462: —	6 090	890: —	3 208	804: —	233	VIII
66: —	462: —	6 090	890: —	3 208	804: —	233	IX
66: —	462: —	6 090	890: —	3 208	804: —	233	X
66: —	462: —	6 090	890: —	3 208	804: —	231	XI
66: —	462: 70	6 080	890: —	3 208	804: —	231	XII
							1956
66: —	462: 80	6 081	890: —	3 208	804: —	231	I
66: —	463: 10	6 075	890: —	3 208	804: —	231	II
66: —	462: 80	6 065	890: —	3 208	804: —	231	III
65: 58	462: 40	6 059	890: —	3 208	804: —	231	IV
65: 72	463: 40	6 056	890: —	3 208	804: —	231	V
65: 74	463: 45	6 056	890: —	3 208	804: —	231	VI
65: 72	463: 40	6 060	890: —	3 208	804: —	234	VII
65: 74	463: 45	6 063	890: —	3 208	804: —	234	VIII
65: 66	462: 80	6 073	890: —	3 208	804: —	234	IX
65: 72	461: 70	6 071	890: —	3 208	804: —	236	X
65: 60	461: 60	6 075	890: —	3 208	804: —	238	XI
65: 73	460: 50	6 064	890: —	3 208	804: —	238	XII
							1957
65: 68	460: 90	6 075	890: —	3 208	804: —	238	I
65: 68	460: 70	6 073	890: —	3 208	804: —	238	II
65: 70	460: 90	6 083	890: —	3 208	804: —	238	III
65: 70	459: 90	6 083	890: —	3 208	804: —	238	IV
65: 70	460: —	6 077	891: —	3 208	804: —	238	V
65: 75	460: —	6 062	891: —	3 208	804: —	240	VI
65: 75	462: —	6 063	891: —	3 208	804: —	240	VII
55: 16	461: 50	6 056	891: —	3 208	804: —	243	VIII
76: 30	641: 20	8 440	1 240: —	4 463	1 118: 50	332	IX
75: 98	642: —	8 450	1 234: —	4 463	1 118: 50	334	X
75: 98	641: 50	8 455	1 233: —	4 463	1 118: 50	334	XI
76: 45	642: —	8 475	1 234: —	4 463	1 118: 50	327	XII

20. Avista-myyntikurssit vuosina 1926—1957

Vuosi	1 USAn dollari			1 Englannin punta			100 Ruotsin kruunua		
	Korkein	Alin	Keskim.	Korkein	Alin	Keskim.	Korkein	Alin	Keskim.
1926	39: 70	39: 70	39: 70	193: 35	192: 55	193: 02	1 067: 50	1 060: 50	1 063: 75
1927	39: 70	39: 70	39: 70	193: 95	192: 65	193: 09	1 074: —	1 060: 50	1 065: 80
1928	39: 70	39: 70	39: 70	194: 05	192: 55	193: 32	1 071: 50	1 062: —	1 065: 25
1929	39: 70	39: 70	39: 70	194: 20	192: 65	193: 11	1 073: 50	1 061: 50	1 065: 52
1930	39: 70	39: 70	39: 70	194: 15	192: 90	193: 20	1 071: —	1 065: —	1 067: 38
1931	74: 95	39: 70	43: 54	245: 85	160: —	193: 99	1 358: —	930: —	1 081: 14
1932	71: 90	56: 70	64: 89	240: —	216: 50	226: 49	1 329: —	1 040: —	1 195: 06
1933	68: 35	41: 90	55: 03	227: 50	226: 75	227: 01	1 243: —	1 162: —	1 183: 96
1934	46: 55	43: 85	45: 10	227: —	227: —	227: —	1 171: —	1 171: —	1 171: —
1935	47: 95	45: 60	46: 35	227: —	227: —	227: —	1 171: —	1 171: —	1 171: —
1936	46: 70	44: 95	45: 82	227: —	227: —	227: —	1 171: —	1 171: —	1 171: —
1937	46: 70	45: 50	46: 06	227: —	227: —	227: —	1 171: —	1 171: —	1 171: —
1938	49: 15	45: 25	46: 62	227: —	227: —	227: —	1 171: —	1 171: —	1 171: —
1939	50: 70	48: 50	48: 86	227: —	184: —	217: 22	1 171: —	1 171: —	1 171: —
1940	49: 35	49: 35	49: 35	199: —	157: 75	185: 76	1 171: —	1 171: —	1 171: —
1941	49: 35	49: 35	49: 35	197: —	191: —	195: 31	1 171: —	1 171: —	1 171: —
1942	49: 35	49: 35	49: 35	196: —	196: —	196: —	1 171: —	1 171: —	1 171: —
1943	49: 35	49: 35	49: 35	196: —	196: —	196: —	1 171: —	1 171: —	1 171: —
1944	49: 35	49: 35	49: 35	196: —	196: —	196: —	1 171: —	1 171: —	1 171: —
1945	136: —	49: 35	89: 59	547: —	196: —	358: 48	3 230: —	1 171: —	2 127: 68
1946	136: —	136: —	136: —	547: —	547: —	547: —	3 790: —	3 230: —	3 497: 91
1947	136: —	136: —	136: —	547: —	547: —	547: —	3 790: —	3 790: —	3 790: —
1948	136: —	136: —	136: —	547: —	547: —	547: —	3 790: —	3 790: —	3 790: —
1949	231: —	136: —	169: 16	646: —	547: —	597: 48	4 450: —	3 790: —	4 126: 56
1950	231: —	231: —	231: —	646: —	646: —	646: —	4 450: —	4 450: —	4 450: —
1951	231: —	231: —	231: —	646: —	646: —	646: —	4 450: —	4 450: —	4 450: —
1952	231: —	231: —	231: —	646: —	646: —	646: —	4 450: —	4 450: —	4 450: —
1953	231: —	231: —	231: —	646: —	646: —	646: —	4 450: —	4 450: —	4 450: —
1954	231: —	231: —	231: —	646: —	646: —	646: —	4 450: —	4 450: —	4 450: —
1955	231: —	231: —	231: —	646: —	646: —	646: —	4 450: —	4 447: —	4 450: —
1956	231: —	231: —	231: —	646: —	644: —	645: 25	4 479: —	4 440: —	4 458: —
1957	321: —	231: —	257: 31	898: 50	644: —	720: 09	6 210: —	4 456: —	4 975: —

100 Tanskan kruunua			100 Norjan kruunua			100 Sveitsin frangia			Vuosi
Korkein	Alin	Keskim.	Korkein	Alin	Keskim.	Korkein	Alin	Keskim.	
1 061: —	980: —	1 044: 40	1 032: —	809: —	890: 62	771: —	766: —	768: 46	1926
1 067: —	1 059: —	1 062: 70	1 059: —	1 009: —	1 036: 71	769: —	765: —	765: 94	1927
1 067: —	1 059: 50	1 063: 16	1 065: —	1 056: 50	1 061: 04	768: —	764: 50	765: 67	1928
1 068: 50	1 059: —	1 061: 67	1 068: —	1 059: —	1 061: 73	774: 50	764: 50	767: 22	1929
1 067: —	1 062: 50	1 064: —	1 067: —	1 062: —	1 063: 79	773: —	767: 50	770: 53	1930
1 360: —	905: —	1 074: 32	1 352: —	905: —	1 073: 76	1 453: —	764: 50	846: 77	1931
1 307: —	1 180: —	1 215: 86	1 284: —	1 051: —	1 164: 21	1 382: —	1 103: —	1 259: 83	1932
1 180: —	1 011: —	1 025: 42	1 175: —	1 141: —	1 151: 09	1 436: —	1 252: —	1 327: 77	1933
1 015: —	1 014: —	1 014: 70	1 142: —	1 141: —	1 141: 70	1 521: —	1 348: —	1 460: 57	1934
1 014: —	1 014: —	1 014: —	1 141: —	1 141: —	1 141: —	1 577: —	1 481: —	1 506: 39	1935
1 014: —	1 014: —	1 014: —	1 141: —	1 141: —	1 141: —	1 507: —	1 057: —	1 376: 56	1936
1 014: —	1 014: —	1 014: —	1 141: —	1 141: —	1 141: —	1 064: —	1 047: —	1 054: 86	1937
1 014: —	1 014: —	1 014: —	1 141: —	1 141: —	1 141: —	1 119: —	1 045: —	1 065: 52	1938
1 014: —	954: —	994: 61	1 141: —	1 122: —	1 136: 30	1 146: —	1 091: —	1 106: 88	1939
954: —	954: —	954: —	1 127: —	1 127: —	1 127: —	1 156: —	1 120: —	1 134: 17	1940
954: —	954: —	954: —	1 127: —	1 127: —	1 127: —	1 158: —	1 156: —	1 157: 87	1941
1 035: —	954: —	1 030: 43	1 127: —	1 127: —	1 127: —	1 158: —	1 158: —	1 158: —	1942
1 035: —	1 035: —	1 035: —	1 127: —	1 127: —	1 127: —	1 158: —	1 158: —	1 158: —	1943
1 035: —	1 035: —	1 035: —	1 127: —	1 127: —	1 127: —	1 158: —	1 158: —	1 158: —	1944
2 830: —	1 035: —	1 870: 90	2 750: —	1 127: —	1 861: 78	3 175: —	1 158: —	2 098: 05	1945
2 830: —	2 830: —	2 830: —	2 750: —	2 745: —	2 746: 99	3 175: —	3 175: —	3 175: —	1946
2 830: —	2 830: —	2 830: —	2 745: —	2 745: —	2 745: —	3 175: —	3 175: —	3 175: —	1947
2 830: —	2 830: —	2 830: —	2 745: —	2 745: —	2 745: —	3 175: —	3 175: —	3 175: —	1948
3 330: —	2 829: —	3 084: 72	3 231: —	2 745: —	2 992: 53	5 375: —	3 175: —	3 906: 29	1949
3 330: —	3 330: —	3 330: —	3 231: —	3 231: —	3 231: —	5 300: —	5 300: —	5 300: —	1950
3 340: —	3 330: —	3 334: 95	3 235: —	3 231: —	3 231: 77	5 300: —	5 300: —	5 300: —	1951
3 340: —	3 340: —	3 340: —	3 235: —	3 235: —	3 235: —	5 300: —	5 300: —	5 300: —	1952
3 340: —	3 340: —	3 340: —	3 235: —	3 235: —	3 235: —	5 300: —	5 300: —	5 300: —	1953
3 340: —	3 340: —	3 340: —	3 235: —	3 235: —	3 235: —	5 300: —	5 300: —	5 300: —	1954
3 341: —	3 340: —	3 340: —	3 235: —	3 228: —	3 235: —	5 300: —	5 275: —	5 300: —	1955
3 346: —	3 327: —	3 335: —	3 242: —	3 220: —	3 228: —	5 297: —	5 263: —	5 278: —	1956
4 640: —	3 331: —	3 714: —	4 500: —	3 227: —	3 604: —	7 370: —	5 277: —	5 883: —	1957

20. (Jatk.) Avista-myyntikurssit vuosina 1926—1957

Vuosi	100 Saksan markkaa 100 D-markkaa ¹			100 Ranskan frangia			100 Belgian frangia ²		
	Korkein	Alin	Keskim.	Korkein	Alin	Keskim.	Korkein	Alin	Keskim.
1926	950:—	947:—	948:52	162:—	83:—	129:82	181:—	89:—	130:86
1927	950:—	944:—	946:08	159:—	156:—	156:68	111:40	111:—	111:11
1928	952:—	946:—	948:72	157:—	155:50	156:27	111:20	110:60	110:92
1929	953:50	940:50	947:50	157:—	155:50	156:12	111:60	110:60	110:85
1930	951:—	944:25	948:28	157:—	155:50	156:10	111:40	110:80	110:99
1931	1 765:—	932:—	1 039:93	292:—	155:30	170:93	208:20	110:50	121:56
1932	1 711:—	1 349:—	1 542:83	280:75	223:—	254:91	199:20	158:20	180:68
1933	1 764:—	1 489:—	1 630:94	289:50	255:—	269:19	206:20	181:—	191:46
1934	1 878:—	1 655:—	1 775:94	307:50	272:50	296:37	217:60	193:60	210:16
1935	1 952:—	1 838:—	1 866:86	320:—	301:75	305:67	226:60	154:—	171:63
1936	1 875:—	1 805:—	1 844:42	305:25	217:—	280:02	157:80	151:60	154:76
1937	1 872:—	1 832:—	1 848:33	217:25	154:—	187:09	157:80	153:60	155:20
1938	1 967:—	1 829:—	1 868:65	156:—	128:50	135:42	168:—	153:60	157:59
1939	1 982:—	1 942:—	1 958:18	130:75	106:50	124:60	172:—	162:80	165:60
1940	1 982:—	1 974:—	1 977:91	115:—	91:—	109:57	170:80	166:—	167:05
1941	1 974:35	1 974:35	1 974:35	107:—	107:—	107:—	166:—	157:95	162:31
1942	1 974:35	1 974:35	1 974:35	107:—	107:—	107:—	157:95	157:95	157:95
1943	1 974:35	1 974:35	1 974:35	107:—	107:—	107:—	157:95	157:95	157:95
1944	1 974:35	1 974:35	1 974:35	107:—	107:—	107:—	157:95	157:95	157:95
1945	1 974:35	1 974:35	1 974:35	115:—	107:—	107:19	310:—	157:95	157:95
1946	—	—	—	115:—	114:—	114:14	310:—	310:—	310:—
1947	—	—	—	114:—	114:—	114:—	310:—	310:—	310:—
1948	—	—	—	114:—	53:37	64:07	310:—	310:—	310:—
1949	—	—	—	66:—	50:10	57:06	462:—	310:—	366:12
1950	—	—	—	66:—	66:—	66:—	462:—	462:—	462:—
1951	—	—	—	66:—	66:—	66:—	462:—	462:—	462:—
1952	5 500:—	5 500:—	5 500:—	66:—	66:—	66:—	462:—	462:—	462:—
1953	5 500:—	5 500:—	5 500:—	66:—	66:—	66:—	462:—	462:—	462:—
1954	5 500:—	5 500:—	5 500:—	66:—	66:—	66:—	462:—	462:—	462:—
1955	5 510:—	5 500:—	5 500:—	66:—	66:—	66:—	462:70	462:—	462:—
1956	5 519:—	5 501:—	5 511:—	66:—	65:54	65:74	463:50	460:50	462:69
1957	7 676:—	5 509:—	6 137:—	76:50	54:82	67:79	642:50	459:90	513:59

¹ Saksan marka oli käytössä vuoteen 1948 asti, jolloin rahanuudistuksessa siirryttiin D-markkaan.² 8. 11. 1926—29. 12. 1945 ilmoitettu $\frac{1}{5}$ belgan noteeruksesta (1 belga = 5 frangia).

100 Hollannin florinia			100 Tšekkoslovakian kruunua			100 Italian liiraa			Vuosi
Korkein	Alin	Keskim.	Korkein	Alin	Keskim.	Korkein	Alin	Keskim.	
1 601:—	1 589:—	1 594:38	119:—	119:—	119:—	185:—	132:—	157:44	1926
1 607:50	1 587:50	1 593:93	119:—	119:—	119:—	231:—	171:—	206:38	1927
1 607:—	1 593:—	1 598:67	119:—	119:—	119:—	211:—	208:—	209:53	1928
1 606:50	1 592:—	1 597:83	119:—	118:—	118:61	209:—	208:—	208:52	1929
1 605:50	1 594:50	1 598:92	118:50	118:—	118:06	209:—	208:—	208:49	1930
3 018:—	1 592:50	1 755:45	225:—	117:50	129:59	388:—	207:50	227:42	1931
2 983:—	2 296:—	2 616:33	213:—	169:—	193:03	366:—	295:—	333:36	1932
2 985:—	2 600:—	2 764:95	220:—	194:—	204:45	388:—	331:—	358:53	1933
3 160:—	2 798:—	3 039:78	223:—	183:—	192:27	400:—	366:—	386:89	1934
3 289:—	3 080:—	3 138:48	203:—	191:—	193:95	405:—	361:—	384:04	1935
3 133:—	2 440:—	2 944:55	194:—	164:—	184:98	363:—	247:—	283:37	1936
2 550:—	2 512:—	2 531:14	165:—	160:—	161:58	247:—	240:—	243:70	1937
2 674:—	2 526:—	2 559:18	170:—	159:—	162:76	259:—	239:—	245:60	1938
2 711:—	2 572:—	2 614:28	170:—	168:—	168:12	267:—	256:—	258:12	1939
2 665:—	2 620:—	2 642:90	—	—	—	260:—	260:—	260:—	1940
2 620:—	2 620:—	2 620:—	—	—	—	265:—	260:—	263:03	1941
2 620:—	2 620:—	2 620:—	—	—	—	265:—	265:—	265:—	1942
2 620:—	2 620:—	2 620:—	—	—	—	265:—	265:—	265:—	1943
2 620:—	2 620:—	2 620:—	—	—	—	265:—	265:—	265:—	1944
2 620:—	2 620:—	2 620:—	—	—	—	265:—	265:—	265:—	1945
5 120:—	5 120:—	5 120:—	275:—	275:—	275:—	—	—	—	1946
5 120:—	5 120:—	5 120:—	275:—	275:—	275:—	—	—	—	1947
5 120:—	5 120:—	5 120:—	275:—	275:—	275:—	—	—	—	1948
6 090:—	5 120:—	5 605:76	462:—	275:—	339:51	—	—	—	1949
6 090:—	6 090:—	6 090:—	462:—	462:—	462:—	—	—	—	1950
6 090:—	6 090:—	6 090:—	462:—	462:—	462:—	—	—	—	1951
6 090:—	6 090:—	6 090:—	462:—	462:—	462:—	—	—	—	1952
6 090:—	6 090:—	6 090:—	3 208:—	3 208:—	3 208:—	—	—	—	1953
6 090:—	6 090:—	6 090:—	3 208:—	3 208:—	3 208:—	—	—	—	1954
6 090:—	6 080:—	6 090:—	3 208:—	3 208:—	3 208:—	—	—	—	1955
6 091:—	6 049:—	6 066:—	3 208:—	3 208:—	3 208:—	—	—	—	1956
8 475:—	6 056:—	6 768:—	4 463:—	3 208:—	3 575:—	51:35	51:25	51:35	1957

Eduskunnan Pankkivaltuusmiehet ja Suomen Pankin Johtokunta vuoden 1957 lopussa

Pankkivaltuusmiehet

ESKOLA, KUSTAA OSKARI, maanviljelijä, *puheenjohtaja*
 TANNER, VÄINÖ ALFRED, lakitieteen kunniatohtori, *varapuheenjohtaja*
 LEIKOLA, ERKKI ENSIO, professori
 AALTONEN, AIMO ANSELM, kirvesmies
 PELTONEN, ONNI EVERT, veturinkuljettaja
 KORSIMO, ARVO ILMARI, kanslianeuvos
 SÖDERHJELM, JOHAN OTTO, lakitieteen tohtori
 MURTO, YRJÖ ALEKSANTERI, toimitsija
 LUUKKA, EMIL VIKTOR, kunnallisneuvos

Johtokunta

Puheenjohtaja

WARIS, KLAUS HENRIK, filosofian tohtori

Jäsenet

JUTILA, KALLE TEODOR, filosofian tohtori, ent. professori
 LEINONEN, ESKO KULLERVO, lainopin kandidaatti
 SIMONEN, AABRE EDVARD, lakitieteen lisensiaatti, varatuomari

Sihteerit

VATANEN, UUNO ARMAS, luottoasiat
 TAMMIVUORI, PERTTI JUHANI, hallinnolliset asiat
 ASP, EERO RAFAEL, ulkomaanasiat
 KARJALAINEN, AHTI KALLE SAMULI, tiedotusasiat

Suomen Pankin osastopäälliköt vuoden 1957 lopussa

Taloustieteellisen tutkimuslaitoksen johtaja

VALVANNE, HEIKKI ILMARI

Ylikamreeri

ENGBERG, KARL GUNNAR

Osastopäälliköt

SUNDMAN, CARL GUSTAV, ulkomaanvaluutat

BLOMQUIST, PAUL MIKAEL, kirjanpito ja henkilökunta

ÖSTERLUND, PAUL-ERIK LUDVIG, ulkomaanvaluutat

KAJANTIE, ARVO OLAVI, remburssit ja tarkastus

HELANDER, JOSEF JOHANNES, valuutantarkkailu

ASPELUND, BROR KARL ARTHUR, kassat

JUSSILA, JUHO EINO, toimisto

LINDSTRÖM, HELGE EUGEN, luottoasiat

NENONEN, AARRE VILHO, ulkomainen kirjeenvaihto